

RP 53/2004 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om Finlands ekonomiska zon samt vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om Finlands ekonomiska zon.

Avsikten är att den ekonomiska zonen skall bestå av ett havsområde som gränsar direkt till det finska territorialvattnet och om vars yttre gräns överenskommelse har träffats med de berörda staterna. Den ersätter den nuvarande fiskezonen och kontinentalsockeln. I den ekonomiska zonen kommer Finland att i huvudsak utöva samma rättigheter som i fråga om den nuvarande fiskezonen och kontinentalsockeln. Vid sidan om dessa rättigheter är det meningen att Finland även skall ha rätt till annat ekonomiskt utnyttjande av och annan utforskning i den ekonomiska zonen. Finland skall dessutom i enlighet med folkrätten ha jurisdiktion i fråga om skyddet

av den marina miljön och den marinvetenskapliga forskning som bedrivs i den ekonomiska zonen. I den ekonomiska zonen skall Finland också ha exklusiv rätt att uppföra och använda samt lämna samtycke till att uppföra och använda konstgjorda öar och vissa andra anläggningar och konstruktioner samt att reglera uppförandet och användningen av dessa.

I propositionen ingår dessutom förslag till lagar om ändring av 14 lagar som har samband med lagen om Finlands ekonomiska zon. Lagen om Finlands fiskezon och lagen om kontinentalsockeln föreslås bli upphävda.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft två månader efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	5
1. Nuläge.....	5
1.1. Lagstiftning	5
1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet.....	5
Allmänt.....	5
Sverige och Danmark.....	7
Tyskland.....	7
Ryska federationen, de baltiska länderna och Polen	7
1.3. Bedömning av nuläget.....	8
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	9
3. Propositionens verkningar.....	11
3.1. Ekonomiska och organisatoriska verkningar	11
3.2. Miljökonsekvenser	11
4. Beredningen av propositionen.....	11
DETALJMOTIVERING	13
1. Lagförslag	13
1.1. Lagen om Finlands ekonomiska zon.....	13
1 kap. Allmänna bestämmelser	13
2 kap. Tillämplig lagstiftning i den ekonomiska zonen.....	13
3 kap. Ekonomiskt utnyttjande av den ekonomiska zonen och forskning som avser utnyttjande av den samt byggande i den ekonomiska zonen	16
4 kap. Marinvetenskaplig forskning	18
5 kap. Tillämpning av finsk straffrätt i den ekonomiska zonen samt straff ..	19
6 kap. Särskilda bestämmelser	23
7 kap. Ikraftträdande.....	25
1.2. Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning	25
1.3. Havsskyddslagen	25
1.4. Miljöskyddslagen.....	26
1.5. Vattenlagen	26
1.6. Avfallslagen.....	27
1.7. Lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg ..	27
1.8. Lagen om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall.....	34
1.9. Lagen om fiske.....	34
1.10. Strafflagen.....	35
1.11. Jaktlagen	37

1.12.	Naturvårdslagen.....	38
1.13.	Lagen om skydd av valar och arktiska sälar	39
1.14.	Lagen om skydd för vissa undervattensledningarna.....	39
1.15.	Lagen om gränsbevakningsväsendet	40
2.	Närmare bestämmelser	40
3.	Ikraftträdande	40
LAGFÖRSLAGEN		41
	om Finlands ekonomiska zon	41
	om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning	47
	om ändring av havsskyddslagen	48
	om ändring av miljöskyddslagen	51
	om ändring av 1 kap. 3 § och 16 kap. 7 § vattenlagen	52
	om ändring av 73 a § avfallslagen.....	53
	om ändring av lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg	54
	om ändring av 1 § lagen om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall	57
	om ändring av lagen om fiske	58
	om ändring av strafflagen	60
	om ändring av jaktlagen.....	61
	om ändring av naturvårdslagen.....	62
	om ändring av 3 § lagen om skydd av valar och arktiska sälar.....	63
	om ändring av 1 § lagen om skydd för vissa undervattensledningarna	64
	om ändring av 2 § lagen om gränsbevakningsväsendet.....	65
BILAGA 1		66
PARALLELLTEXTER		66
	om ändring av havsskyddslagen	66
	om ändring av miljöskyddslagen	71
	om ändring av 1 kap. 3 § och 16 kap. 7 § vattenlagen	73
	om ändring av 73 a § avfallslagen.....	74
	om ändring av lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg	75
	om ändring av 1 § lagen om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall	81
	om ändring av lagen om fiske	82
	om ändring av strafflagen	85
	om ändring av jaktlagen.....	87
	om ändring av 17 och 37 § naturvårdslagen.....	89
	om ändring av 3 § lagen om skydd av valar och arktiska sälar.....	91
	om ändring av 1 § lagen om skydd för vissa undervattensledningarna	92
	om ändring av 2 § lagen om gränsbevakningsväsendet.....	93

BILAGA 2	94
FÖRORDNINGSUTKASTEN	94
om Finlands ekonomiska zon	94
om ändring av förordningen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg	96
BILAGA 3	97

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

Allt sedan början av år 1975 har Finland haft en fiskezon som förlängning av sitt territorialhav. Fiskezonen inrättades genom lagen om Finlands fiskezon (839/1974). Bland annat utvecklades av fiskerihushållningen och tryggheten av den fiskande befolkningens intressen i kusttrakterna anfördes som skäl för att utsträcka jurisdiktionen i fråga om fisket till det intilliggande havsområdet. Fiskezonens utsträckning och syfte motsvarade den praxis som då iaktogs i Östersjöområdet. Till en början fastställdes fiskezonens bredd till åtta sjömil. Lagändringen 1981 utvidgade zonen så att den sträckte sig ända fram till mittlinjen till de delar överenskommelse om mittlinjen fanns med andra stater.

Enligt lagen om Finlands fiskezon har finska staten uteslutande rätt att bestämma om fisket i fiskezonen och övervaka det samt att vidta även andra åtgärder som behövs för att bevara och öka områdets fiskbestånd samt för att ordna och utveckla fiskeriförhållandena, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens förordningar eller gällande internationella överenskommelser.

Utanför sina kuster har Finland också en kontinentalsockel enligt den i Genève 1958 ingångna konventionen om kontinentalsockeln (FördrS 6—7/1965). Om kontinentalsockeln har närmare bestämmelser utfärdats i lagen om kontinentalsockeln (149/1965). Arrangemanget svarar också mot bestämmelserna i 1982 års FN:s havsrättskonvention, som trädde i kraft 1994 (FördrS 49—50/1996, nedan även *havsrättskonventionen*). Om den finska kontinentalsockelns yttre gränser har överenskommelse träffats med Sverige 1972 och 1994 (FördrS 7/1973 och 39/1995) och med Estland 1996 (FördrS 99/1996). Överenskommelse om en gemensam avgränsningspunkt i Östersjön har träffats 2001 mellan Finland, Estland och Sverige (FördrS 59/2001). Mellan Finland och Ryssland gäller i tillämpliga delar den gräns som avtalats i överenskommelsen mellan Finland och Sovjetunionen 1965 (FördrS

20/1966).

Enligt lagen om kontinentalsockeln tillkommer rätten till utforskning av den till Finlands kust anslutna kontinentalsockeln jämte det inre av den samt till utnyttjande av de inom dess område befintliga naturtillgångarna finska staten. Tillstånd till sådan forskning eller sådant utnyttjande beviljas av statsrådet.

1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Allmänt

Begreppet fiskezon finns inte i de internationella konventionerna om havsrätt utan begreppet utvecklades i praktiken då kuststaterna försökte reservera de levande tillgångarna i havsområdet invid sina kuster för sina egna fiskare. I del V i FN:s havsrättskonvention etablerades dock ett helt nytt jurisdiktionsområde, den ekonomiska zonen. Detta uttryck avser havszonen mellan territorialhavet och det fria havet och det omfattar såväl vattenområdet som havsbottenområdet. I den ekonomiska zonen tillämpas också bestämmelserna om kontinentalsockeln i del VI av havsrättskonventionen.

Den ekonomiska zonen sammanför bestämmelserna om fiskerijurisdiktion och om kontinentalsockeln till ett enda system. I den ekonomiska zonen har kuststaterna dessutom de övriga rättigheter som tillkommer dem enligt havsrättskonventionen.

I den ekonomiska zonen har kuststaten sålunda enligt artikel 56 i havsrättskonventionen ensamrätten till utforskning och utnyttjande, bevarande och förvaltande av naturtillgångarna, vare sig dessa är levande eller icke-levande, på havsbotten och i dess underlag samt på överliggande vattenområden och vad avser annan ekonomisk exploatering och utforskning av zonen, såsom framställning av energi från vatten, strömmar och vindar. I den ekonomiska zonen har kuststaten också jurisdiktion med avseende på marinvetenskaplig forskning även om kuststaten enligt artikel 246 i havsrättskonventionen i regel skall samtycka till på vederbörligt sätt

framställd anhållan från annan stat eller behörig internationell organisation om att få utöva forskning för fredligt ändamål med andra syften än ekonomisk exploatering.

Enligt artikel 56 i havsrättskonventionen hör också skyddet och bevarandet av den marina miljön i den ekonomiska zonen till kuststatens jurisdiktion — det är såväl en rättighet som en skyldighet. Till denna del utvidgar inrättandet av en ekonomisk zon kuststatens jurisdiktion utanför territorialhavet på ett väsentligt sätt.

Bestämmelserna i del XII i havsrättskonventionen utgör ramen för det skydd av den marina miljön som regleras nationellt. Enligt artikel 211.5 skall nationella regler för utländska fartyg som färdas i den ekonomiska zonen motsvara bestämmelser som fastställts genom behörig internationell organisation eller vid en allmän diplomatkonferens och dessa regler skall vara avsedda för genomförandet av de internationella bestämmelserna. Med behörig internationell organisation avses i detta sammanhang Internationella sjöfartsorganisationen IMO. Begränsningar kan inte baseras uteslutande på nationell lagstiftning, varken när det gäller utsläpp från fartyg eller när det gäller fartygets konstruktion eller motsvarande frågor. Genom nationell lagstiftning kan kuststaten endast se till att de internationella bestämmelserna genomförs. I artikel 220 i havsrättskonventionen fastställs dessutom den ram inom vilken myndigheterna i en kuststat kan vidta åtgärder mot ett utländskt fartyg som brutit mot kuststatens lagstiftning om förhindrande av havsförorening förorsakad av fartyg. Kuststaten har något mera lagstiftningsmakt inom de s.k. specialområdena som har godkänts av den behöriga internationella organisationen, men även i dessa områden skall gällande nationella specialbestämmelser vara godkända av den behöriga internationella organisationen. Däremot är kuststatens lagstiftningsmakt märkbart större i de s.k. istäckta områden som avses i artikel 234 i havsrättskonventionen, dvs. områden som är isbelagda under största delen av året.

I den ekonomiska zonen har kuststaten omfattande befogenhet att förhindra både förorening från verksamheter på havsbotten och dumpning av avfall i havet. Enligt artikel

210 i havsrättskonventionen krävs tillstånd av kuststaten för all dumpning av avfall i den ekonomiska zonen.

Enligt artiklarna 56 och 60 i havsrättskonventionen har kuststaten dessutom exklusiv rätt att uppföra samt att bemyndiga och reglera uppförandet, driften och användningen av konstgjorda öar samt vissa andra anläggningar och konstruktioner.

Kuststatens rättigheter i den ekonomiska zonen begränsas i artikel 58 i havsrättskonventionen, enligt vilken alla stater har rätt till fri sjöfart och överflygning i kuststatens ekonomiska zon samt till utläggande av undervattenskablar och rörledningar samt annan enligt folkrätten legitim användning av havet i samband med dessa friheter.

I havsrättskonventionen ingår inga särskilda bestämmelser om skydd av kulturarv under vatten i den ekonomiska zonen eller på kontinentalsockeln. Sådana bestämmelser ingår däremot i den konvention som Unescos generalförsamling den 2 november 2001 godkänt om skydd av kulturarv under vatten (Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage). Sådan lagstiftning som eventuellt behövs för att verkställa Unescos konvention har inte beretts i samband med beredningen av denna proposition, utan beredningen sker om och när Finland förbinder sig till ifrågavarande konvention. Unescos konvention har ännu inte trätt i kraft internationellt.

Enligt artikel 57 i havsrättskonventionen får den ekonomiska zonen sträcka sig 200 sjömil (i havsrättskonventionen 'nautiska mil') från baslinjen för territorialhavet. Avgränsningen av den ekonomiska zonen mellan stater med motstående eller intilliggande kuster skall överenskommas enligt artikel 74 i havsrättskonventionen. Den finska ekonomiska zonen kunde sålunda utsträckas till att omfatta det område som fiskezonen och kontinentalsockeln tillsammans kan omfatta redan i dagens läge.

En ekonomisk zon har hittills införts av mer än 110 stater, bland dessa finns bl.a. de övriga staterna i Östersjöområdet. Av EU-staterna utanför Östersjöområdet har följande infört en ekonomisk zon för sitt europeiska territorium: Belgien, Frankrike i Nordsjön, Engelska kanalen och Atlanten, Portugal,

Nederländerna och Spanien utanför sin Atlantkust. Island och Norge har också inrättat ekonomiska zoner.

Sverige och Danmark

Sverige införde en ekonomisk zon utanför sina kuster den 1 januari 1993. Lag (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon, jämte ändringar, innehåller en allmän definition av den ekonomiska zonen samt bestämmelser om skydd för den marina miljön, utnyttjande av naturtillgångarna, bedrivande av marinvetenskaplig forskning, upprätthållande av folkrättens principer, övervakning och tillämplig lag samt bestämmelser om straff. I samband med att lagen utfärdades ändrades flera andra författningar. Lag (1966:314) om kontinentalsockeln, jämte senare ändringar, förblev dock i kraft. Bestämmelser om den ekonomiska zonen har också utfärdats i förordning (1992:1226) om Sveriges ekonomiska zon, jämte ändringar.

I Sveriges ekonomiska zon tillämpas bl.a. lagstiftning om åtgärder mot förorening som förorsakas av fartyg (Lag (1980:424) och förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg, jämte ändringar). Sveriges straffrättsliga behörighet kom att omfatta olagliga utsläpp från utländska fartyg i den ekonomiska zonen genom en lagändring som trädde i kraft den 1 februari 2002.

Den danska lagen om ekonomiska zoner (Lov nr. 411 af 22. maj 1996 om Danmarks eksklusive økonomiske zone) trädde i kraft den 1 juli 1996. Lagen definierar Danmarks ekonomiska zon och beskriver dess yttre gräns i allmänna ordalag. Närmare bestämmelser om avgränsningen av zonen har utfärdats genom förordning (Bekendtgørelse nr. 584 af 24. juni 1996 om Danmarks eksklusive økonomiske zone). Lagen räknar också upp Danmarks rättigheter i den ekonomiska zonen. Genom förordning kan tillämpningsområdet utsträckas till Färöarna och Grönland. En utvidgning av lagens tillämpningsområde till att omfatta Grönland är aktuell.

I samband med att lagen stiftades gjordes inga ändringar i bestämmelserna vare sig om kontinentalsockeln eller om fisket. Däremot ändrades lagen om skydd av den marina miljön (Lov nr. 476 af 30. juni 1993 om beskyt-

telse af havmiljøet), lagen om fartygssikkerhet (Lov nr. 98 af 12. marts 1980 om skibes sikkerhed m.v.) och sjölagen (Sølov, lov nr. 170 af 16. marts 1994) till följd av den nya lagen.

Tyskland

Tyskland har haft en ekonomisk zon i Nordsjön och i Östersjön sedan den 1 januari 1995. Den ekonomiska zonen inrättades genom en proklamation av förbundsregeringen den 25 november 1994 (Proklamation der Bundesrepublik Deutschland über die Errichtung einer ausschließlichen Wirtschaftszone der Bundesrepublik Deutschland in der Nordsee und in der Ostsee) sedan Tyskland hade tillträtt FN:s havsrättskonvention. I proklamationen anges koordinaterna för den yttre avgränsningen av den ekonomiska zonen.

De ändringar i lagstiftningen som föranleddes av införandet av den ekonomiska zonen beaktades i lagen den 6 juni 1995 om verkställigheten av FN:s havsrättskonvention och av avtalet om genomförande av del XI i den (Gesetz zur Ausführung des Seerechtsübereinkommens der Vereinten Nationen vom 10. Dezember 1982 sowie des Übereinkommens vom 28. Juli 1994 zur Durchführung des Teils XI des Seerechtsübereinkommens (Ausführungsgesetz Seerechtsübereinkommen 1982/1995)). Denna lag ändrade till följd av införandet av den ekonomiska zonen bl.a. lagstiftningen om skydd för den marina miljön och om bedrivande av marinvetenskaplig forskning. Dessutom utvidgades tillämpningsområdet för den tyska strafflagen. Även förordningar har ändrats. Verksamheten i den ekonomiska zonen har sedermera också reglerats i annan lagstiftning.

Ryska federationen, de baltiska länderna och Polen

Sovjetunionen inrättade 1984 en ekonomisk zon genom en förordning som trädde i kraft den 1 mars 1984. Numera regleras den ekonomiska zonen av den federala lagen från den 17 december 1998 om Ryska federationens ekonomiska zon (federal lag nr 191-FZ, jämte ändringar). I lagen ingår en allmän geografisk definition av den ekonomiska zonen och den innehåller dessutom bestämmel-

ser om utnyttjande och bevarande av levande naturtillgångar, om annat ekonomiskt utnyttjande av zonen, om forskning, om skydd och bevarande av den marina miljön samt om verkställigheten av lagen. I fråga om forskning och utnyttjande av icke-levande naturtillgångar hänvisas det bl.a. till den federala lagen nr 187-FZ av den 30 november 1995 om Ryska federationens kontinentalsockel och till den federala lagen nr 2395-1 av den 21 februari 1992 om mineraltillgångar. Bestämmelser som gäller den ekonomiska zonen ingår också i den federala lagen nr 155-FZ av den 31 augusti 1998 om Ryska federationens inre territorialvatten, territorialhav och om den zon som hör till Ryska federationen samt i vissa förordningar av Ryska federationens regering.

Även Estland, Lettland och Litauen har ekonomiska zoner utanför sina kuster. Den estniska lagen om den ekonomiska zonen (Majandusvööndi seadus), som trädde i kraft den 25 februari 1993, innehåller bestämmelser om bevarande och utnyttjande av levande naturtillgångar, marinvetenskaplig forskning, uppförande, drift, användning och avlägsnande av konstgjorda öar samt av anläggningar och konstruktioner och om skydd av den marina miljön i den ekonomiska zonen. I lagen ingår också bestämmelser om verkställigheten med avseende på utländska fartyg samt straffbestämmelser. Den ekonomiska zonen gränser har fastställts i en lag om avgränsningen av havszonerna (Merealapiiride seadus), vilken trädde i kraft den 10 april 1993. I bilaga 1 till lagen anges koordinaterna för den estniska baslinjen, i bilaga 2 koordinaterna för territorialhavets yttre gräns och i bilaga 3 koordinaterna för den ekonomiska zonen yttre gräns.

I lagen av den 2 februari 1993 om Lettlands kontinentalsockel och ekonomiska zon ingår en allmän geografisk definiering av de ifrågavarande zonerna. I den bestäms det också att forskning och ekonomiskt utnyttjande på kontinentalsockeln eller i den ekonomiska zonen samt vissa andra åtgärder är tillståndspliktiga. I lagen ingår även bestämmelser om bl.a. myndigheternas rätt att vidta åtgärder när det gäller sådana fartyg från vilka det har brutits mot bestämmelser om skydd av den marina miljön.

Bestämmelserna om Polens ekonomiska zon ingår i en lag som utfärdats den 21 mars 1991 om Republiken Polens havszoner och sjöförvaltning (Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej). Lagen trädde i kraft den 1 juli 1991. Bland annat definierar lagen den ekonomiska zonen och beskriver allmänt dess geografiska utsträckning. Lagen innehåller bestämmelser om miljövård, fiske, uppförande och drift av konstgjorda öar och anläggningar, om utläggning av undervattenskablar, till dessa hörande tillståndsförfaranden, bestämmelser om marinvetenskaplig forskning samt utforskning och utvinning av mineraltillgångar. Bestämmelser om straff ingår också.

1.3. Bedömning av nuläget

Med stöd av lagen om Finlands fiskezon och lagen om kontinentalsockeln tillämpar Finland redan nu i väsentliga delar de rättigheter som följer av den ekonomiska zonen. Meningen är också att den ekonomiska zonen skall omfatta de havsområden som för närvarande hör till den finska kontinentalsockeln och den finska fiskezonen. Till följd av den finsk-estniska överenskommelsen om gränsen mellan havszonerna och överenskommelsen mellan Finland, Estland och Sverige om en gemensam avgränsningspunkt i Östersjön kan Finland utsträcka sin ekonomiska zon i området sydost om Bogskär utöver den nuvarande fiskezonen till den gräns som bestäms i överenskommelserna.

Jämfört med lagstiftningen om fiskezonen och kontinentalsockeln kommer inrättandet av den ekonomiska zonen att stärka särskilt möjligheterna att vidta åtgärder för skydd av den marina miljön även utanför territorialvattnen. Det vore oändamålsenligt för Finland att låta bli att använda den rätt till skydd av den marina miljön som den ekonomiska zonen innebär. För inrättandet av den ekonomiska zonen talar också möjligheterna att i ekonomiskt hänseende utnyttja och utforska den ekonomiska zonen i större utsträckning.

Inrättandet av den ekonomiska zonen har också fått stöd hos kommissionen för ratificering av avtal om skydd av havsmiljön i kommissionens betänkande 1993:37.

2. Propositionens mål och de viktiga förslagen

Avsikten med propositionen är att i stället för den nuvarande fiskezonen och den nuvarande kontinentalsockeln inrätta en ekonomisk zon som förlängning av Finlands territorialhav. Meningen är att i lagen om Finlands ekonomiska zon ge en allmän definition av den ekonomiska zonen geografiska utsträckning och att uppräknade rättigheter och den jurisdiktion som tillkommer finska staten i den ekonomiska zonen. I fråga om naturskyddet är det meningen att i den ekonomiska zonen tillämpa lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994), naturskyddslagen (86/2000), vattenlagen (264/1961), avfallslagen (1072/1993), och lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979, nedan *fartygsavfallslagen*) till den del tillämpningen är förenlig med Finlands folkrättsliga förpliktelser. Meningen är också att lagstiftningen om fiske, jakt och naturvård skall gälla i den ekonomiska zonen till vissa delar. I fråga om fisket kommer särskilt också den gemensamma fiskeripolitiken i Europeiska gemenskapen att tillämpas.

Meningen är att samtycke av statsrådet skall ge rätt att i den ekonomiska zonen utnyttja och utforska naturtillgångar i havsbotten och dess underlag samt till "annan verksamhet" enligt artikel 56.1 i havsrättskonventionen som avser ekonomiskt utnyttjande av den ekonomiska zonen. I fråga om gruvmineraler bör dessutom mutsedel och utmåsläggning för området erhållas av handels- och industriministeriet. Samtycke av statsrådet kommer också att erfordras för uppförande och användning av konstgjorda öar och vissa anläggningar och konstruktioner i den ekonomiska zonen. På dessa konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner skall finsk lag gälla.

Utöver samtycke av statsrådet förutsätter den nämnda verksamheten också anskaffning av tillstånd som eventuellt föreskrivs i annan lagstiftning.

Marinvetenskaplig forskning i den ekonomiska zonen (som inte avser ekonomiskt utnyttjande av den ekonomiska zonen) kommer att bli beroende av anmälan. Handels- och

industriministeriet kan dock under vissa förutsättningar förbjuda att forskningsprojekt inleds. I lagen skall också ingå bestämmelser om avbrytande av och upphörande med marinvetenskaplig forskning.

I lagen om Finlands ekonomiska zon skall dessutom bestämmas att tillämpningen av Finlands strafflag även omfattar brott som begåtts på konstgjorda öar, anläggningar eller andra konstruktioner i den ekonomiska zonen, brott som riktar sig mot dem samt på vissa brott som begåtts någon annanstans i den ekonomiska zonen. När det gäller de sistnämnda förutsätter en prövning i Finland i regel ett åtalsförordnande av riksåklagaren. I lagen skall även ingå ifrågasvarande straffbestämmelser som i huvudsak skall vara hänvisningar till strafflagen eller till andra bestämmelser i lagstiftning som anknyter till ärendet. Hänvisningarna till dessa bestämmelser skulle också innebära att bestämmelser om preskription, förverkandepåföljder eller juridiska personers straffansvar tillämpas på brott som begåtts i den ekonomiska zonen. I lagen om den ekonomiska zonen är det meningen att fastställa att behörig domstol för brott i den ekonomiska zonen är Helsingfors tingsrätt.

I lagen skall också ingå bestämmelser om myndigheternas geografiska behörighet, om övervakning av viss verksamhet i den ekonomiska zonen, om vite och hot om tvångsutförande, om användning av straffprocessuella tvångsmedel samt om ändringsökande.

Det är meningen att lagen om Finlands fiskezon och lagen om kontinentalsockeln skall upphävas när lagen om den ekonomiska zonen träder i kraft. Samtidigt kommer lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, havsskyddslagen (1415/1994), miljöskyddslagen, vattenlagen, avfallslagen, fartygsavfallslagen, lagen om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall (148/1965), lagen om fiske (286/1982), strafflagen (39/1889), jaktlagen (615/1993), naturvårdslagen (1096/1996), lagen om skydd av valar och arktiska sälar (1112/1982), lagen om skydd för vissa undervattenskablar (145/1965) och lagen om gränsbevakningsväsendet (320/1999) att ändras.

Enligt 2 § självstyrelselagen för Åland (1144/1991) omfattar landskapet det område som när lagen trädde i kraft hörde till landskapet samt det territorialvatten som enligt gällande stadganden om gränserna för Finlands territorialvatten omedelbart ansluter sig till detta område. Enligt 18 § i lagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om natur- och miljövård, vattenrätt, jakt och fiske, styrning av fiskerinäringen, tillvaratagande av fiskevattens produktionsförmåga och rätt att leta efter, inmuta och utnyttja mineralfyndigheter. Om rikets överhöghet utvidgas utöver territorialvattengränsen, kan, enligt 2 § 2 mom. självstyrelselagen, även landskapets behörighet utvidgas till de delar som bestäms efter överenskommelse mellan riket och landskapet. I propositionen angående självstyrelselagen för Åland (73/1990 rd) påpekas det i motiveringen att det enligt 2 § följer en skyldighet för riksmyndigheterna och landskapsmyndigheterna att samråda om verkningarna för landskapet av en utvidgning av rikets överhöghet. I motiveringen påpekas det vidare att en utvidgning av rikets överhöghet inte automatiskt skall medföra en motsvarande utvidgning för landskapets vidkommande. En utvidgning för landskapets del skall bedömas särskilt i varje förekommande situation och regleras efter överenskommelse mellan riket och landskapet. I fråga om lagstiftningsbehörigheten skall frågan om landskapets lagstiftningsbehörighet regleras på lagnivå.

När en ekonomisk zon inrättas är det till vissa delar fråga om att utvidga rikets överhöghet utöver territorialvattengränsen, även om kuststatens behörighet är begränsad i den ekonomiska zonen. Meningen är att den ekonomiska zonen i territoriellt hänseende huvudsakligen skall bestå av Finlands nuvarande fiskezon och kontinentalsockel där behörigheten redan nu tillkommer riket. Inrättandet av den ekonomiska zonen kommer inte att medföra ytterligare rättigheter i fråga om fisket eller de icke-levande naturtillgångarna i kontinentalsockeln, och till denna del kommer inrättandet inte att utvidga rikets överhöghet. I den ekonomiska zonen kommer dock Finland att ha suverän rätt till annat ekonomiskt utnyttjande och utforskning av zonen samt i enlighet med folkrätten juridik-

tion för uppförande och användning av konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner, marinvetenskaplig forskning och skydd och bevarande av den marina miljön. Meningen är att den ekonomiska zonen skall ges den maximala geografiska utsträckning som tillåts i de nyaste havszonsöverenskommelserna, vilket innebär att rikets överhöghet i geografiskt hänseende kommer att öka något i jämförelse med den nuvarande fiskezonen.

Arbetsgruppen för utredande av behovet av inrättande av en ekonomisk zon lämnade andra delen av sitt betänkande den 30 september 1998. I gruppen tog landskapsstyrelsen upp följande förslag som diskuterades. Enligt förslaget skall landskapslagstiftningen tillämpas i de delar av den ekonomiska zonen som gränsar till åländskt område då frågorna omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet. Dessutom skall landskapsstyrelsen vara tillstånds- och övervakningsmyndighet i dessa frågor. Enighet kunde emellertid inte uppnås i denna fråga, och landskapsstyrelsens representant anmälde avvikande mening i betänkandet. Betänkandet innehåller också ett kompletterande ställningstagande av jord- och skogsbruksministeriets representant. Eftersom arbetsgruppen inte lämnade något förslag om förfarandet i fråga om behörigheten, förhandlade rikets och landskapets myndigheter separat om detta under ledning av statsministern. Förhandlingarna avslutades med att statsministern genom ett brev den 18 januari 2001 meddelade de åländska representanterna att beredningen av den ekonomiska zonen kommer att fortsätta i enlighet med majoritetens ståndpunkt med arbetsgruppens betänkande som underlag. I brevet påpekades också att regeringen är beredd att återkomma till frågan om erfarenheterna av den ekonomiska zonen ger anledning därtill.

I samband med inrättandet av den ekonomiska zonen föreslås det sålunda inte någon uppdelning av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet i den ekonomiska zonen.

Riksdagen har den 21 januari 2003 godkänt en lag om ändring av självstyrelselagen för Åland att vila (RSV 246/2002 rd). I lagen ingår dock inga bestämmelser som inverkar på behandlingen av regeringens proposition om

inrättande av en ekonomisk zon. Det centrala innehållet i lagen om ändring av självstyrelselagen är att precisera landskapets deltagande i beslutsfattande som gäller Europeiska unionen.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska och organisatoriska verkningar

Att övervakningen och verkställigheten av fartygsavfallslagen utsträcks till att omfatta den ekonomiska zonen medför vissa merkostnader för de myndigheter som skall handha övervakningen och lämna handräddning. Övervakningen och handräddningen får dock inte avsevärt äventyra myndighetens andra viktiga lagstadgade uppgifter.

I synnerhet mellan tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten och gränsbevakningsmyndigheten borde det avtalas om de arrangemang som den utvidgade övervakningsuppgiften kräver. I detta skede är det ännu omöjligt att presentera en bedömning av mängden nya uppgifter. Man bör dock märka att ombordstigning på ett utländskt fartyg i den ekonomiska zonen och undersökning av fartyget förutsätter att den misstänkta förseelsen har lett till omfattande utsläpp som medfört eller riskerat medföra betydande skada eller risk för skada på den marina miljön.

Inom det ansvarsområde som avses i bilaga VII till 1992 års konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö (FördrS 2/2000, nedan *Helsingforskonventionen*) är finska myndigheter redan nu skyldiga att genomföra insatser inom bekämpningen av olje- och kemikalieskador samt att övervaka utsläpp i området. I geografiskt hänseende motsvarar den nya ekonomiska zonen detta ansvarsområde. De föreslagna ändringarna i fartygsavfallslagen kommer sålunda inte till denna del att öka de finska myndigheternas uppgifter och kostnader i praktiken.

Den föreslagna lagstiftningen kommer inte att orsaka ändringar när det gäller fiske eller övervakningen av fiske. På samma sätt som inom fiskezonen kommer gränsbevakningsväsendet, polisen, tullverket och fiskemyndigheterna att sörja för övervakningen i den ekonomiska zonen. Ombordstigning på far-

tyg och undersökning av det i syfte att övervaka fisket kommer inte att förutsätta misstanke om brott när det gäller det fartyg som övervakas eller dess besättning.

Propositionen har inga direkta organisatoriska verkningar.

3.2. Miljökonsekvenser

När den ekonomiska zonen inrättas kan Finland utsträcka sin jurisdiktion i fråga om skyddet av den marina miljön till områden utanför territorialvatten i enlighet med FN:s havsrättskonvention. Detta stärker Finlands möjligheter att vidta åtgärder för skydd av den marina miljön i den planerade ekonomiska zonen.

4. Beredningen av propositionen

Utrikesministeriet tillsatte den 14 januari 1993 en arbetsgrupp som fick i uppgift att utreda behovet av en ekonomisk zon. Förutom utrikesministeriet var justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, trafikministeriet, handels- och industriministeriet, miljöministeriet och Ålands landskapsstyrelse företrädare i arbetsgruppen.

När utredningsarbetet om den ekonomiska zonen inleddes började man dock först granska frågan om en utvidgning av Finlands territorialhav, vilket jord- och skogsbruksministeriet hade framställt i ett brev den 3 februari 1993. Den första delen av arbetsgruppens betänkande blev färdig 1994 och innehöll arbetsgruppens uppfattning om synpunkter i anslutning till en utvidgning av territorialhavet samt ett förslag till lag om ändring av lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/1956). Det finska territorialhavet utsträcktes i regel till 12 sjömil den 30 juli 1995 (lag om ändring av lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (981/1995)).

I november 1995 sammankallades arbetsgruppen på nytt för att fortsätta utredningsarbetet om den ekonomiska zonen. Den andra delen av arbetsgruppens betänkande vilken skrevs i form av en regeringsproposition om lagen om Finlands ekonomiska zon och lagstiftning som hör samman därmed färdigställdes i september 1998. Våren 2001 yttra-

de sig justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, handels- och industriministeriet samt miljöministeriet om betänkandet. Till följd av de avgivna utlåtandena gjordes många ändringar i propositionen. Ändringarna beaktar främst den utveckling som skett efter färdigställandet av betänkandet i den lagstiftning som propositionen hänvisar till.

Avsnittet om ändring av fartygsavfallslagen, vilket inte ingick i arbetsgruppens betänkande som färdigställdes 1998, har skrivits som tjänsteuppdrag i kommunikationsministeriet. Det har varit på remiss i utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, Ålands landskapsstyrelse, Sjöfartsverket, Havsforskningsinstitutet, Vägförvaltningen, Vägverket, Tullverket, Finlands miljöcentral, Finlands Kommunförbund, Finlands Rederiförening, Ålands Re-

derförening, Fraktfartygsföreningen, Finlands Maskinbefälsförbund, Finlands Skeppsbefälsförbund, Finlands Sjömans-Union, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund och Olje- och Gasbranschens Centralförbund. Därefter har avsnittet om fartygsavfallslagen våren 2002 infogats i denna proposition om Finlands ekonomiska zon samt vissa lagar som har samband med den.

Statsrådets kansli, justitieministeriet, inrikesministeriet, gränsbevakningsväsendets stab, försvarsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, handels- och industriministeriet, miljöministeriet, Riksåklagarämbetet, Havsforskningsinstitutet och Miljörättsliga Sällskapet i Finland r.f. gav ännu i augusti-september 2002 utlåtanden om propositionen i sin helhet. Regeringens proposition har efter detta utarbetats vid utrikesministeriet som tjänsteuppdrag.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lagen om Finlands ekonomiska zon

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Den ekonomiska zonen.* I denna paragraf fastställs den ekonomiska zonen utsträckning. Mot fastlandet utgörs gränsen av den yttre gränsen för Finlands territorialvatten vilken bestäms enligt lagen om gränserna för Finlands territorialvatten.

Till följd av geografiska orsaker kan Finlands ekonomiska zon inte någonstans omfatta det område om 200 sjömil från territorialhavets baslinjer som havsrättskonventionen tillåter, utan avgränsningen görs genom överenskommelse med berörda stater i enlighet med artikel 74 i konventionen.

Finland och Sverige har kommit överens om avgränsningen av kontinentalsockeln i Bottenviken, Bottenhavet, Ålands hav och nordligaste delen av Östersjön genom en överenskommelse från år 1972 (FördrS 7/1973). Denna överenskommelse har dock upphört att gälla i fråga området söder om Märket. I detta område gäller överenskommelsen mellan Finland och Sverige från år 1994 om avgränsning i Ålands hav och norra Östersjön av Finlands kontinentalsockel och fiskezon och Sveriges ekonomiska zon (FördrS 39/1995).

Mellan Finland och Estland gäller överenskommelsen från år 1996 om gränsen mellan havszonerna i Finska viken och norra Östersjön (FördrS 99/1996).

Om en gemensam avgränsningspunkt i Östersjön har mellan Finland, Estland och Sverige överenskommit år 2001 (FördrS 59/2001).

Mellan Finland och Ryssland gäller i tillämpliga delar den avgränsning som gjorts i överenskommelsen från år 1965 mellan Republiken Finlands regering och Socialistiska Rådsrepublikernas Förbunds regering om gränserna för havsområden och kontinentalsockeln i Finska viken (FördrS 20/1966).

Finland måste dessutom tillsammans med Estland och Ryssland fastställa den punkt i Finska viken där ländernas havszonsgränser

löper samman.

Den föreslagna ekonomiska zonen kommer att bestå av två delar. Den ena delen ligger i Finska viken och norra Östersjön och den andra i Bottenhavet och Bottenviken. Den ekonomiska zonen är allra smalast norr om Märket och i Kvarken, endast några hundra meter bred. I Ålands hav går de yttre gränserna för det finska och det svenska territorialhavet samman och ingetdera landet har möjlighet att inrätta en ekonomisk zon i området. Till propositionen har som bilaga 3 fogats en karta som åskådliggör den ekonomiska zonen geografiska utsträckning.

Den ekonomiska zonen yttre gräns kommer att anges mera i detalj genom förordning av statsrådet.

2 §. *Finska statens rättigheter och jurisdiktion i den ekonomiska zonen.* I denna paragraf fastställs den behörighet som Finland enligt folkrätten har i den ekonomiska zonen. Viktiga bestämmelser om detta ingår i artikel 56 i FN:s havsrättskonvention.

2 kap. Tillämplig lagstiftning i den ekonomiska zonen

3 §. *Lagstiftning som skall tillämpas på miljöskydd och vattenbyggande.* Enligt paragrafens 1 mom. skall de centrala miljölagarna tillämpas i den ekonomiska zonen. Miljökonsekvenserna av ett projekt som genomförs i området skall bedömas i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och för projektet skall sökas tillstånd på basis av bestämmelserna i miljöskyddslagen eller vattenlagen. Verksamheten omfattas även av utsläppsförbuden och begränsningarna i miljöskyddslagen.

Miljöskyddslagstiftningen tillämpas på alla som verkar i den ekonomiska zonen, oberoende av nationalitet. Utvidgningen av det geografiska tillämpningsområdet för miljöskyddslagstiftningen baseras sig på artikel 56.1 b iii i FN:s havsrättskonvention enligt vilken kuststaten i sin ekonomiska zon för havsskyddets del har jurisdiktion i enlighet med konventionens ifrågavarande bestämmelser även när det gäller utlänningar. Havsskyddslagen, som endast gäller finska med-

borgares, samfunds, fartygs, havstekniska enheters och luftfartygs verksamhet, föreslås ändras så att den tillämpas utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning borde tillämpas t.ex. vid tagande av havssand eller placering av naturgasledning i enlighet med förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (268/1999). Tillämpningen av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning på ett visst projekt kan föreskrivas också i ett enskilt fall genom beslut av miljöministeriet. Ett sådant beslut kan fattas t.ex. när det gäller uppförande av en stor konstgjord ö. Om ett projekt som genomförs i den ekonomiska zonen har gränsöverskridande konsekvenser skall en internationell miljökonsekvensbedömning enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning utföras.

Enligt 28 § 2 mom. punkt 5 miljöskyddslagen förutsätts miljötillstånd för prospektering efter och utvinning av olja och gas samt för annan därmed förknippad verksamhet i den ekonomiska zonen. I enlighet med 29 § miljöskyddslagen och 3 § miljöskyddsförordningen (169/2000) samt i enlighet med 28 § 1 mom. miljöskyddslagen och 1 § 1 mom. miljöskyddsförordningen kan tillståndspflicht också gälla utsläpp i havet eller andra omständigheter i anknytning till verksamheten, t.ex. lagring av kemikalier. I 9 § miljöskyddslagen förbjuds även sådan övrig havsförorening i den ekonomiska zonen som avses i havsskyddslagen samt dumpning av avfall i havet och likaså sänkning eller övergivande av fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg.

Enligt vattenlagen skall tillstånd kunna krävas närmast på basen av förbudet mot ändring av vattendrag enligt 1 kap. 15 §. T.ex. tagande av havssand, på vilket marktäktslagen (555/1981) i enlighet med 5 § 2 mom. i den föreslagna lagen om Finlands ekonomiska zon inte tillämpas i den ekonomiska zonen, eller uppförande av en konstgjord ö kunde kräva tillstånd. Behovet av tillstånd bedöms i varje enskilt fall särskilt. När det gäller vattenlagen kommer t.ex. de bestämmelser i 2 kap. som gäller byggande också att tillämpas i den ekonomiska zonen, likaså bestämmelserna om ersättningar i kap. 11, bestämmelserna om myndigheter i kap.

14, bestämmelserna om handläggning av ansökningsärenden i kap. 16, bestämmelserna om ändringssökande i kap. 17, bestämmelserna om syneförrättning och slutsyn i kap. 18 samt de särskilda stadgandena i kap. 21.

Om ett projekt omfattar åtgärder som kräver tillstånd enligt såväl vattenlagen som miljöskyddslagen skall tillståndsärendena behandlas tillsammans i enlighet med 1 kap. 21 § vattenlagen så som föreskrivs i 16 kap. 2 § vattenlagen och 39 § miljöskyddslagen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs vidare att bestämmelser om förhindrande av sådan förorening av vatten som orsakas av fartygens ordinarie drift och om åtgärder i samband med bekämpning av oljeskador i den ekonomiska zonen finns i fartygsavfallslagen. Avsikten med fartygsavfallslagen är att förhindra förorening förorsakad av fartygs ordinarie drift genom att bl.a. förbjuda utsläpp i vatten av skadliga ämnen. Detaljerade bestämmelser om detta finns i förordningen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg (635/1993, nedan *fartygsavfallsförordningen*). Bestämmelserna i fartygsavfallslagen och fartygsavfallsförordningen bygger huvudsakligen på den inom IMO ingångna internationella konventionen till förhindrande av förorening från fartyg (FördrS 51/1983, nedan *Marpol 73/78*). Vissa bestämmelser i fartygsavfallslagen bygger på 1992 års Helsingforskonvention och på 1969 års internationella konvention om ingripande på det öppna havet vid olyckor som är ägnade att medföra förorening genom olja (FördrS 62–63/1976, den s.k. *interventionskonventionen*) och på 1973 års protokoll om ingripande på det öppna havet vid föroreningar genom andra ämnen än olja (FördrS 72–74/1986, det s.k. *interventionsprotokollet*). Det föreslås att tillämpningen av de utsläppsförbud och -begränsningar i fartygsavfallslagen som baserar sig på *Marpol 73/78* utvidgas till Finlands ekonomiska zon.

Vidare ingår det en bestämmelse i 2 mom. att avfallslagen också tillämpas i den ekonomiska zonen enligt vad som föreskrivs särskilt. Bestämmelsen är informativ till sin natur och hänvisar till förslaget i propositionen till ändring av 73 a § avfallslagen. Enligt förslaget ändras 73 a § 1 mom. avfallslagen så att förbudet mot avfallsförbränning gäller

förutom finskt vattenområde också Finlands ekonomiska zon.

4 §. *Lagstiftning som skall tillämpas på fiske, jakt och naturvård.* Enligt paragrafen skall också lagen om fiske (286/1982), förordningen om fiske (1116/1982), lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) och förordningen om inskränkningar av laxfisket inom Finlands territorialvatten och fiskezon i egentliga Östersjön och Bottniska viken samt i Simojoki (258/1996) utgöra grund för den nationella fiskerilagstiftningen även i den ekonomiska zonen.

I praktiken kommer bestämmelserna om Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik att utgöra den viktigaste delen av fiskeribestämmelserna i den ekonomiska zonen. EG:s gemensamma fiskeripolitik bygger på rådets förordning (EG) nr 2371/2002 om bevarande och hållbart utnyttjande av fiskeresurserna inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken. I förordningen föreskrivs allmänt om utnyttjandet av vattnens levande naturtillgångar inom medlemsstaternas territorier, fiskezoner eller ekonomiska zoner samt från medlemsstaternas fiskefartyg. Rådets förordning (EEG) nr 2847/93 om införande av ett kontrollsystem för den gemensamma fiskeripolitiken gäller övervakningen av EG:s fiske. EG-kommissionen övervakar de nationella övervakningssystemens effektivitet. EG:s begränsningar rörande fisket i Östersjön baserar sig på konventionen rörande fisket och bevarandet av de levande tillgångarna i Östersjön och Bälten som EG anslutit sig till genom rådets beslut 83/414/EEG. Genom rådets förordning (EG) nr 88/98 om fastställande av vissa tekniska åtgärder för bevarande av fiskeresurserna i Östersjön, Bälten och Öresund har rekommendationerna och fiskerireglerna av Internationella fiskerikommissionen för Östersjön satts i kraft. De totala tillåtna fångstmängderna (TAC, total allowable catch), utgör en viktig del av regleringen av fisket i Östersjön. TAC:erna fastställs årligen genom en förordning av rådet.

Bestämmelserna i lagen om fiske tillämpas också på provfångster för fiskerivetenskapliga ändamål. Om någon ämnar idka provfångst under förbjuden tid eller med förbjud-

na fångstredskap skall denne skaffa undantagstillstånd från arbetskrafts- och näringscentralen, som enligt 37, 38 och 127 a § lagen om fiske har rätt att för t.ex. forskning meddela tillstånd att avvika från bestämmelserna i lagen och förordningen om fiske.

Meningen är att regleringen av jakt och viltvård i den ekonomiska zonen sker genom jaktlagen (614/1993) och jaktförordningen (666/1993). Bestämmelserna i dessa tillämpas bl.a. på jakt av till vilt hörande sjöfåglar och sälar.

I den ekonomiska zonen skall också bestämmelserna i naturvårdslagstiftningen gälla. År 1996 reviderades naturvårdslagstiftningen i sin helhet. Den föråldrade lagen om naturskydd från 1923 ersattes med naturvårdslagen. Ett av de centrala målen i reformen var att i fråga om andra än i 5 § jaktlagen avsedda djurarter genomföra två EG-naturvårdsdirektiv, dvs. rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (*naturdirektivet*) och rådets direktiv 79/409/EEG (*fågeldirektivet*) om bevarande av vilda fåglar. Enligt förslaget skall naturvårdslagen tillämpas till vissa delar i den ekonomiska zonen. Detta betyder att naturvårdslagens bestämmelser om artskydd också gäller i den ekonomiska zonen. I den ekonomiska zonen skall det dessutom vara möjligt att inrätta övriga naturskyddsområden än nationalparker och naturreservat enligt naturvårdslagen, inbegripet eventuella områden inom ramen för Natura 2000-nätverket. I fråga om eventuella naturskyddsområden i den ekonomiska zonen skall de begränsningar angående kuststatens befogenhet som anges i del V och del XII i havsrättskonventionen beaktas. Åtminstone som det ser ut i dag är det dock tämligen osannolikt att naturskyddsområden kommer att inrättas i den ekonomiska zonen. Däremot kommer utsträckandet av reglerna om artskydd till den ekonomiska zonen att ha praktisk betydelse, bl.a. i fråga om skyddet för sjöfågelbeståndet.

5 §. *Lagstiftning som skall tillämpas på skydd av undervattensledning, på marksubstanser samt på gruvmineraler.* Det föreslås att i denna paragraf samlas all annan lagstiftning som skall tillämpas i den ekonomiska zonen utöver den föreslagna lagen om

Finlands ekonomiska zon och den lagstiftning som avses i dess 3 och 4 §.

Det föreslås i paragrafens 1 mom. att lagen om skydd av vissa undervattensledningarna tillämpas i den ekonomiska zonen. Genom bestämmelserna i denna lag har bestämmelserna i den i Genève 1958 ingångna konventionen om det öppna havet (FördrS 6-7/1965) verkställts som gäller avbrott eller skadegörelse på undervattenskabel eller -rörledning. Bestämmelser som till dessa delar motsvarar Genèvekonventionen ingår även i artiklarna 113 till 115 i FN:s havsrättskonvention, som enligt sistnämnda konventions artikel 58.2 tillämpas i den ekonomiska zonen i den mån bestämmelserna i artiklarna inte är oförenliga med havsrättskonventionens del V om den ekonomiska zonen. Vidare föreslås det särskilt att 1 § i lagen om skydd för vissa undervattensledningarna skall ändras så att dess tillämpningsområde utsträcks till att omfatta förutom den ekonomiska zonen också territorialvattnen.

Paragrafens 2 mom. gäller tagande av marksubstanser. Med stöd av 2 § 3 punkten marktäktslagen tillämpas marktäktslagen på sådant tagande av substanser på vattenområde för vilket tillstånd av miljötillståndsverket enligt vattenlagen inte krävs. Som exempel kan nämnas grustäkt i liten skala i vattenområdet. Eftersom en kommunalt bestämd myndighet fungerar som tillståndsmyndighet enligt marktäktslagen vore det dock i praktiken besvärligt och mångtydigt att definiera den behöriga myndigheten för olika delar av den ekonomiska zonen. Därför föreslås det i paragrafens 2 mom. att vattenlagen alltid tillämpas på tagande av marksubstanser i den ekonomiska zonen. Även övervakningen av verksamheten skulle således ske enligt systemet i vattenlagen.

Om tagande av marksubstanser från botten av vattenområdet kräver tillstånd eller ej avgörs enligt bestämmelserna om förbud i vattenlagens 1 kap. 12-15 §. När det gäller tillståndspliktigheten hos tagande av marksubstanser är det i praktiken fråga om förbudet mot ändring i 1 kap. 15 § vattenlagen. Ett projekt för tagande av marksubstanser räknas i vattenlagens systematik till byggande enligt vattenlagens 2 kap. och behandlas därför i enlighet med bestämmelserna i vattenlagen

om byggande. Tagande av marksubstanser som sker i den ekonomiska zonen förutsätter inga ändringar i vattenlagen eller marktäktslagen.

Enligt lagen om rätt till allmänna vattenområden (204/1966) förutsätter tagande av marksubstanser i allmänna vattenområden ägarsamtycke av den myndighet under vars förvaltning området står. Eftersom den ekonomiska zonen och dess botten inte ägs av finska staten, till skillnad från de allmänna vattenområdena, förutsätts inget ägarsamtycke av någon myndighet för ekonomiskt utnyttjande av marksubstanser i den ekonomiska zonen.

Enligt paragrafens 3 mom. tillämpas gruvlagen (503/1965) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den på forskning, prospektering och inmutning i syfte att utnyttja gruvmineraler samt på exploatering av gruvmineraler i den ekonomiska zonen. Förutom vad som bestäms om utnyttjanderätt i 6 § i den föreslagna lagen om Finlands ekonomiska zon skall för gruvmineralers del således hos handels- och industriministeriet sökas mutsedel för området och utmålsläggning för myndighetens utnyttjande. Förslaget motsvarar det förfarande som finns i den nuvarande lagen om kontinentalsockeln.

3 kap. **Ekonomiskt utnyttjande av den ekonomiska zonen och forskning som avser utnyttjande av den samt byggande i den ekonomiska zonen**

6 §. *Utnyttjanderätt.* I paragrafens 1 mom. föreslås att rätt till utnyttjande (utnyttjanderätt) av naturresurserna i havsbotten och dess underlag i den ekonomiska zonen kan utverkas genom särskilt samtycke av statsrådet. Denna rätt kan även utverkas till forskning som åsyftar detta samt till att i den ekonomiska zonen idka annan verksamhet som avser ekonomiskt utnyttjande av zonen. Sådan annan verksamhet kan t.ex. vara framställning av energi från vågor, havsströmmar och vindar. Paragrafens bestämmelser gäller dock inte bedrivande av jakt eller fiske eller provfångster i fiskerivetenskapligt syfte, t.ex. i syfte att definiera fiskekvoter, som regleras

i 4 §. På forskning som inte åsyftar ekonomiskt utnyttjande av den ekonomiska zonen tillämpas 8 §. Innehållet i ansökan om utnyttjanderätt bestäms genom förordning av statsrådet. Meningen är att i paragrafens 2 mom. ytterligare i enlighet med artikel 77.4 i FN:s havsrättskonvention precisera vad som i denna paragraf avses med naturtillgångar.

Enligt 67 § 1 mom. grundlagen avgörs de ärenden som hör till statsrådet vid statsrådets allmänna sammanträde eller i det ministerium som saken gäller. Närmare bestämmelser om grunderna för hur statsrådets beslutanderätt organiseras finns i lagen om statsrådet (175/2003). Enligt lagens 12 § 2 mom. avgörs ärenden, vilkas samhällspolitiska eller ekonomiska betydelse så förutsätter vid statsrådets allmänna sammanträde. Enligt gällande 2 § i lagen om kontinentalsockeln är det, på ett sätt som motsvarar den reglering som föreslås i lagen om Finlands ekonomiska zon, statsrådet som beviljar tillstånd för rätt till utforskning av kontinentalsockeln och dess underlag samt till utnyttjande av inom dess område befintliga icke-levande naturtillgångar och vissa bottenlevande arter hörande växter och djur. På grund av den ekonomiska och principiella betydelsen av tillståndsansökningarna har praxis varit att tillståndsansökningarna enligt 2 § lagen om kontinentalsockeln handläggs vid statsrådets allmänna sammanträde med stöd av den bestämmelse som numera ingår i 4 § 7 punkten reglementet för statsrådet (262/2003). När ansökningarna gällt något annat än marinvetenskaplig forskning har de avgjorts vid statsrådets allmänna sammanträde på föredragning från handels- och industriministeriet. Det föreslås att denna praxis skall fortsätta när det gäller utnyttjande av naturtillgångarna i havsbotten och dess underlag i den ekonomiska zonen och forskning som åsyftar detta och dessutom skall tillämpas på sådan annan verksamhet som avser ekonomiskt utnyttjande av zonen.

Enligt 3 mom. föreslås att utnyttjanderätten skall kunna lämnas för en bestämd tid eller tills vidare. I beslutet skall de villkor anges som anses nödvändiga med tanke på säkerhet och allmänt intresse. När villkor som är nödvändiga med tanke på säkerhet och allmänt intresse bedöms skall vid sidan om andra

omständigheter uppmärksamhet fästas vid eventuella synpunkter som hör samman med övervakningen och tryggheten av Finlands territoriella integritet. Den ekonomiska zonen gränsar till Finlands territorialvatten, där undersökning och kartläggning av havsbotten har gjorts tillståndspliktig i 12 § i territorialövervakningslagen (755/2000).

Beslutet om samtycke till utnyttjanderätt kunde enligt 4 mom. ses över om verksamheten inte motsvarar de villkor som har meddelats i beslutet. Under samma förutsättningar kan verksamheten även avbrytas. Handels- och industriministeriet beslutar om avbrytande av verksamheten. Beslutet om samtycke kan också återkallas om verksamheten väsentligt strider mot villkor som har meddelats i beslutet. Tillsynsmyndigheten skall utan dröjsmål underrätta handels- och industriministeriet om uppdagade överträdelser.

Om utnyttjanderätt söks för forskning, prospektering eller inmutning i syfte att utnyttja gruvmineraler eller för exploatering av gruvmineraler i den ekonomiska zonen skall enligt 5 § 3 mom. gruvlagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

På tagande av marksubstanser tillämpas vattenlagen i enlighet med 5 § 2 mom. i den föreslagna lagen. Enligt lagen om rätt till allmänna vattenområden förutsätter tagande av marksubstanser i allmänna vattenområden ägarsamtycke av den myndighet under vars förvaltning området står. Eftersom den ekonomiska zonen och dess botten till skillnad från de allmänna vattenområdena inte ägs av finska staten, förutsätts i den ekonomiska zonen inget ägarsamtycke av någon myndighet för ekonomiskt utnyttjande av marksubstanser.

7 §. *Byggande.* Denna paragraf gäller uppförande och användning av konstgjorda öar och andra anläggningar och konstruktioner som lyder under finsk jurisdiktion enligt folkrätten. Endast sådana kablar och rörledningar som installeras i samband med driften av konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner anses i detta sammanhang tillhöra dem.

Det föreslås att uppförandet och användningen av sådana konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner som avses i paragrafen skall kräva samtycke av statsrådet.

Om innehållet i ansökan om samtycke utfärdas särskilt genom förordning av statsrådet. På grund av dess principiella betydelse föreslås att lämnandet av samtycke skall höra till de ärenden som med stöd av 4 § 7 punkten eller 7 § 3 punkten i reglementet för statsrådet handläggs och avgörs vid statsrådets allmänna sammanträde och att handläggningen och avgörandet av ansökan sker på föredragning från handels- och industriministeriet.

Enligt artikel 60.7 i FN:s havsrättskonvention får konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner inte upprättas där de kan hindra användningen av erkända farleder av väsentlig betydelse för den internationella sjöfarten. När lämnande av samtycket övervägs skall även eventuella synpunkter som har att göra med övervakning och trygghet av Finlands territoriella integritet beaktas. Samtycket lämnas för en bestämd tid eller tills vidare. Om verksamheten inte motsvarar de villkor som har meddelats i beslutet eller om förhållandena har ändrats väsentligt efter att beslutet om samtycke meddelades kan villkoren i beslutet ändras eller samtycket återkallas. Tillsynsmyndigheten skall utan dröjsmål underrätta handels- och industriministeriet om uppdragade överträdelser.

Av sjöfartssäkerhetsskäl borde i beslutet den som erhåller samtycke i regel åläggas att avlägsna anläggningar och konstruktioner som inte längre används med hänsyn till allmänt accepterade internationella normer som i detta hänseende fastställts av behörig internationell organisation. Sådant avlägsnande skall också ta vederbörlig hänsyn till fisket, skyddet av den marina miljön samt andra staters rättigheter och skyldigheter. Handels- och industriministeriet skall underrättas om djup, läge och dimensioner för alla de anläggningar eller konstruktioner som inte har avlägsnats i sin helhet, eftersom Finland måste informera sjöfararna om dem på lämpligt sätt. Bestämmelsen bygger på artikel 60.3 i FN:s havsrättskonvention.

Enligt paragrafens 4 mom. får i beslutet bestämmas att en säkerhetszon skall upprättas omkring konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner som har uppförts enligt denna lag. Enligt artikel 60.7 i FN:s havsrättskonvention får en säkerhetszon dock inte upprättas där den kan hindra användningen av er-

kända farleder av väsentlig betydelse för den internationella sjöfarten. Vid fastställandet av säkerhetszonens bredd skall enligt artikel 60.5 i konventionen hänsyn tas till tillämpliga internationella normer. En skyddszon får inte utsträcka sig mer än 500 meter mätt från varje punkt på den konstgjorda öns, anläggningens eller konstruktionens yttersida, om inte något annat är tillåtet enligt allmänt godtagna internationella normer eller rekommenderat av en behörig internationell organisation. Säkerhetszonen skall dessutom ha ett rimligt samband med den konstgjorda öns, anläggningens eller konstruktionens beskaffenhet och funktion.

4 kap. **Marinvetenskaplig forskning**

8 §. *Marinvetenskaplig forskning.* I paragrafens 1 mom. föreslås att en anmälan skall göras om marinvetenskaplig forskning i den ekonomiska zonen. Med marinvetenskaplig forskning avses sådan forskning av havet som strävar efter att öka kunskapen om den marina miljön, dess förändringar och samspellet mellan hav, isar och atmosfär. Med marinvetenskaplig forskning avses däremot inte t.ex. utnyttjande av naturtillgångar eller forskning som åsyftar detta. Det är inte heller fråga om marinvetenskaplig forskning då forskningsprojektet har direkt betydelse för utnyttjande av levande eller icke-levande naturtillgångar eller forskning som åsyftar detta, t.ex. så att forskningsresultatet har betydelse för utnyttjandet av levande eller icke-levande naturtillgångar eller forskning som åsyftar detta. Som marinvetenskaplig forskning anses inte heller projekt som innefattar borrhning i havsbotten, användning av sprängämnen, avsiktliga utsläpp av skadliga ämnen i den marina miljön eller uppförande eller användning av konstgjorda öar, anläggningar eller konstruktioner avsedda i 7 §. Enligt artikel 246 i havsrättskonventionen får kuststaten i dessa fall vägra sitt samtycke till ett forskningsprojekt. Meningen är sålunda att bestämmelserna i 6 och 7 § skall vara tillämpliga på dem samt bestämmelserna i 3 §, när det gäller utsläpp av skadliga ämnen i den marina miljön. Med stöd av havsrättskonventionens artikel 246.3 vore det inte heller fråga om marinvetenskaplig forskning en-

ligt denna paragraf när projektet inte utförs för uteslutande fredliga ändamål.

Både för bedömningen av det planerade projektets natur och för att förenkla förfarandet för den som planerar ett forskningsprojekt vore det ändamålsenligt att anmälningarna togs emot av den instans som föreslås bereda handläggningen av ansökningar enligt 6 och 7 § för statsrådets allmänna sammanträde, dvs. av handels- och industriministeriet. Om handels- och industriministeriet anser att det forskningsprojekt som avses i anmälan om marinvetenskaplig forskning omfattas av lagens 6 eller 7 §, skall ministeriet snarast möjligt meddela detta till den som gjort anmälan och senast inom fyra månader från det att anmälan mottagits. Därefter fortsätter ärendets handläggning enligt förfarandet i 6 eller 7 §. Det föreslås att ett forskningsprojekt om vilket anmälan gjorts i annat fall kan inledas tidigast sex månader efter det att anmälan mottagits, om inte handels- och industriministeriet beslutar att det kan inledas tidigare. Enligt lagens 19 § skall handels- och industriministeriet utan dröjsmål underrätta den myndighet som övervakar sådan verksamhet som avses i 6–8 § om en anmälan om marinvetenskaplig forskning liksom om beslut om att tillåta inledande av forskning tidigare än sex månader från det att anmälan mottagits. Även den som gjort anmälan skall samtidigt tillkännages underrättelsen, för att denna skall kunna försäkra sig om att det är möjligt att inleda forskningsprojektet enligt anmälan.

Handels- och industriministeriet skall dock även ha möjlighet att förbjuda att ett forskningsprojekt inleds om anmälan innehåller sådana uppgifter om projektet som är oriktiga eller om den som skall inleda forskningsprojektet inte bedöms ha förmåga att uppfylla kraven enligt artikel 249 i havsrättskonventionen därför att den som ämnar inleda forskningsprojektet tidigare har underlåtit att uppfylla motsvarande krav. I enlighet med artikel 252 i havsrättskonventionen skall handels- och industriministeriet meddela om beslut om avslag till den som gjort anmälan inom fyra månader från det att anmälan mottagits. Den som svarar för forskningsprojektet kan i ett sådant fall precisera uppgifterna i sin anmälan genom en ny anmälan eller läm-

na anmälan på nytt när utestående krav har uppfyllts. Den ovan nämnda utsatta tiden på sex månader efter vilken forskning som avses i anmälan kan inledas börjar i dessa fall löpa när uppgifterna preciserats eller anmälan lämnats på nytt.

9 §. *Tillfälligt avbrytande av eller upphörande med marinvetenskaplig forskning.* Det föreslås att i denna paragraf i enlighet med artikel 253 i havsrättskonventionen bestäms om förutsättningarna för att man skall kunna kräva att marinvetenskaplig forskning skall avbrytas eller upphöra. Sådant beslut skall fattas av handels- och industriministeriet.

På avbrytande av eller upphörande med forskning som åsyftar utnyttjande av naturtillgångar i havsbotten och dess underlag kommer eventuella bestämmelser i den i 3 § angivna lagstiftningen att vara tillämpliga utöver att samtycket enligt 6 § skall kunna innehålla villkor gällande tillfälligt avbrytande och upphörande.

5 kap. **Tillämpning av finsk straffrätt i den ekonomiska zonen samt straff**

10 §. *Tillämpning av finsk straffrätt på brott som begåtts i den ekonomiska zonen.* I denna paragraf föreslås att finsk straffrätt skall bli tillämplig på brott som begås i den ekonomiska zonen. Även om den ekonomiska zonen inte hör till statens territorium föreslås det i 1 mom. att finsk straffrätt skall tillämpas på brott som begås på i 7 § avsedda konstgjorda öar, anläggningar eller andra konstruktioner, brott som riktar sig mot dem och straffbara försök till sådana brott som om de begåtts i Finland. I paragrafens 2 mom. bestäms att även sådana brott som begåtts någon annanstans i den ekonomiska zonen och som nämns i 11–16 § och straffbara försök till sådana brott anses begångna i Finland. Det föreslås dessutom att till strafflagens 1 kap. 1 § fogas en hänvisning, enligt vilken bestämmelser om tillämpningen av finsk straffrätt på vissa brott som begåtts i den ekonomiska zonen finns bl.a. i lagen om Finlands ekonomiska zon.

Enligt den föreslagna lagen om den ekonomiska zonen kan vilket som helst brott som begåtts på en konstgjord ö, anläggning

eller konstruktion i den ekonomiska zonen jämföras med ett brott som begåtts inom Finlands territorium. Förslaget baserar sig på artikel 60.2 i FN:s havsrättskonvention, enligt vilken kuststaten har exklusiv jurisdiktion över konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner, inbegripet även straffrättslig jurisdiktion i fråga om brott som begåtts på sådana konstgjorda öar, anläggningar eller konstruktioner eller som riktats mot dem. Däremot tillämpas finsk straffrätt när det gäller brott som begåtts någon annanstans i den ekonomiska zonen endast om det är fråga om ett sådant brott som avses i 11–16 § i lagförslaget. Detta har betydelse särskilt när det gäller brott som begåtts på utländskt fartyg eller från utländskt fartyg, eftersom man redan i nuläget kan tillämpa finsk straffrätt på brott som begåtts på finskt fartyg eller från finskt fartyg i den ekonomiska zonen med stöd av flaggprincipen i 1 kap. 2 § strafflagen.

Enligt 1 kap. 12 § 1 mom. strafflagen får ett brott inte provas i Finland utan riksåklagarens åtalsförordnande om brottet har begåtts utanför Finland eller om en utlänning har begått ett brott ombord på ett utländskt fartyg då det befunnit sig på Finlands territorialvatten eller ombord på ett utländskt luftfartyg då det befunnit sig i Finlands luftrum och brottet inte har riktat sig mot Finland, en finsk medborgare, en i Finland varaktigt bosatt utlänning eller ett finskt samfund, en finsk stiftelse eller någon annan finsk juridisk person. Riksåklagarens åtalsförordnande behövs dock inte om brottet har en sådan anknytning till Finland som nämns i paragrafens 2 mom. I 10 § 3 mom. i lagförslaget om den ekonomiska zonen föreslås det att riksåklagarens åtalsförordnande också behövs då brottet begåtts från ett utländskt fartyg medan det befinner sig i Finlands ekonomiska zon, om det inte är fråga om något av de fall som avses i 1 kap. 12 § 2 mom. strafflagen. Genom denna bestämmelse säkerställs det att riksåklagaren får prova om det är ändamålsenligt att framställa ett straffyrkande i Finland i sådana fall där tillämpning av finsk straffrätt och tillämpning av lagstiftningen i det utländska fartygets flaggstat konkurrerar med varandra.

11 §. *Miljöbrott i den ekonomiska zonen.*

Det föreslås att miljöförstöring, grov miljöförstöring, miljöförseelse, miljöförstöring av oaksamhet och naturskyddsbrott i den ekonomiska zonen skall regleras genom hänvisningar till 48 kap. 1–5 § strafflagen.

Enligt 48 kap. 1 § 1 mom. strafflagen krävs uppsåtlighet eller grov oaksamhet för brottet miljöförstöring. Brottet kan bl.a. bestå av att man utan tillstånd eller i strid med tillstånd eller allmänna eller särskilda föreskrifter för ut, släpper ut eller lämnar kvar i miljön ett ämne, strålning eller något annat sådant så att gärningen är ägnad att förorena eller nedskräpa miljön eller förorsaka fara för hälsan. Straffskalan omfattar böter eller fängelse i högst två år. Enligt 48 kap. 1 § 3 mom. strafflagen skall för miljöförstöring även den dömas som uppsåtligen eller av grov oaksamhet på något annat sätt än det som avses i 1 mom. börjar göra ändringar i miljön i strid med bl. a. vattenlagen eller allmänna eller särskilda föreskrifter som har utfärdats med stöd av den. Som gärningsform kan det också vara fråga om att utan tillstånd bedriva verksamhet som enligt vattenlagen kräver tillstånd, om gärningen är ägnad att medföra så allvarliga miljöförändringar att de kan jämföras med förorening av miljön.

I 48 kap. 2 § strafflagen föreskrivs om grov miljöförstöring, i 3 § om miljöförseelse och i 4 § om miljöförstöring av oaksamhet. Som en gärningsform i den ekonomiska zonen kan det också bli fråga om naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 § strafflagen. Hot om fängelsestraff ingår också i straffskalan som anknyter till dessa brott.

Det föreslås att om straff för miljöförstöring som har begåtts i den ekonomiska zonen i strid med fartygsavfallslagen eller med stadganden eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av den samt för fartygsavfallsförseelse bestäms i 28 § fartygsavfallslagen.

De hot om fängelsestraff som ingår i 48 kap. 1–4 § strafflagen är inte förenliga med artikel 230.1 i FN:s havsrättskonvention. I enlighet med den nämnda konventionsbestämmelsen får endast böter ådömas, när det gäller överträdelser av nationella lagar och andra författningar eller tillämpliga internationella regler och normer för förhindrande, begränsning och kontroll av förorening av

den marina miljön vilka begåtts av utländska fartyg utanför territorialhavet. Därför föreslås det att till 48 kap. strafflagen fogas en ny 10 §, enligt vilken endast böter får dömas för en gärning som avses i 28 § 1 mom. fartygsavfallslagen och som är straffbar enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen, då den begåtts från utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon. Avsikten är dock inte att för dessa utländska fartygs del samtidigt begränsa de straffprocessuella tvångsmedel som används i förundersökningen. Det föreslås att en bestämmelse om detta fogas som ny 28 b § till fartygsavfallslagen.

I paragrafens 2 mom. föreslås en hänvisning till 116 § 2 mom. miljöskyddslagen, 60 § avfallslagen och 58 § 2 mom. naturvårdslagen. För gärningar i den ekonomiska zonen som strider mot dessa lagar skall böter kunna dömas. När det gäller 116 § 2 mom. miljöskyddslagen kunde t.ex. 2 eller 4 punkten bli tillämpliga. Av gärningsformer i 58 § 2 mom. naturvårdslagen kunde det i den ekonomiska zonen bli fråga om överträdelse av stadganden eller bestämmelser som avses i 1 punkten. Av de gärningsformer som i 60 § avfallslagen beläggs med straff kan det i den ekonomiska zonen bli fråga om t.ex. överträdelse av förbudet mot avfallsförbränning eller av nedskräpningsförbud enligt 1 mom. 1 punkten. Om gärningen sker från ett fartyg i strid mot förbudet mot dumpning av avfall i havet i 9 § 2 mom. miljöskyddslagen tillämpas som straffbestämmelse 116 § 2 mom. miljöskyddslagen eller 48 kap. 1–4 § strafflagen. Däremot tillämpas 60 § avfallslagen för en motsvarande gärning från t.ex. en konstgjord ö eller konstruktion.

När det är fråga om en gärning som avses i 28 § fartygsavfallslagen eller om dumpning av avfall i havet i strid med det föreslagna förbudet i 9 § 2 mom. miljöskyddslagen begränsar artikel 226 i havsrättskonventionen inspektion av ett utländskt fartyg till en undersökning av sådana certifikat, loggböcker och andra dokument som fartyget enligt allmänt erkända internationella regler och normer skall medföra eller av varje liknande dokument som det medför. Ett fartyg får inspekteras närmare först efter en sådan undersökning och endast om det föreligger grundad anledning att anta att fartygets eller dess

utrustnings skick väsentligt avviker från uppgifterna i dokumenten, om innehållet i dokumenten inte är tillräckligt för att bekräfta eller verifiera en misstänkt överträdelse eller om fartyget inte medför giltiga certifikat eller loggböcker. Fartyget får inte uppehållas längre än nödvändigt för att utföra undersökningen på grund av den misstänkta överträdelsen och det skall omedelbart frisläppas på rimliga villkor också i det fall att misstanken visar sig vara grundad.

Enligt artikel 231 i havsrättskonventionen skall flaggstaten och andra berörda stater underrättas omedelbart om varje åtgärd som vidtagits mot utländskt fartyg och officiella rapporter rörande dessa åtgärder skall lämnas till flaggstaten.

Enligt paragrafens 3 mom. tillämpas på brott som nämns i paragrafen vad som i strafflagen bestäms om juridiska personers straffansvar.

12 §. *Tillståndsförseelse enligt vattenlagen i den ekonomiska zonen.* I denna paragraf föreslås att straff enligt 13 kap. 3 § vattenlagen skall kunna dömas ut för tillståndsförseelse enligt vattenlagen i den ekonomiska zonen. Tillståndsförseelsen kan straffas med böter. Av de straffbara gärningsformer som anges i 13 kap. 3 § kommer tillståndsförseelsen i punkt 5 sannolikt inte i praktiken att bli tillämplig i den ekonomiska zonen.

13 §. *Fiskebrott, döljande av olagligt byte, fiskeförseelse och brott mot den gemensamma fiskeripolitiken i den ekonomiska zonen.* Enligt denna paragraf kommer till straff för fiskebrott i den ekonomiska zonen att dömas enligt 48 a kap. 2 § strafflagen, för döljande av olagligt byte i den ekonomiska zonen enligt 48 a kap. 4 § strafflagen, för fiskeförseelse i den ekonomiska zonen enligt 108 § lagen om fiske, och för brott mot den gemensamma fiskeripolitiken i den ekonomiska zonen enligt 7 § 1 mom. lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik.

I paragrafen föreslås att förutom 48 a kap. 2 § strafflagen som gäller fiskebrott även 48 a kap 4 § strafflagen som gäller döljande av olagligt byte skall tillämpas på en gärning som begåtts i den ekonomiska zonen. Döljande av olagligt byte kan anknyta till fiskebrott som begåtts i den ekonomiska zonen på

två sätt. Förbrottet, dvs. fiskebrottet, kan ha begåtts i den ekonomiska zonen men befattningstagandet med olagligt byte, dvs. anskaffande, döljande, transport, förmedling eller saluföring av det olagliga bytet kan ha skett inom Finlands territorium (på finskt territorialvatten eller fastland). I sådant fall har häleribrottet begåtts i Finland och det är straffbart på normalt sätt med stöd av territorialprincipen i 1 kap. 1 § strafflagen. Det är dock möjligt att gärningar som begåtts vid döljande av byte äger rum i den ekonomiska zonen. Olagligt byte kan transporteras t.ex. med handelsfartyg eller lustjakt i den ekonomiska zonen eller ett lager med olagligt byte kan uppdragas på fartyg eller konstruktion i den ekonomiska zonen. Med anledning av sådana fall föreslås det i 13 § 1 mom. lagförslaget om den ekonomiska zonen att bestämmelsen i strafflagen om döljande av olagligt byte också skall tillämpas på häleri som sker i den ekonomiska zonen. Bestämmelsen bedöms förebygga fiskebrott då det gäller fångst av och handel med arter som omfattas av fiskebegränsningar.

Bestämmelsen i 48 a kap. 4 § strafflagen om döljande av olagligt byte tillämpas inte på den som har varit delaktig i det fiskebrott genom vilket det olagliga bytet har erhållits. Den som har ett gemensamt hushåll med en som är delaktig i fiskebrottet kan inte heller dömas till straff enligt detta lagrum om han eller hon endast har använt eller förbrukat byte som gärningsmannen anskaffat för det gemensamma hushållets normala behov.

Bland de gärningsformer för fiskeförseelse som avses i 108 § 1 mom. blir det i den ekonomiska zonen i praktiken inte fråga om olovligt fiskande i kungsådra eller i fiskled eller med överträdelse av bestämmelserna om fredningsområde enligt 2 punkten. Inte heller gärningen avsedd i 108 § 1 mom. 5 punkten, dvs. bedrivande av fångst utan att ha betalt fiskevårdsavgift eller spöfiskeavgift, blir aktuell som straffbar gärning eftersom det föreslås att 115 § 2 mom. lagen om fiske skall ändras så att bestämmelserna i dess 88 § om dessa avgifter inte skall tillämpas i den ekonomiska zonen.

För gärningar avsedda i 108 § lagen om fiske eller 7 § 1 mom. lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemen-

samma fiskeripolitik kan böter dömas. För fiskebrott avsedda i 48 a kap. 2 § strafflagen kan böter eller fängelse i högst två år dömas. För döljande av olagligt byte enligt 48 a kap. 4 § strafflagen kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Straffbestämmelserna i 48 a kap. 2 och 4 § strafflagen är inte förenliga med artikel 73.3 i FN:s havsrättskonvention. Enligt konventionen får inte kuststatens straffpåföljder för överträdelser av lagar och andra författningar rörande fisket i den ekonomiska zonen omfatta fängelsestraff eller annan form av kroppsstraff, om inte en överenskommelse mellan de berörda stater ingåtts om motsatsen. Bestämmelsen är en del av den kompromiss i havsrättskonventionen som träffats mellan kuststaterna och sjöfartsstaterna när det gäller fördelningen av behörighet. På grund av bestämmelsen i havsrättskonventionen föreslås det att till 48 a kap. strafflagen fogas en ny 7 §, enligt vilken som straff kan dömas endast böter när det är fråga om ett fiskebrott som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon eller när det är fråga om döljande av olagligt byte som har erhållits genom fiskebrottet om inte annat följer av en internationell överenskommelse som är bindande för Finland.

Förutom förbudet mot fängelsestraff ger artikel 73 i havsrättskonventionen kuststaten rätt att vidta sådana åtgärder som behövs för att genomföra kuststatens fiskeribestämmelser. Enligt artikeln får ett främmande fiskefartyg stoppas, inspekteras, kvarhållas och föras till hamn och rättsligt förfarande kan inledas mot fartygets befäl eller ägare i detta syfte. Enligt artikel 73.2 skall kvarhållna fartyg och deras besättning frisläppas omedelbart så snart skälig borgen eller annan säkerhet ställts.

Myndigheter som övervakar fiske inom Finlands ekonomiska zon (polisen och fiskeri-, gränsbevaknings- samt tullmyndigheterna) skall ha rätt att stoppa fartyg, granska fångsten och fångstredskapen samt fartygets fiskeloggbok med stöd av 13 kap. lagen om fiske och 5 och 6 § lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik. De nämnda myndigheterna kan också föra in fartyget i närmaste hamn samt omhänderta fångstredskap, fångst och färd-

medel av person som bedrivit olovlig fångst.

Gränsbevaknings- och fiskerimyndigheterna, som i praktiken skall övervaka fisket i den ekonomiska zonen, kan samtidigt konstatera eventuell brottsmisstanke och överlåta fartyget jämte last och besättning till polisen i hamn för genomförande av förundersökning. Enligt artikel 73.2 i havsrättskonventionen får kuststaten hindra fartygets och dess besättnings fortsatt färd för sådan tid som det tar att ställa rimlig borgen eller annan säkerhet. Därför kan bestämmelsen i 1 kap. 2 § 2 mom. tvångsmedelslagen enligt vilken ett gripande för högst 24 timmar är tillåtet inte anses strida mot ifrågavarande konventionsbestämmelse. Anhållande eller fängslande av besättningen medan en eventuell rättegång varar, som bara kommer i fråga i synnerligen exceptionella situationer, får inte heller bli långvarigt, eftersom det inte finns bestämmelser i finsk lagstiftning om förfarande för ställande av säkerhet varken när det gäller fartyg eller personer vid fiskebrott.

Om ett utländskt fartyg hindras från att fortsätta sin färd på grund av brottsmisstanke skall fartygets flaggstat utan dröjsmål underrettas, i enlighet med artikel 73.4 i havsrättskonventionen, vilka åtgärder som vidtagits i ärendet och vilka straff som har bestämts. I praktiken skall anmälan göras till flaggstatens närmaste diplomatiska representant eller konsulära myndighet.

14 §. *Jaktbrott, döljande av olagligt byte, jaktförseelse och brott mot bestämmelserna i jaktlagen i den ekonomiska zonen.* I denna paragraf föreslås att till straff för jaktbrott och döljande av olagligt byte i den ekonomiska zonen döms enligt 48 a kap. 1 och 4 § strafflagen och för jaktförseelse och brott mot bestämmelserna i jaktlagen i den ekonomiska zonen enligt 74 och 75 § jaktlagen.

Av de i 74 § jaktlagen uppräknade gärningsformerna för jaktförseelse kommer förfarandet enligt 2 mom. 1 punkten, dvs. förfarande i strid med de begränsningar enligt 25 § jaktlagen som beror på bebyggelse, odlingar eller trafikleder, inte i fråga.

15 §. *Gruvförseelse i den ekonomiska zonen.* Det föreslås i paragrafen att till straff för gruvförseelse i den ekonomiska zonen döms enligt 62 § 2 mom. gruvlagen. Alla gärnings-

former som nämns i det är dock inte tillämpliga där. I den ekonomiska zonen kan troligtvis sådan letning efter gruvmineral i strid med 3 § som avses i 62 § 2 mom. 1 punkten gruvlagen i praktiken endast betyda att prospekteringen sker utan myndigheternas tillstånd på allmän trafik- eller kommunikationsfarled. I övrigt skyddas i 3 § gruvlagen den enskilde markägarens intressen. Den ekonomiska zonen är emellertid inte i någons ägo. Även 12 § gruvlagen, till vilken det hänvisas i 62 § 2 mom. 2 punkten, tillämpas i den ekonomiska zonen i klart mer begränsad utsträckning än på fastlandet. I den ekonomiska zonen kommer överträdelse av gruvlagen främst att gälla överträdelse av sådana anmälningsskyldigheter som fastställs i gruvlagen.

16 §. *Olovlig verksamhet i den ekonomiska zonen.* I denna paragraf föreslås att i den ekonomiska zonen skall i 6 § avsett utnyttjande av naturtillgångar i havsbotten och i dess underlag liksom också forskning som äsyftar detta och annan verksamhet som avser ekonomiskt utnyttjande av zonen och som inte regleras i 4 § vara straffbart om verksamheten inleds utan samtycke av statsrådet. Likaså föreslås det bli straffbart att utan samtycke av statsrådet uppföra och använda konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner för verksamheter som avses i 6 § samt sådana övriga anläggningar och konstruktioner som kan hindra utövandet av den rätt som Finland enligt folkrätten har i den ekonomiska zonen. Att handla i strid med villkoren i beslutet om statsrådets samtycke och i strid med ett förbud som avses i 8 § 2 mom. skall också vara straffbart. Förutsättningen för straffbarhet är att verksamheten bedrivs uppsåtligt eller av oaktsamhet. Straffet föreslås bli böter.

6 kap. Särskilda bestämmelser

17 §. *Tillämplig lag på konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner.* I denna paragraf föreslås med stöd av artikel 60.2 i havsrättskonventionen att finsk lag skall tillämpas på konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner som uppförs enligt denna lag. I lagens 10 § föreslås dessutom för tydlighetens skull att det preciseras att finsk straffrätt tillämpas på brott som begåtts på en

konstgjord ö, anläggning eller annan konstruktion i den ekonomiska zonen som om brottet begåtts i Finland.

18 §. *Myndigheternas territoriella behörighet.* I paragrafens 1 mom. föreslås det att den regionala miljöcentralen i den ekonomiska zonen är den kontaktmyndighet som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning samt den tillsynsmyndighet som avses i miljöskyddslagen, vattenlagen och avfallslagen. Enligt dessa lagar är också den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten behörig myndighet. Det är dock ändamålsenligt att tillsynsmyndigheten i den ekonomiska zonen är en statlig myndighet. Det föreslås att den behöriga regionala miljöcentralen i den ekonomiska zonen är den vid vars verksamhetsområde projektet i den ekonomiska zonen är beläget. Vidare föreslås det att gränsen mellan verksamhetsområdena för de regionala miljöcentralerna anses fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonen yttre gräns.

I paragrafens 2 mom. föreslås det att tillståndsmyndighet enligt miljöskyddslagen och vattenlagen för den ekonomiska zonen del är endast en statlig myndighet, Västra Finlands miljöförvaltningsverk. Det föreslås att Västra Finlands miljöförvaltningsverk således också handlägger sådana tillståndsärenden för verksamheter i den ekonomiska zonen, för vilka behörigheten inom statens område tillhör den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten eller den regionala miljöcentralen. Den ekonomiska zonen kommer nästan i sin helhet att vara belägen vid det nuvarande verksamhetsområdet för Västra Finlands miljöförvaltningsverk. Det vore ändamålsenligt att Norra Finlands miljöförvaltningsverk var behörig myndighet i den ekonomiska zonen i den norra delen av Bottenviken eller Östra Finlands miljöförvaltningsverk i den allra östligaste delen av Finska viken.

19 §. *Övervakning och gränsbevakningsmyndighetens förelägganden.* Det föreslås att verksamhet som avses i 6–8 § skall övervakas av gränsbevakningsväsendet. Genom underrättelseskyldigheten i paragrafens 1 mom. säkerställs det vidare att den övervakande myndigheten har information om beslut som fattats med stöd av 6–9 §, liksom om sådan

anmälan som avses i 8 § om ett forskningsprojekt som inte anses omfattas av tillämpningsområdet för 6 eller 7 §. När det gäller de senare skall underrättelsen samtidigt också tillkännages den som gjort sådan anmälan som avses i 8 §.

Enligt paragrafens 2 mom. har gränsbevakningsmyndigheten rätt att meddela föreläggande om att sådan i 6–8 § avsedd verksamhet som idkas utan samtycke av statsrådet eller anmälan till handels- och industriministeriet omedelbart skall upphöra. Samma rätt har gränsbevakningsmyndigheten när det gäller verksamhet som fortgår i strid med ett beslut som avses i 9 §.

I 6 och 7 § i denna lag ingår bestämmelser som tillämpas när verksamheten inte idkas i enlighet med det samtycke av statsrådet som lämnats för den. Bestämmelserna i 9 § tillämpas när den marinvetenskapliga forskningen bedrivs på ett sätt som avviker från de uppgifter som lämnats i anmälan enligt 8 § eller den som bedriver forskningen inte följer bestämmelserna i artikel 249 i havsrättskonventionen beträffande kuststatens rättigheter när det gäller det marinvetenskapliga forskningsprojektet.

20 §. *Vite och hot om tvångsutförande.* I paragrafen föreslås att beslut som avses i denna lag kunde förenas med vite eller hot om tvångsutförande enligt vad som bestäms i viteslagen (1113/1990).

21 §. *Användning av straffprocessuella tvångsmedel.* Det föreslås att det i paragrafen förtydligas att tvångsmedel med anknytning till de i denna lag avsedda gärningar som begåtts i den ekonomiska zonen används i enlighet med tvångsmedelslagens bestämmelser.

I regeringens proposition ingår också ett förslag till en ny bestämmelse i fartygsavfallslagen om straffprocessuella tvångsmedel. Artikel 230.1 i havsrättskonventionen begränsar de straff som kan dömas för en gärning som har begåtts i den ekonomiska zonen från ett utländskt fartyg i strid med fartygsavfallslagstiftningen. Därför vore enligt den nya 10 § som föreslås fogas till 48 kap. strafflagen endast bötesstraff möjligt även i de fall där det är fråga om en i 28 § 1 mom. fartygsavfallslagen avsedd gärning som är straffbar enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen.

Den föreslagna 28 b § fartygsavfallslagen möjliggör dock användningen av tvångsmedel enligt straffskalorna i 48 kap. 1–4 § strafflagen även i sådana fall.

22 §. *Ändringssökande.* Ändring i beslut av statsrådet om samtycke enligt 6 och 7 § skall sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996), dvs. genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Administrativa beslut i vilka ändring får sökas kan också fattas med stöd av 8 och 9 §. I dessa frågor skall handels- och industriministeriet ha beslutanderätt och enligt paragrafens 1 mom. söks ändring även i dessa beslut direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. I praktiken är det fråga om en mycket liten grupp ärenden och därför föreslås det inte i denna proposition några åtgärder för att hänvisa besvär angående ministeriets beslut till någon förvaltningsdomstol i första instans.

I 2 mom. föreslås att om verksamhet som avses i denna lag kräver andra tillstånd skall ändring i beslut som gäller dem sökas på det sätt som föreskrivs särskilt i respektive speciallagstiftning.

23 §. *Behörig domstol.* Enligt 4 kap. 1 § 1 mom. lagen om rättegång i brottmål (689/1997) skall åtal för ett brott i regel prövas av domstolen på den ort där brottet har begåtts. Enligt 2 § prövas åtal för ett brott som har begåtts utanför Finland av domstolen på den ort där den som skall åtalas bor, vistas eller påträffas, om inte något annat bestäms i lag.

Gärningar som skall straffas enligt den föreslagna lagen vore begångna i Finlands ekonomiska zon som inte hör till statens territorium. Då ingen uttrycklig bestämmelse finns bestäms finska domstolars behörighet enligt 4 kap. 2 § lagen om rättegång i brottmål. För att undvika oklarheter och säkerställa finska domstolars behörighet föreslås att mål som gäller brott mot denna lag handläggs av Helsingfors tingsrätt.

7 kap. **Ikraftträdande**

24 §. *Ikraftträdande.* I denna paragraf ingår en sedvanlig bestämmelse om ikraftträdande. Dessutom föreslås det att lagen om Finlands ekonomiska zon skall upphäva lagen om kontinentalsockeln (149/1965) och lagen om

Finlands fiskezon (839/1974). De bestämmelser som utfärdats med stöd av den sistnämnda lagen förblir dock fortfarande i kraft.

Det föreslås vidare att ett tillstånd som beviljats med stöd av kontinentalsockellagen och ett beslut som fattats med stöd av 4 § kontinentalsockellagen och som gäller när denna lag träder i kraft skall iaktas om inte något annat bestäms med stöd av denna lag.

I paragrafen förtydligas det också att tillämpliga bestämmelser i denna lag skall iaktas i stället för hänvisningar någon annanstans i lagstiftningen till Finlands fiskezon.

1.2. **Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning**

4 a §. Till lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreslås fogas en ny 4 a § enligt vilken lagen också tillämpas i Finlands ekonomiska zon.

1.3. **Havsskyddslagen**

1, 7–14 §. Enligt 3 § i den föreslagna lagen om Finlands ekonomiska zon skall miljöskyddslagen tillämpas på havsskyddet i den ekonomiska zonen. I dagens läge tillämpas havsskyddslagen på det havsområde som den nya ekonomiska zonen kommer att omfatta. Därför måste havsskyddslagen ändras så att den blir tillämplig på vattenområden utanför Finlands territorialhav och ekonomiska zon, dvs. på det fria havet, liksom på finska medborgare och finska fartyg i andra staters ekonomiska zoner och territorialvatten.

Det föreslås därför att hänvisningarna i havsskyddslagen till verksamhet utanför Finlands territorialvatten i 1 § 1 och 3 mom., 7 § 1 och 2 mom., 8 §, 9 § 1 och 5 mom., 10 § 1 mom., 11 § 1 och 4 mom. samt 13 § 2 mom. skall ersättas med hänvisningar till verksamhet utanför Finlands ekonomiska zon.

Därtill föreslås det att i 9 § 5 mom., 10 § 3 mom. och 11 § 4 mom. när det gäller verksamheten eller dess verkningars geografiska omfattning skall hänvisas till såväl Finlands territorialvatten som Finlands ekonomiska zon. Enligt dessa lagrum skall Västra Finlands miljöförhållanden vara tillståndsmyndighet för ett projekt utanför den ekonomiska

zonen som avser deponering av muddermassa, konstruktioner i havet, eller utforskning eller nyttjande av havsbotten och dess underlag med konsekvenser i Finlands ekonomiska zon eller territorialvatten.

11 § 4 mom. havsskyddslagen föreslås ändras så att på tillståndsförfarandet och ändringssökandet tillämpas miljöskyddslagen i stället för vattenlagen. Bestämmelser om den verksamhet som avses i 11 § och som sker i Finlands territorialvatten finns numera i miljöskyddslagen, och därför är det ändamålsenligt att tillämpa motsvarande bestämmelser utanför territorialvattengränsen.

I 9 § 3 mom., 11 § 3 mom. och 13 § 4 mom. havsskyddslagen föreslås en ändring av bemyndigandena i enlighet med 80 § grundlagen och 10 § 4 mom. föreslås upphävas helt. Vidare föreslås det en teknisk precisering i 12 § 2 mom. Av orsaker som hör samman med 80 § grundlagen föreslås också en ändring av 14 §. När det gäller användningen av administrativa tvångsmedel stryks omnämmandet om verksamhet som strider mot stadgandena, eftersom det inte i lagen ingår någon sådan behörighet att utfärda stadganden som avses i 80 § grundlagen. Administrativa tvångsmedel kan således användas i fall där man bryter mot åligganden som baserar sig på havsskyddslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

2 §. *Tillämpningsområde.* Eftersom den ekonomiska zonen inte hör till statens territorium enligt FN:s havsrättskonvention, är det nödvändigt att i 2 § 1 mom. hänvisa till Finlands ekonomiska zon i stället för till finskt territorium. På motsvarande sätt skall det i paragrafens 2 mom. inskrivas att det om skydd av havet inom Finlands territorium och i Finlands ekonomiska zon bestäms i miljöskyddslagen.

3 §. *Övrig lagstiftning.* Till följd av att lagen om kontinentalsockeln föreslås bli upphävd föreslås också upphävande av 3 § havsskyddslagen. På verksamhet som avses i 11 § havsskyddslagen och som sker i den ekonomiska zonen kommer lagen om Finlands ekonomiska zon att bli tillämplig.

1.4. Miljöskyddslagen

2 §. *Tillämpningsområde.* Ett nytt 5 mom.

föreslås till denna paragraf. Enligt momentet skall miljöskyddslagen också tillämpas inom Finlands ekonomiska zon.

9 §. *Särskilda förbud som gäller havet.* Genom de föreslagna ändringarna i 1 och 2 mom. i denna paragraf utsträcks föroreningsförbudet och förbudet mot dumpning av avfall i havet och mot att sänka eller överge fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg till att även omfatta den ekonomiska zonen.

28 §. *Allmän tillståndsplikt.* Genom den föreslagna ändringen i 2 mom. 5 punkten i denna paragraf kommer tillståndsplikten att även gälla borringar efter olja och gas samt utvinning av olja och gas och annan därmed förknippad verksamhet i den ekonomiska zonen.

1.5. Vattenlagen

1 kap. 3 §. Enligt den föreslagna lagen om Finlands ekonomiska zon kommer vattenlagen att gälla i tillämpliga delar i den ekonomiska zonen. Ett tillägg om detta föreslås till 1 kap. 3 § vattenlagen.

16 kap. 7 §. I 16 kap. vattenlagen bestäms det bl.a. om delgivning av ansökningsärenden. Enligt 16 kap. 6 § vattenlagen skall, om en syneförrättning inte hålls, ansökan delges dem vilkas rätt eller fördel ärendet kan gälla, för att dessa skall beredas tillfälle att göra påminnelser och framställa yrkanden. Enligt 16 kap. 7 § skall kungörelsen framläggas till allmänt påseende på miljö- och tillståndsverkets anslagstavla och så som föreskrivs om offentliga kungörelser tillkännages i de kommuner till vilkas områden verkningarna av det företag som avses i ansökan sträcker sig eller vilkas vattenförhållanden ärendet annars angår. Kungörelsen skall vara framlagd till påseende under 30 dagar från den dag som miljö- och tillståndsverket bestämmer, om inte miljö- och tillståndsverket till följd av ärendets art bestämmer en längre tid om högst 45 dagar. Ett exemplar av ansökan och bilagorna skall i detta syfte tillställas kommunen i fråga för att hållas tillgängliga på den plats som anges i kungörelsen.

Enligt 16 kap. 9 § vattenlagen kan miljö- och tillståndsverket i ansökningsärenden av mindre betydelse samt i ansökningsärenden i

vilka delgivning enligt vattenlagen inte behövs till följd av sakens natur, besluta att ansökningen skall delges på något annat sätt eller att delgivning inte behövs.

På projekt som genomförs i den ekonomiska zonen tillämpas i regel motsvarande bestämmelser som på projekt som genomförs på annat håll. Det föreslås dock att 16 kap. 7 § vattenlagen kompletteras med ett nytt 3 mom. enligt vilket kungörelsen om en ansökan gällande ett projekt som genomförs i den ekonomiska zonen skall offentliggöras i de kommuner vid vilkas område projektet genomförs. Beträffande offentliggörandet av kungörelsen skall dessutom informeras i en officiell tidning.

1.6. Avfallslagen

73 a §. 73 a § 1 mom. avfallslagen föreslås ändras så att förbudet mot förbränning av avfall kommer att omfatta inte bara det finska vattenområdet utan även Finlands ekonomiska zon. Enligt den nuvarande 73 a § är förbränning av avfall förbjuden på finskt vattenområde. Enligt havsskyddslagen får avfall inte förbrännas ombord finskt fartyg eller havsteknisk enhet utanför Finlands territorialvattengräns. Förbudet baserar sig på artikel 10 i Helsingforskonventionen och konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten (FördrS 51/1998) bilaga II, artikel 2, i vilken förbränning av avfall eller annan substans på havet förbjuds inom avtalsområdet. Förbudet mot förbränning av avfall i Finlands ekonomiska zon föreslås fogas till avfallslagen, eftersom även förbudet mot förbränning av avfall som gäller territorialvatten samt övrig lagstiftning som har att göra med avfallshantering har koncentrerats till avfallslagen. Om förbud mot förbränning av avfall utanför den ekonomiska zonen bestäms dock i havsskyddslagen. Om förbränning på finskt vattenområde av avfall som förorsakas av fartygs ordinarie drift bestäms i fartygsavfallslagen. Avsikten är att i fartygsavfallslagen också ta med förbränning av sådant avfall utanför Finlands territorialvattengräns, när de internationella bestämmelserna om denna fråga träder i kraft.

1.7. Lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg

5 a §. När ett fartyg ligger i hamn eller till ankars på finskt vattenområde eller framförs på finskt vattenområde har tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen enligt 5 och 5 a § fartygsavfallslagen på vissa villkor rätt att i syfte att utreda utsläpp inspektera fartyget, ta prov ombord och stoppa fartygets färd. Begreppet finskt vattenområde omfattar förutom inre territorialvatten och territorialhavet även insjöområden.

När det gäller åtgärder som riktas mot statliga fartyg skall fartygsavfallslagens särskilda bestämmelser beaktas. Enligt 32 § fartygsavfallslagen skall utan hinder av lagen till efterrättelse lända vad i enlighet med internationella avtal föreskrivits angående främmande stat tillhörigt fartygs eller krigsfartygs rättsliga ställning. Med bestämmelsen hänvisas bland annat till artikel 236 i havsrättskonventionen, enligt vilken konventionens bestämmelser beträffande skydd och bevarande av den marina miljön inte tillämpas på krigsfartyg, hjälpfartyg eller andra fartyg eller luftfartyg, som ägs eller brukas av en stat, och som vid tillfället används endast i statlig icke-kommersiell drift. Enligt artikeln skall varje stat dock genom lämpliga åtgärder som inte inverkar menligt på driften eller driftkapaciteten hos sådana fartyg säkerställa att fartygen manövreras på ett sätt som är i överensstämmelse med havsrättskonventionen, så långt det är rimligt och praktiskt möjligt.

I 5 § 4 mom. fartygsavfallslagen föreskrivs vidare att de åtgärder som avses i 2 och 3 mom. endast i tillämpliga delar gäller Finlands försvarsmakts och gränsbevakningsväsendes fartyg. Åtgärderna skall alltid vidtas så att fartyget inte fördröjs onödigt.

Det föreslås att till 5 a § fartygsavfallslagen fogas nya 2–5 mom. med anledning av inrättandet av den ekonomiska zonen. De skall å ena sidan gälla utländska fartyg som framförs på Finlands territorialhav eller i Finlands ekonomiska zon och som antas ha gjort sig skyldiga till överträdelse av fartygsavfallslagstiftningen i Finlands ekonomiska zon, och å andra sidan utländska fartyg som fram-

förs i Finlands ekonomiska zon och som misstänks ha brutit mot fartygsavfallsagstiftningen på Finlands territorialhav innan de anlänt till den ekonomiska zonen. De nya momenten grundar sig på artikel 220.3, 220.5 och 220.6 i havsrättskonventionen. Enligt paragrafen får tillsynsmyndigheten för fartygs-säkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen vidta olika verkställighetsåtgärder beroende på överträdelsen och dess följder. Det kan bli fråga om att begära information av fartyget, inspektera fartyget eller rentav stoppa fartyget.

Paragrafens nya 2 mom. grundar sig på artikel 220.3 i havsrättskonventionen. Momentet gäller sådana fall där det föreligger grundad anledning att anta att fartygsavfallsagstiftningen har överträtts i den ekonomiska zonen från ett utländskt fartyg. Tillsynsmyndigheten för fartygs-säkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen har då rätt att begära information av ett fartyg som framförs på territorialhavet eller i den ekonomiska zonen. Uppgifterna kan gälla fartygets identitet och registreringshamn, senaste och nästa anlöpningshamn och annan information för att fastställa om en överträdelse har ägt rum. Om oljeutsläpp har konstaterats i havet och det föreligger grundad anledning att anta att de härstammar från ett bestämt fartyg, kan t.ex. uppgifter ur fartygets oljedagbok begäras. Anteckningarna i oljedagboken kan utgöra grund för ytterligare undersökningar om förutsättningarna i paragrafens 3 mom. annars uppfylls.

Paragrafens nya 3 mom. grundar sig på artikel 220.5 i havsrättskonventionen, där det bestäms när en kuststats myndigheter får inspektera ett utländskt fartyg som framförs på territorialhavet eller i den ekonomiska zonen. I momentet föreslås på motsvarande sätt bestämmelser om de förutsättningar som skall föreligga för att ett fartyg skall kunna inspekteras. Den grundläggande förutsättningen är att det föreligger grundad anledning att anta att det av överträdelse av fartygsavfallsagstiftningen följer en omfattande utsläpp som medför eller riskerar att medföra betydande förorening av den marina miljön. Dessutom förutsätts att i 2 mom. avsedd information inte har erhållits av fartyget eller att den information som lämnats uppenbarligen inte

överensstämmer med verkliga hållanden. Omständigheterna bör också i övrigt vara sådana att de ger anledning till inspektion.

Det bör observeras att myndigheternas inspektionsrätt enligt det föreslagna 3 mom. i 5 a § med stöd av fartygsavfallsagen är mera omfattande än vad som bestäms i 5 § 2 mom. och 5 a § 1 mom. Inspektionsrätten i de fall som avses i 5 a § 3 mom. innefattar också till misstänkt utsläpp ansluten inspektion av fartygets konstruktion, utrustning, anordning, rutin och arrangemang ombord, dvs. inspektion som på finskt vattenområde och när det gäller finska fartyg också utanför finskt vattenområde utförs med stöd av lagen om tillsyn över fartygs-säkerheten (370/1995, i det följande *fartygssäkerhetslagen*). Inga bestämmelser om behörighet när det gäller utländska fartyg i Finlands ekonomiska zon föreslås i fartygssäkerhetslagen. Till denna del föreskrivs endast i fartygsavfallsagen om förutsättningarna för ingripanden mot fartyg.

Paragrafens nya 4 mom. grundar sig på artikel 220.6 i havsrättskonventionen, som ger kuststaterna långtgående befogenheter att i vissa situationer vidta åtgärder beträffande utländska fartyg. Enligt momentet får tillsynsmyndigheten för fartygs-säkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen stoppa ett fartyg. Stoppandet har i detta sammanhang samma betydelse som i 5 § 3 mom. och 5 a § 1 mom., dvs. fartyget kan t.ex. kvarhållas och andra rättsliga förfaranden kan inledas beträffande fartyget. Om det inte är tillräckligt att fartyget kvarhålls på territorialhavet eller i den ekonomiska zonen, kan fartyget också hänvisas till en finskhamn.

En förutsättning för vidtagande av åtgärder som avses i det föreslagna 4 mom. är i enlighet med artikel 220.6 i havsrättskonventionen att det är uppenbart att det från fartyget har i den ekonomiska zonen begåtts överträdelse av fartygsavfallsagstiftningen så att det leder till ett utsläpp som medför omfattande skada eller risk för omfattande skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgångarna i territorialhavet eller den ekonomiska zonen. Före vidtagandet av åtgärderna bör det i varje enskilt fall också vara möjligt att fastställa att det finns klar objektiv bevisning för den skedda

överträdelsen som kan till exempel ha erhållits genom den information som har begärts av fartyget eller i samband med inspektion av fartyget.

För att få stoppa fartyget krävs det också att utsläppet leder till omfattande skada eller risk för omfattande skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgångarna i territorialhavet eller den ekonomiska zonen. En i artikel 220.5 i havsrättskonventionen avsedd betydande förorening av den marina miljön eller risk för den skulle inte nödvändigtvis alltid uppfylla de i artikel 220.6 ställda förutsättningar för en kuststat att vidta mera långtgående åtgärder än de som avses i artikel 220.5. Den reglering gällande ekonomiska zoner som ingår i havsrättskonventionen är avsedd att tillämpas på en havszon som kan sträcka sig 200 sjömil från kuststatens baslinje, och som således kan bli tämligen stor. Om ett utländskt fartyg inte anlöper en kuststats hamn frivilligt och ett utsläpp ur ett fartyg inom den ekonomiska zonen inte medför kuststaten sådana följder som avses i artikel 220.6, hör det till flaggstatens exklusiva behörighet att på grund av utsläppet vidta mera långtgående åtgärder än de som avses i artikel 220.5. I fråga om Finlands ekonomiska zon bör det konstateras att den på grund av geografiska omständigheter skulle förbli relativt smal. Största delen av de upptäckta utsläppen på sådana delar av Finlands närområden som skulle omfattas av den ekonomiska zonen, har skett alldeles intill territorialhavets gräns, och således till och med närmare än på 12 sjömils avstånd från kustens baslinje. Utsläppens verkningar skall dock alltid bedömas från fall till fall.

Det går inte nödvändigtvis i alla situationer att genast när utsläppet har skett påvisa omfattande skada eller risk för omfattande skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgångarna i territorialhavet eller i den ekonomiska zonen. Utgångspunkten vid bedömningen av förutsättningarna för att stoppa ett fartyg kunde därför vara att det på basen av tidigare erfarenheter och vetenskapliga utredningar föreligger en hög sannolikhet för att en sådan skada, eller risk för den, uppstår. Om oljeutsläppet t.ex. har skett i den ekonomiska zo-

nen så att oljan på grund av havsströmmarna eller vindriktningen hotar att driva i land, kan man utgå från att förutsättningarna i momentet föreligger.

I samband med att ett fartyg stoppas skall också bestämmelserna i del XII kapitel 7 i havsrättskonventionen beaktas. De gäller bl.a. konventionsstaternas skyldigheter vid utövandet av verkställighetsbefogenheterna när det gäller utländska fartyg. I denna proposition ingår även de förslag till ändringar av fartygsavfallslagen, som föranleds av dessa bestämmelser.

Enligt paragrafens nya 5 mom. kan i 2–4 mom. avsedda åtgärder vidtas även mot ett sådant utländskt fartyg som framförs i Finlands ekonomiska zon från vilket man misstänker att det på Finlands territorialhav har begåtts överträdelse av fartygsavfallslagstiftningen innan fartyget anlant till Finlands ekonomiska zon. Artikel 220 i havsrättskonventionen innehåller inte uttryckliga bestämmelser om ingripande mot utländska fartyg då de framförs i den ekonomiska zonen efter att den misstänkta överträdelsen har skett på kuststatens territorialhav. Det bör dock anses att kuststatens rättigheter i en sådan situation inte kan vara mer begränsade än då den misstänkta överträdelsen har skett i den ekonomiska zonen. I annat fall kunde fartyget inspekteras och stoppas endast om de förutsättningar för omedelbart förföljande som avses i havsrättskonventionens artikel 111 uppfylls.

5 b §. Det föreslås att till paragrafen fogas nya 2–5 mom. De grundar sig på artikel 226 i havsrättskonventionen som innehåller bestämmelser om undersökning av utländska fartyg.

Artikel 226 i havsrättskonventionen förutsätter att ett utländskt fartyg inte får uppehållas längre än nödvändigt för genomförande av undersökningarna. Om detta bestäms för alla fartygs del i 5 b § 1 mom. Enligt det föreslagna nya 2 mom. skall inspektionen av ett utländskt fartyg i enlighet med artikel 226 begränsas till undersökning av sådana certifikat och andra dokument som fartyget enligt internationella överenskommelser som är bindande för Finland skall medföra. Fartyget får inspekteras närmare först efter en sådan undersökning och endast om det föreligger

grundad anledning att anta att fartygets eller dess utrustnings skick väsentligt avviker från uppgifterna i dokumenten eller innehållet i dokumenten inte är tillräckligt för att bekräfta eller verifiera en misstänkt överträdelse av bestämmelsen eller fartyget inte medför giltiga certifikat eller dokument som krävs.

Även i det fallet att undersökningarna tyder på att en överträdelse ägt rum, skall fartyget utan dröjsmål tillåtas fortsätta sin färd enligt det nya 3 mom.. Enligt artikel 226 i havsrättskonventionen är det dock möjligt att i vissa fall ställa rimliga villkor för fartygets fortsatta färd, till exempel genom att förutsätta en lämplig borgen eller annan lämplig ekonomisk säkerhet, eller att fartygets fortsatta färd vägras i vissa situationer eller som villkor för den fortsatta färden uppställa att fartyget anlöper närmaste lämpliga reparationsvarv. Bestämmelser om ställandet av säkerheterna finns i 5 c §. Om det bedöms att den marina miljön utsätts för oskäligt stor skaderisk av att ett fartyg som stoppats i Finlands ekonomiska zon enligt 5 a § 4 mom. tillåts fortsätta sin färd, kan tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten enligt det nya 4 mom. förvägra fartygets fortsatta färd eller som villkor för fortsatt färd kräva att fartyget anlöper närmaste lämpliga reparationsvarv. Bestämmelser om stoppandet av utländska fartyg som framförs på finskt vattenområde, och deras driftinskränkningar finns i 14 § fartygssäkerhetslagen.

Fartygets flaggstat skall utan dröjsmål underrättas om att fortsatta färd förvägrats eller om de villkor som uppställts för den fortsatta färden. I praktiken betyder detta anmälan till flaggstatens diplomatiska representant eller konsulära myndighet. Flaggstaten kan, i enlighet med del XV i havsrättskonventionen som gäller biläggande av tvister, begära att fartyget får fortsätta sin färd.

Enligt det föreslagna nya 5 mom. skall förfarandet som bestäms i fartygssäkerhetslagen tillämpas på inspektion och stoppande av utländskt fartyg samt på driftinskränkningar för det.

5 c §. Enligt artikel 226 kan som ett villkor för ett fartygs fortsatt färd krävas borgen eller annan lämplig ekonomisk säkerhet. Bestämmelser om detta skall ingå i det nya 5 c § 1 mom. Om det är uppenbart att från ett far-

tyg inom Finlands inre territorialvatten, territorialhav eller ekonomiska zon har begåtts en överträdelse av fartygsavfallslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den så att den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen, eller naturtillgångarna i territorialhavet eller den ekonomiska zonen orsakas omfattande skada eller risk för omfattande skada, kan Finlands miljöcentral som villkor för fartygets fortsatta färd kräva att en tillräcklig säkerhet ställs för fartyget för uppfyllandet av eventuell ersättnings-skyldighet.

Finlands miljöcentral beslut om ställande av säkerhet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet skall följas även om det överklagas, för att ett eventuellt uppfyllande av ersättnings-skyldigheten inte skall äventyras. Helsingfors förvaltningsdomstols beslut får inte överklagas genom besvär, eftersom säkerheten alltid genast skall återställas till den som ställt säkerheten när det inte längre finns skäl till att kvarhålla den.

För ersättning av skada orsakad av förorening genom oljetransporter till havs har ett internationellt ansvars- och ersättningssystem inrättats, som grundar sig på två konventioner, dvs. 1969 års internationella konvention om civilrättslig ansvarighet för skada orsakad av förorening genom olja (FördrS 78–80/1980), sådan den lyder ändrad genom 1992 års ändringsprotokoll till konventionen (FördrS 43/1996), den s.k. *ansvarighetskonventionen*, och 1971 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja (FördrS 78–80/1980), sådan den lyder ändrad genom 1992 års ändringsprotokoll till konventionen (FördrS 41–42/1996), den s.k. *fondkonventionen*. Systemet med ersättning för oljeskador omfattar bestämmelser om obligatorisk försäkring eller säkerhet för fartyg. Bestämmelser som motsvarar bestämmelserna i ansvarighetskonventionen ingår i den finska lagstiftningen i 10 kap. sjölagen (674/1994). Den ovan nämnda försäkringen eller säkerheten gäller dock endast föroreningsskador som orsakats av olyckor eller motsvarande missöden och den kan således inte uppfylla de säkerheter

som förutsätts i denna paragraf.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om skyldighet att utan dröjsmål underätta fartygets flaggstat om de villkor som ställts för fartygets fortsatta färd.

10 §. Till paragrafens 2 mom. fogas hänvisningar till den ekonomiska zonen. Regleringen bygger på bilaga I till Marpol 73/78. Det skall i regel vara förbjudet att från fartyg i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon släppa ut i vattnet olja eller oljehaltig blandning. Undantag enligt Marpol 73/78 från denna huvudregel, bl.a. för separerat pilsvatten, skall bestämmas genom förordning av statsrådet. 10 och 11 § bestäms om utsläpp i vattnet av olja eller oljehaltig blandning från fartyg gäller enligt 20 § på motsvarande sätt utsläpp av farliga flytande ämnen. Regleringen av dessa ämnen bygger på bilaga II till Marpol 73/78.

19 §. Till paragrafens 1 mom. fogas en hänvisning till den ekonomiska zonen. Dessutom bör denna paragraf samt övriga bestämmelser i fartygsavfallslagen som gäller bekämpningsansvar för oljeskador ändras som en följd av räddningsväsendets regionalförvaltningsreform som trädde i kraft den 1 januari 2004. Dessa lagförslag ges dock först i samband med lagstiftningsreformen som gäller ersättningar av oljeskador.

22 §. Till paragrafens 2 mom. fogas en hänvisning till den ekonomiska zonen. Utsläpp i vattnet av obehandlat toalettavfallsvatten från fartyg i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon samt utsläpp i vattnet av behandlat toalettavfallsvatten på finskt vattenområde är i regel förbjudet. Undantag enligt bilaga IV till Marpol 73/78 från denna huvudregel skall bestämmas genom förordning av statsrådet.

23 §. Regleringen bygger på bilaga V till Marpol 73/78. Det föreslås att det till paragrafens 1 och 2 mom. fogas en hänvisning till den ekonomiska zonen. Enligt 24 § fartygsavfallslagen kan genom förordning under vissa förutsättningar tillåtas undantag från förbudet i 23 § 2 mom.

Då förbudet mot att släppa ut matavfall på grund av den geografiska utvidgningen av

bestämmelsen skulle komma att gälla ett mycket vidsträckt område, föreslås dessutom ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet bestämma ett undantag enligt Marpol 73/78 om att matavfall får släppas ut i vattnet från fartyg. Avsikten är att i statsrådets förordning, på samma sätt som i gällande fartygsavfallsförordning, föreskriva att matavfall får släppas ut i vattnet från fartyg först på minst 12 sjömil avstånd från närmaste land.

27 b §. Till paragrafens 1 mom. föreslås fogas en hänvisning till den ekonomiska zonen.

28 §. Med stöd av 1 kap. 2 § strafflagen tillämpas finsk lag på brott som har begåtts ombord på ett finskt fartyg också i sådana fall då brottet begåtts när fartyget befann sig på fria havet eller inom ett område som inte tillhör någon stat. Med stöd av 1 kap. 1–7 § har Finland däremot inte straffrättslig jurisdiktion i fråga om gärningar i strid mot fartygsavfallslagstiftningen vilka begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon, med undantag av en situation enligt 1 kap. 6 § där en finsk medborgare begått ett brott inom ett område som inte tillhör någon stat. Härvid gäller emellertid att en förutsättning för straffbarheten är att för brottet enligt finsk lag kan följa fängelse i över sex månader. I förslaget föreslås att det till 1 kap. 1 § strafflagen fogas en hänvisning, enligt vilken om tillämpningen av finsk straffrätt på vissa brott som begåtts i den ekonomiska zonen bestäms bl.a. i fartygsavfallslagen. I det föreslagna 3 mom. till 28 § fartygsavfallslagen skall preciseras att finsk strafflag tillämpas på överträdelser av de bestämmelser som avses i 1 och 2 mom. även när gärningen har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon.

I artikel 230 i havsrättskonventionen begränsas kuststaternas befogenheter när det gäller att fastställa straffpåföljder som gäller brott från utländska fartyg. Enligt 230.1 får endast böter ådömas för gärningar i strid med fartygsavfallslagstiftningen som begåtts av utländska fartyg utanför territorialhavet och således t.ex. i den ekonomiska zonen. Förbudet mot att ådöma fängelsestraff gäller också uppsåtliga gärningar som begåtts från utländska fartyg.

Enligt gällande lagstiftning kan den som på territorialhavet bryter mot förbuden i fartygsavfallslagstiftningen också dömas till fängelse enligt 48 kap. strafflagen, utom när det gäller gärningar som har begåtts från utländska fartyg genom oaktsamhet på territorialhavet. Sådana omfattas av bestämmelserna i 28 § 2 mom. Begränsningen som gäller straffpåföljder baserar sig för territorialhavet på bestämmelserna i artikel 230.2 i havsrättskonventionen, som tillåter även annat än bötesstraff när det är fråga om allvarlig och uppsåtlig förorening som skett på territorialhavet. Med anledning av bestämmelserna i första stycket i nämnda artikel ingår i regeringens proposition ett förslag om att till 48 kap. strafflagen fogas en ny 10 §, enligt vilken för en gärning som avses i 28 § 1 mom. fartygsavfallslagen som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och som är straffbar enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen får dömas endast till bötesstraff. Oavsett begränsningen som gäller straffpåföljden kan på gärningar från utländska fartyg i den ekonomiska zonen således tillämpas även bestämmelserna i strafflagen om miljöbrott, vilket vore motiverat eftersom sådana gärningar även kan vara uppsåtliga. Oavsett förbudet mot fängelsestraff är avsikten inte att samtidigt begränsa de straffprocessuella tvångsmedel som används vid förundersökning ens för dessa utländska fartyg. Det föreslås att om detta bestäms i en ny 28 b §.

Enligt artikel 228.2 i havsrättskonventionen får inga rättsliga förfaranden som syftar till ådömande av straff inledas för överträdelse som skett utanför domstolsstatens territorialhav från ett utländskt fartyg efter utgången av tre år från den dag då överträdelsen begicks. Ingen stat får inleda sådana förfaranden om en annan stat redan har gjort det utom i enlighet med bestämmelserna i ifrågavarande artikels 1 stycke. Bestämmelserna i artikeln påverkar enligt dess 3 stycke inte flaggstatens rätt att, oavsett de rättsliga förfaranden som en annan stat inlett, vidta varje slag av åtgärd i enlighet med sin egen lagstiftning, till exempel rättegångar i syfte att påföra ett straff.

Enligt 8 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten strafflagen preskriberas brott med bötespåföljd på två år. När det gäller brott från ut-

ländskt fartyg i den ekonomiska zonen som avses i 28 § 1 mom. fartygsavfallslagen och som är straffbara enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen, föreslås det dock att i 48 kap. 8 § strafflagen bestäms om en särskild preskriptionstid på tre år för att skillnaden mellan den och preskriptionstiden på 10 år för miljöbrott i Finlands ekonomiska zon från ett finskt fartyg eller för miljöbrott på Finlands territorialvatten vore så kort som möjligt. Med tanke på undersökningen av miljöbrott kan en preskriptionstid som är ett år längre ha praktisk betydelse.

När en sådan gärning som avses i 28 § har begåtts utanför Finlands territorium skall åtalet enligt 29 § 2 mom. anhängiggöras vid Helsingfors tingsrätt.

28 a §. Enligt artikel 231 i havsrättskonventionen skall fartygets flaggstat omedelbart underrättas om varje åtgärd som vidtagits mot utländskt fartyg. Om förbud för fortsatt färd och om de villkor som ställts för fartygets fortsatta färd skall meddelas fartygets flaggstat enligt det nya 4 mom. som föreslås fogas till 5 b § och enligt det nya 3 mom. som föreslås fogas till 5 c §. Om andra åtgärder som riktas mot fartyget, t.ex. inspektion av fartyget och rättegång skall också meddelas fartygets flaggstat. En bestämmelse om detta föreslås i form av en ny 28 a §. Om det är fråga om en gärning som begåtts på finskt vattenområde skall skyldigheten att meddela gälla endast de omständigheter som har samband med rättegång. I praktiken skall anmälan göras till flaggstatens närmaste diplomatiska representant eller konsulära myndighet.

28 b §. När det är fråga om en gärning från utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon som avses i 28 § 1 mom. fartygsavfallslagen och som är straffbar enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen är avsikten inte att med den särskilda bestämmelse om straffpåföljd som föreslås till den nya 10 § i 48 kap. strafflagen begränsa de förefintliga straffprocessuella tvångsmedel som används vid förundersökningen. Det föreslås att om detta bestäms i en ny 28 b §. Paragrafen möjliggör användning av tvångsmedel i enlighet med de straffskalor som det bestäms om i 48 kap. 1–4 § strafflagen i dylika fall.

28 c §. Enligt 1 kap. 12 § 1 mom. strafflagen får brottmål inte prövas i Finland utan

riksåklagarens åtalsförordnande när brottet har begåtts utanför Finland eller när en utlänning har begått ett brott ombord på ett utländskt fartyg då det befunnit sig på Finlands territorialvatten, eller ombord på ett utländskt luftfartyg då det befunnit sig i Finlands luft- rum, och brottet inte riktat sig mot Finland, en finsk medborgare, en i Finland varaktigt bosatt utlänning eller ett finskt samfund, en finsk stiftelse eller någon annan finsk juridisk person. Enligt 2 mom. lagrummet behövs riksåklagarens åtalsförordnande dock inte om brottet har en i 2 mom. nämnd berörings- punkt med Finland. Sådana beröringspunkter är bl.a. situationer där brottet har begåtts om- bord på ett finskt fartyg på fria havet eller inom ett område som inte tillhör någon stat (2 mom. 3 punkten) eller ombord på ett far- tyg medan det befunnit sig i reguljär trafik mellan orter i Finland eller mellan en ort i Finland och någon ort i Danmark, Island, Norge eller Sverige (2 mom. 4 punkten). I det nya 28 c § 1 mom. fartygsavfallslagen fö- reslås det att det för prövning av en gärning som begåtts från ett utländskt fartyg i Fin- lands ekonomiska zon behövs åtalsförord- nande från riksåklagaren om brottet inte har i 1 kap. 12 § 2 mom. strafflagen avsedd berör- inspunkt med Finland.

Den i havsrättskonventionen åt kuststaterna givna rätten att inleda rättsliga förfaranden på grund av vissa gärningar som begåtts från ut- ländska fartyg inom den ekonomiska zonen och som bryter mot fartygsavfallsstift- ningen utgör en betydande behörighetsut- vidgning till gärningar som tidigare utanför territorialhavet har omfattats endast av farty- gets flaggstats behörighet. Artikel 220.6 i havsrättskonventionen fastställer de ramar inom vilka kuststaten kan utnyttja dessa be- fogenheter. Kuststatens rättigheter har be- gränsats så att inledandet av rättsliga förfä- randen mot ett utländskt fartyg som framförs på statens territorialhav eller ekonomiska zon förutsätter att ett utsläpp från fartyget inom den ekonomiska zonen medför omfattande skada eller risk för omfattande skada på kust- statens kust eller kuststatens därmed sam- manhängande intressen eller på naturtill- gångarna i dess territorialhav eller ekono- miska zon. Om fartyget emellertid frivilligt anlöper en kuststats hamn existerar motsva-

rande förutsättningar inte enligt artikel 220.1 i havsrättskonventionen, utan rättsliga förfä- randen kan inledas med anledning av gär- ningar mot alla i artikel 211 i havsrättskon- ventionen avsedda bestämmelser om förhind- rande av vattens förorening orsakad av far- tyg. Med att frivilligt anlöpa en hamn avses situationer där hamnstatens myndigheter inte har tvingat fartyget till en hamn i den ifråga- varande staten.

Enligt artikel 228.1 i havsrättskonventio- nen skall rättsliga förfaranden som syftar till ådömande av straff för överträdelse från ut- ländskt fartyg utanför domstolsstatens territo- rialhav suspenderas om flaggstaten inleder motsvarande rättsliga förfaranden inom sex månader från den dag då rättsliga förfaranden först inleddes. Detta gäller dock inte om de rättsliga förfarandena avser ett fall av större skada för kuststaten eller om flaggstaten upp- repade gånger har underlåtit att beakta sin verkställighetsskyldighet i fråga om sina egna fartyg. När flaggstaten har begärt sus- pension av de rättsliga förfarandena, skall den i sinom tid ställa samtliga handlingar i fallet till den stats förfogande som först in- ledde förfarandena. Enligt havsrättskonven- tionens artikel 228.1 skall ett rättsligt förfä- rande som suspenderats av kuststaten avslu- tas när de rättsliga förfarandena i flaggstaten har slutförts. Efter betalning av de kostnader som uppstått i samband med sådana förfä- randen skall kuststaten återställa borgen eller annan ekonomisk säkerhet som ställts i sam- band med det suspenderade förfarandet.

Det föreslås att bestämmelserna i artikel 220 i havsrättskonventionen, som gäller för- utsättningarna för rättsliga förfaranden som syftar till ådömande av straff, samt bestäm- melserna i artikel 228.1 skall inskrivas i 28 c § 2–4 mom.

I det föreslagna 2 mom. bestäms i enlighet med artikel 220.6 i havsrättskonventionen att åtal för en i 1 mom. avsedd gärning som be- gått från ett utländskt fartyg inom Finlands ekonomiska zon får väckas endast om ut- släppet lett till omfattande skada eller risk för omfattande skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgångarna i Finlands territorialhav el- ler ekonomiska zon. Den i momentet definie- rade tröskeln för väckande av åtal gäller en-

dast gärningar begångna från sådana utländska fartyg som inte frivilligt har anlöpt en finsk hamn eller legat till ankars på finskt vattenområde. Om ett sådant fartyg dock inte endast har passerat genom havszoner som hör till Finland utan frivilligt har anlöpt en finsk hamn eller legat till ankars på finskt vattenområde, kan åtal väckas oavsett gärningens följd. Den tröskel för väckande av åtal som definieras i detta moment motsvarar det i 5 a § 4 mom. förklarade kravet på de verkningar för kuststaten, som utgör förutsättningarna för att ett utländskt fartyg som framförs inom den ekonomiska zonen kan stoppas på grund av en misstänkt gärning mot fartygsavfallsagstiftningen.

I det föreslagna 3 mom. bestäms om den i princip till flaggstaten hörande företrädesrätten att inleda rättsliga förfaranden då det gäller olagliga utsläpp från fartyg som framförs under dess flagg. Enligt huvudregeln i artikel 228.1 i havsrättskonventionen har det med tanke på företrädesrätten inte någon betydelse om fartyget anlöpt kuststatens hamn frivilligt eller legat till ankars i dess vattenområde eller om det endast har passerat. För gärning från ett utländskt fartyg i den ekonomiska zonen, som avses i 28 §, får enligt momentet alltså inte åtalas om fartygets flaggstat vidtar rättsliga åtgärder för bestämmande av straff inom sex månader från det att förundersökningen har inletts i Finland och staten begär att de rättsliga åtgärderna suspenderas i Finland. Åklagaren skall alltså vid behov skjuta upp åtalet tills det framgår huruvida fartygets flaggstat kommer att vidta rättsliga åtgärder eller tills det har förflutit sex månader sedan förundersökningen inleddes. När ett rättsligt förfarande som flaggstaten inlett har slutförts och materialet och protokollen som gäller ärendet har överlåtit till de finska myndigheterna skall förfarandet avslutas i Finland. Beroende på situationen skall åklagaren i ett sådant fall bestämma antingen att förundersökningen inte utförs, att den avbryts eller fatta beslut om att inte väcka åtal.

I det föreslagna 4 mom. bestäms i enlighet med artikel 228.1 i havsrättskonventionen om undantag från huvudregeln i 3 mom. Åtal kunde alltid väckas, oavsett flaggstatens åtgärder, om gärningen inneburit omfattande

skada för Finland som kuststat eller om fartygets flaggstat upprepade gånger har underlåtit att beakta sin skyldighet att effektivt verkställa sådana åligganden vad avser överträdelser av internationella överenskommelser som gjorts från fartyg under dess flagg.

I praktiken konstaterar riksåklagaren i samband med övervägandet av åtal som nämns i 28 c § 1 mom. också huruvida de övriga särskilda förhållanden som bestäms i paragrafen föreligger. I allmänhet väcker åklagaren inte åtal innan den utsatta tiden på sex månader löpt ut. Uppföljandet av ärendet förutsätter informationsutbyte med fartygets flaggstats närmaste diplomatiska representant eller konsulära myndighet.

30 §. Till paragrafens 3 mom. fogas en hänvisning till den ekonomiska zonen.

1.8. Lagen om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall

1 §. Lagen om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall (148/1965) baserar sig på artikel 19 i den i Genève år 1958 upprättade konventionen om territorialhav och tilläggszon. Liknande bestämmelser ingår också i artikel 27 i FN:s havsrättskonvention, i vars 5 stycke dock har beaktats att havsrättskonventionen tillerkänner kuststaten jurisdiktion när det gäller brott som begåtts i dess ekonomiska zon. Ett tillägg som avser detta föreslås fogas till 1 §.

1.9. Lagen om fiske

6 §. Enligt 6 § 1 mom. lagen om fiske har varje i Finland varaktigt bosatt medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet rätt att fiska inom allmänt vattenområde i havet och inom Finlands fiskezon. Genom den föreslagna ändringen av paragrafen utsträcks denna rätt till att omfatta den ekonomiska zonen i stället för fiskezonen.

96 §. Till paragrafen fogas ett omnämnande om att den tillsynsuppgift som polisen, fiskerimyndigheterna och gränsbevakningsmyn-

digheterna har även utsträcker sig till Finlands ekonomiska zon.

99 §. Det föreslås att till paragrafen fogas ett omnämnande om att den tillsynsuppgift som tullmyndigheterna har även utsträcker sig till Finlands ekonomiska zon. Tillsynsuppgiften inbegriper också den i 96 § nämnda rätten till omhändertagande av gods. Det föreslås vidare att paragrafens 2 mom. upphävs tillsammans med lagen om Finlands fiskezon.

106 §. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket de uppgifter som enligt 1 mom. ankommer på länsstyrelsen i Finlands ekonomiska zon sköts av den länsstyrelse vid vars verksamhetsområde den ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Det föreslås att gränsen mellan länsstyrelsernas verksamhetsområden för detta ändamål anses fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonen yttre gräns. Verksamhetsområdet för Västra Finlands länsstyrelse skulle dock innebära ett undantag och det föreslås sträcka sig till gränsen mot Ålands landskaps område. Således skulle verksamhetsområdet för Ålands länsstyrelse inte alls sträcka sig till den ekonomiska zonen.

113 §. *Laga domstol.* I denna paragraf föreslås i enlighet med 23 § i förslaget till lag om Finlands ekonomiska zon att mål som gäller överträdelse av bestämmelserna eller föreskrifterna om den ekonomiska zonen handläggs av Helsingfors tingsrätt.

114 §. I denna paragraf föreslås en hänvisning till regleringen i 4 § i lagen om Finlands ekonomiska zon i fråga om fiske som bedrivs i den ekonomiska zonen.

115 §. Med ändringen i denna paragrafs 1 mom. föreslås att de uppgifter som enligt 127 a § lagen om fiske ankommer på en arbetskrafts- och näringscentralen i den ekonomiska zonen skall skötas av den arbetskrafts- och näringscentral vid vars verksamhetsområde den ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Det föreslås att gränsen mellan arbetskrafts- och näringscentralernas verksamhetsområden för detta ändamål anses fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonen yttre gräns.

Enligt 1 § i jord- och skogsbruksministeriets beslut om arbetskrafts- och näringscentralernas skötsel av uppgifter som berör fiskerinäringen sköter Egentliga Finlands arbetskrafts- och näringscentral de uppgifter som avses i 3 § 2 punkten lagen om arbetskrafts- och näringscentraler (23/1997) och som har samband med fiskerinäringen också inom Satakunta arbetskrafts- och näringscentralens område och Kajanalands arbetskrafts- och näringscentral inom Norra Österbottens arbetskrafts- och näringscentralens område. Egentliga Finlands arbetskrafts- och näringscentral och Kajanalands arbetskrafts- och näringscentral föreslås sköta dessa uppgifter förutom på territorialvattnen också i den ekonomiska zonen.

Genom den föreslagna ändringen av 2 mom. bestäms det att 32 § 2 och 3 mom., 35 § 2 mom. och 88 § lagen om fiske inte skall gälla i den ekonomiska zonen. Rätten som ett fiskeområde enligt 32 § 2 och 3 mom. och 35 § 2 mom. har att utfärda sådana bestämmelser om maskvidden för fångstredskap som avviker från vad som stadgas i förordning, rätten att förbjuda eller inskränka användningen också av andra än av garn tillverkade, i övrigt tillåtna redskap, och rätten att bestämma minsta storlek på fisk och kräftor som får fångas gäller således inte i den ekonomiska zonen. Förslaget motsvarar den gällande regleringen i fiskezonen.

Den föreslagna begränsningen som gäller tillämpandet av 88 § innebär en befrielse från såväl fiskevårdsavgift och spöfiskeavgift när fiske bedrivs i den ekonomiska zonen. Spöfiskeavgiften, som uppbärs för varje län särskilt, uppbärs inte av den som idkar fiske i fiskezonen. Det föreslås däremot att man inte längre uppbär fiskevårdsavgift på det ifrågavarande havsområdet av den som idkar fiske. Personer som fiskar i detta område fiskar i allmänhet också på Finlands territorialvatten och därför uppskattas det att ändringen inte föranleder stora minskningar i de influtna fiskevårdsavgifterna.

1.10. Strafflagen

1 kap. 1 §. *Brott som har begåtts i Finland.*
I 1 kap. 1 § strafflagen bestäms om tillämp-

ningen av finsk straffrätt på brott som begåtts i Finland. Enligt 10 § 1 mom. förslaget till lag om Finlands ekonomiska zon tillämpas finsk straffrätt dock även på brott som begås på i 7 § lagen om Finlands ekonomiska zon avsedda konstgjorda öar, anläggningar eller andra konstruktioner i den ekonomiska zonen utanför finska statens territorium, brott som riktar sig mot dem och straffbara försök till sådana brott så som om det hade begåtts i Finland. Enligt 10 § 2 mom. lagförslaget tillämpas finsk lag på brott som begåtts någon annanstans i den ekonomiska zonen endast om det är fråga om ett sådant brott som nämns i 11–16 § förslaget till lag om Finlands ekonomiska zon. I propositionen ingår också ett förslag om att ett nytt 3 mom. skall fogas till 28 § fartygsavfallslagen. Enligt det skall finsk lag tillämpas även på överträdelser av de bestämmelser som avses i 28 § 1 och 2 mom. fartygsavfallslagen när gärningen har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon. För klarhetens skull föreslås det att till 1 kap. 1 § strafflagen fogas ett nytt 2 mom. i vilket det hänvisas till vad som i dessa lagar bestäms om tillämpningen av finsk lag på brott som begåtts i den ekonomiska zonen.

48 kap 8 §. *Preskribering*. Enligt artikel 228.2 havsrättskonventionen får inga rättsliga förfaranden som syftar till ådömande av straff inledas för överträdelse som skett utanför domstolsstatens territorialhav från ett utländskt fartyg efter utgången av tre år från den dag då överträdelsen begicks. Ingen stat får inleda sådana förfaranden om en annan stat redan har gjort det utom i enlighet med bestämmelserna i ifrågavarande artikels 1 stycke.

Med anledning av artikel 230.1 i havsrättskonventionen föreslås det att till 48 kap. strafflagen fogas en ny 10 §, enligt vilken för en i 28 § 1 mom. fartygsavfallslagen avsedd gärning som har begåtts från ett utländskt fartyg i den ekonomiska zonen och som är straffbar enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen får dömas endast till böter. Enligt 8 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten strafflagen preskriberas ett brott som straffas med böter på två år. När det gäller en i 28 § fartygsavfallslagen avsedd gärning som har begåtts från ett utländskt fartyg i den ekonomiska zonen och

som är straffbar enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen föreslås dock att till 48 kap. 8 § strafflagen fogas en särskild bestämmelse om en preskriptionstid på tre år för att skillnaden mellan preskriptionstiden för miljöbrott från finska fartyg i den ekonomiska zonen och miljöbrott på Finlands territorialvatten, som är 10 år, vore så liten som möjligt. Vid utredning av miljöbrott kan en preskriptionstid som är ett år längre ha praktisk betydelse.

Nuvarande 48 kap. 8 § strafflagen har upphävts genom lagen om ändring av strafflagen av den 11 april 2003 (297/2003) och enligt den ingår bestämmelsen om miljöbrottens 10 års preskriptionstid i 8 kap. 1 § 4 mom. strafflagen. Lagen träder i kraft den 1 januari 2006. Före lagens ikraftträdande kommer en särskild regeringsproposition att föreläggas där den till 48 kap. 8 § strafflagen nu föreslagna särskilda preskriptionstiden föreslås flyttas till 8 kap. strafflagen.

48 kap. 10 §. *Från utländska fartyg i den ekonomiska zonen begångna miljöbrott*. Enligt artikel 230.1 i FN:s havsrättskonvention kan för överträdelse av nationella lagar och bestämmelser för förhindrande, begränsning och kontroll av förorening av den marina miljön eller överträdelse av tillämpliga internationella regler och normer som begåtts från ett utländskt fartyg utanför territorialhavet ådömas endast till böter. Den nya 10 § som föreslås fogas till 48 kap. strafflagen är nödvändig för att för sådan miljöförstöring som är avsedd i 28 § 1 mom. fartygsavfallslagen och som är straffbar även i den ekonomiska zonen inte skall ådömas straff i strid mot havsrättskonventionen i sådana fall där gärningen har begåtts från ett utländskt fartyg. Oavsett förbudet mot fängelsestraff är avsikten dock inte att samtidigt begränsa de straffprocessuella tvångsmedel som står till förfogande i förundersökningen ens för dessa utländska fartygs del. Därför ingår i regeringens proposition ett förslag till ny 28 b § fartygsavfallslagen.

48 a kap. 5 §. *Åtalsrätt*. Enligt 48 a kap. 5 § 2 mom. strafflagen skall för väckande av åtal för fiskebrott utanför finskt territorialvatten och för dom för detta tillämpas bestämmelserna i 1 kap. strafflagen om ett mot Finland riktat brott. Bestämmelsen gäller enligt den nuvarande ordalydelsen även den ekonomis-

ka zonen, eftersom det är område utanför finskt territorialvatten. Det föreslås dock att om tillämpande av straffrätt i den ekonomiska zonen bestäms särskilt i ett nytt 1 kap. 1 § 2 mom. strafflagen, varvid det inte längre vore nödvändigt att tillämpa 48 a kap. 5 § 2 mom. i den ekonomiska zonen. Därför föreslås det att bestämmelsen förtydligas så att den tillämpas på vattenområden utanför territorialvattnet och den ekonomiska zonen.

48 a kap. 7 §. *Från utländska fartyg i den ekonomiska zonen begångna fiskebrott och döljande av olagligt byte som erhållits genom fiskebrott.* Enligt artikel 73.3 i FN:s havsrättskonvention får de straff som kuststaten ådömer för överträdelse av fiskelagar och –bestämmelser som har begåtts i den ekonomiska zonen inte omfatta fängelsestraff eller annan form av kroppsstraff om de ifrågavarande staterna inte har överenskommit om annat. Konventionsbestämmelsen är en del av en kompromiss i havsrättskonventionen mellan kuststaterna och sjöfartsstaterna om fördelning av behörighet. Den nya 7 § som föreslås fogas till 48 a kap. strafflagen är nödvändig för att det inte skall ådömas sådana fängelsestraff som förbjuds i havsrättskonventionen för fiskebrott eller döljande av olagligt byte som avses i strafflagen och som är straffbara även i den ekonomiska zonen. Finland är tills vidare inte avtalspart i sådana internationella avtal som möjliggör bruk av fängelsestraff. Eftersom havsrättskonventionen tillåter att stater kommer överens om frågan på annat sätt föreslås det att ett undantag som gäller detta fogas till lagen.

1.11. Jaktlagen

7 §. *Rätt att jaga på allmänt vatten och i den ekonomiska zonen.* Var och en som är fast bosatt i Finland har enligt 7 § 1 mom. jaktlagen rätt att jaga inom allmänt vattenområde i havet och på sådana holmar och skär inom allmänt vattenområde i havet vilka tillhör staten och för vilkas del besittningen inte har överlåtits till någon. Det föreslås att denna rätt skall utsträckas till att också omfatta den ekonomiska zonen. Det föreslås samtidigt att rubriken till 7 § jaktlagen ändras så att den bättre motsvarar paragrafens innehåll.

Enligt 10 § 2 mom. jaktlagen krävs jaktlicens för jakten eller att en regional kvot som bestäms av jord- och skogsbruksministeriet iakttas vid jakten, om jakten orsakar fara för viltbeståndet eller om ett ändamålsenligt ordnande av jakten kräver detta. Villkoren för beviljande av jaktlicens och kvoter bestäms i förordning. Enligt 1 § jaktförordningen krävs jaktlicens bl.a. för östersjövikare och gråsäl. Meningen är att samma villkor skall gälla för jakt i den ekonomiska zonen.

Enligt 46 § 3 mom. jaktlagen kan Forststyrelsen i enlighet med vad som bestäms genom förordning ge utlänningar jakttillstånd inom det område som avses i 7 § 1 mom. Det föreslås att Forststyrelsen också skall bevilja jakttillstånd till utlänningar för jakt i den ekonomiska zonen.

23 §. *Begränsning av jakt med hänsyn till allmän säkerhet.* Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket de uppgifter som enligt 1 och 2 mom. ankommer på länsstyrelsen i Finlands ekonomiska zon sköts av den länsstyrelse vid vars verksamhetsområde den ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Det föreslås att gränsen mellan länsstyrelsernas verksamhetsområden för detta ändamål anses fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonens yttre gräns. Verksamhetsområdet för Västra Finlands länsstyrelse skulle dock innebära ett undantag och det föreslås sträcka sig till gränsen mot Ålands landskaps område. Således skulle verksamhetsområdet för Ålands länsstyrelse inte alls sträcka sig till den ekonomiska zonen.

43 §. *Handel med vilt.* Det föreslås att möjligheten att genom förordning av statsrådet utfärda sådana förbud mot handel med vilt som är nödvändiga i syfte att bevara viltbeståndet utvidgas att omfatta även Finlands ekonomiska zon. Genom att utvidga bestämmelsens tillämpningsområde kunde handel med olagligt byte hindras och övervakningen av handel med vilt underlättas.

60 §. *Jaktvårdsdistriktets uppgifter och verksamhetsområde.* Det föreslås att jaktvårdsdistriktets verksamhetsområden genom en granskning av 60 § 3 mom. jaktlagen utsträcks att omfatta den ekonomiska zonen på motsvarande sätt som arbetskrafts- och när-

ingscentralernas befogenhet föreslås bestämmas i 115 § lagen om fiske. Paragrafens rubrik föreslås samtidigt ändras så att den bättre motsvarar innehållet i paragrafen.

Utvidgandet av jaktvårdsdistriktens verksamhetsområden innebär i praktiken att jaktvårdsdistriktet vid havskusten får bevilja jaktlicens för vissa fridlysta vilt djur samt bevilja jaktlicens i den ekonomiska zonen inom de kvotgränser som bestäms av jord- och skogsbruksministeriet. Dessutom sköter jaktvårdsdistriktet i kustområdet de övriga uppgifter som ankommer på jaktvårdsdistriktet i den ekonomiska zonen i enlighet med jaktlagen och –förordningen eller enligt vad jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Forststyrelsen beviljar jakttillstånd i den ekonomiska zonen med stöd av 46 § 3 mom. jaktlagen. Jakttillstånd behövs i den ekonomiska zonen när den som idkar jakt är fast bosatt annanstans än i Finland. Om en innehavare av jakttillstånd som är fast bosatt utomlands vill idka jakt på djur som kräver jaktlicens (t.ex. gråsäl) skall denne dessutom ha jaktlicens från jaktvårdsdistriktet på samma sätt som personer som är bosatta i Finland.

1.12. Naturvårdslagen

Mellanrubriken före 10 §. Det föreslås att Finlands ekonomiska zon nämns i rubriken, eftersom den ekonomiska zonen inte hör till statens område.

17 §. *Övriga naturskyddsområden.* I denna paragraf föreslås att för naturskyddsområden som eventuellt inrättas i Finlands ekonomiska zon i huvudregel gäller samma bestämmelser om inrättande och fridlysning som för s.k. övriga naturskyddsområden som inrättas på statsägda områden. Om inrättande av naturskyddsområden i den ekonomiska zonen skulle dock alltid föreskrivas genom förordning av statsrådet. Vid inrättandet skall också de begränsningar i kuststatens behörighet som följer av del V och XII i havsrättskonventionen beaktas. När naturskyddsområdet inrättas är det således inte t.ex. tillåtet att i strid med havsrättskonventionen begränsa andra staters fartygs frihet till sjöfart i den ekonomiska zonen.

Det föreslås att bestämmelserna i 13–16 §

naturvårdslagen i tillämpliga delar iaktas då bestämmelser om fridlysning utfärdas för ett naturskyddsområde som inrättas i den ekonomiska zonen. Enligt paragrafens 3 moment föreslås dock att bestämmelserna i 19–22 § naturvårdslagen om naturskyddsområdenas skötsel- och nyttjandeplan, ordningsstadga, bestämning och utmärkning av gränserna för dem och införlivning av områden i dem på grund av sakens natur inte gäller i den ekonomiska zonen.

Enligt den gällande paragrafen föreskrivs det i regel genom förordning om inrättandet av övriga naturskyddsområden i statsägda områden. Enligt den andra meningen i detta lagrum kan dock Forststyrelsen i områden som är i dess besittning besluta inrätta högst 100 hektar stora naturskyddsområden och meddela fridlysningsbestämmelser för dem. På motsvarande sätt har försvarsministeriet kunnat besluta om att inrätta naturskyddsområden i områden i dess besittning och meddela fridlysningsbestämmelser för dem.

Den nya grundlagen medför att denna praxis bör ändras. Enligt 80 § 2 mom. grundlagen kan andra myndigheter än republikens president, statsrådet eller det behöriga ministeriet endast på exakt avgränsade villkor bemyndigas genom lag att utfärda rättsnormer i bestämda frågor. Därför föreslås det att den behörighet att inrätta övriga naturskyddsområden som Forststyrelsen enligt gällande lag har överförs till miljöministeriet som genom förordning skall inrätta övriga naturskyddsområden på statsägda områden som omfattar högst 100 hektar och att andra meningen i paragrafens 1 mom. ändras på motsvarande sätt. De genom Forststyrelsens beslut inrättade fridlysningsbestämmelserna för naturskyddsområden förblir dock i kraft i enlighet med bestämmelsen om ikraftträdande i lagen om ändring av naturvårdslagen. Paragrafens 2 mom. föreslås däremot bli upphävt eftersom alla områden i försvarsministeriets besittning har överförts antingen till Forststyrelsen eller till Senatfastigheter.

37 §. *Tillämpningsområde.* I denna paragraf föreslås att bestämmelserna om artskydd i 6 kap. naturvårdslagen skall gälla också i Finlands ekonomiska zon. Meningen är att bestämmelserna i kapitlet skall förbli oförändrade i övrigt. Detta betyder att inga änd-

ringar föreslås i förhållande till t.ex. de i jaktlagen uppräknade arterna av vilt och icke fredade djur.

1.13. Lagen om skydd av valar och arktiska sälar

3 §. Enligt artikel 65 i havsrättskonventionen inskränker inte bestämmelserna om den ekonomiska zonen i del V i konventionen en kuststats rätt att i förekommande fall utfärda längre gående förbud, begränsningar eller regleringar av nyttjandet av havsdäggdjur än vad som bestäms i konventionen. Staterna skall i fråga om valar arbeta för deras bevarande, förvaltning och utforskning i synnerhet inom ramen för behöriga internationella organisationer.

I enlighet med artikel 65 föreslås ändring av 3 § 1 mom. lagen om skydd av valar och arktiska sälar så att bestämmelsen om fredning av val utsträcks till att omfatta även den ekonomiska zonen. Utvidgningen av fridlysningen till den ekonomiska zonen är särskilt viktig för att skydda tumlare.

Tumlaren är den enda valarten som förekommer regelbundet i finska vatten. Den hör till de minsta valarna. En vuxen tumlare väger ca. 50 kg och är ca. en halv meter lång. Man räknar med att det för närvarande finns ca. 600 tumlare i de södra delarna av Östersjön.

Miljöministeriet, WWF Finland, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Naturhistoriska centralmuseet, delfinariet i Särkännemi och Ålands landskapsstyrelse inledde i början av sommaren 2001 en kampanj som syftade till att inspirera medborgarna att meddela eventuella iakttagelser av tumlare till experterna. På basis av sju olika observationer kunde man uppskatta att det fanns åtminstone 3–5 tumlare i finska havsområden sommaren 2001.

Tumlaren är liksom alla andra valarter (*Cetacea*) en art som upptas i bilaga IV i naturdirektivet och det krävs ett strängt skydd för den. Det stränga skydd som direktivet förutsätter ingår i bestämmelserna i den gällande naturvårdslagen. Här avses särskilt bestämmelserna i 39 och 49 § naturvårdslagen. Eftersom bestämmelsen om fredning av val är rätt allmänt formulerad i den gällande lagen

om skydd av valar och arktiska sälar, föreslås en komplettering till denna del av 3 § 1 mom. så att det hänvisar till bestämmelserna i naturvårdslagen som i fråga om artskydd motsvarar kraven i naturdirektivet. Utöver detta är tumlaren också en art som upptas i bilaga II till naturdirektivet och medlemsstaterna skall anvisa områden med särskilda skyddsinsatser för att skydda den. I fråga om inrättandet av eventuella områden i den ekonomiska zonen skall dock hänsyn tas till de begränsningar av kuststatens behörighet som ingår i del V och XII i havsrättskonventionen.

År 1999 anslöt sig Finland till avtalet till skydd för småvalar i Östersjön och Nordsjön (FördrS 103/1999). Avtalets syfte är ett nära samarbete mellan parterna för att uppnå och upprätthålla en gynnsam bevarandesituation för småvalar. Enligt artikel 2.2 skall varje part inom gränserna för sin jurisdiktion och i enlighet med sina internationella åtaganden i synnerhet vidta de åtgärder för skydd, forskning och förvaltning som anges i bilagan till avtalet. Enligt bilagan skall parterna bl.a. sträva efter att införa förbud i nationell lagstiftning mot avsiktligt tillfångatagande och avlivande av småvalar samt skyldighet att omedelbart frisläppa varje djur som fångats levande och i gott hälsotillstånd.

Förbudet mot tillfångatagande och avlivande av val kommer att förtydligas genom den föreslagna hänvisningen i 1 mom. Skyldigheten att frisläppa oskadade valar som fastnat i ett fångstredskap ingår däremot inte i gällande bestämmelser. Därför föreslås det att en uttrycklig bestämmelse om detta skall inskrivas i paragrafens 2 mom. Dessutom föreslås bestämmelser om hjälp till valar som påträffas skadade. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll bestämmelsen i 41 § naturvårdslagen som gäller fridlysta djur som påträffas i hjälplöst tillstånd.

Samtidigt föreslås en justering av 3 mom. för att precisera de instanser som tar emot valar som påträffats döda, så att dessa instanser motsvarar dagens läge.

1.14. Lagen om skydd för vissa undervattensledning

1 §. För att regleringen av skydd av under-

vattensledningar skall vara enhetlig oberoende av ledningens läge föreslås att till denna paragraf fogas en utvidgning av lagens tillämpningsområde så att den till skillnad från vad som gäller i dag blir tillämplig också i territorialvattnen, eftersom heller ingen annan reglering som leder till samma slutresultat (strängt ansvar) finns. Dessutom preciseras det att regleringen på det fria havet och i den ekonomiska zonen i enlighet med artikel 113 i havsrättskonventionen gäller endast fartyg under finsk flagg, finska medborgare och finska samfund.

1.15. Lagen om gränsbevakningsväsendet

2 §. I 1 punkten i denna paragraf föreslås en precisering som innebär att gränsbevakningsväsendets bevakningsområde utsträcks till att omfatta den ekonomiska zonen i stället för fiskezonen. I helhetsreformen av lagstiftningen om gränsbevakningsväsendet kommer ett förslag om att slopa definieringen av gränserna för gränsbevakningsväsendets bevakningsområde att läggas fram. Gränsbevakningsväsendets behörighet skulle således i fortsättningen enbart definieras på saklig grund. Förslag till dessa bestämmelser kommer dock att framläggas först i samband med helhetsreformen.

2. Närmare bestämmelser

Med stöd av den föreslagna lagen om Finlands ekonomiska zon skall utfärdas en förordning av statsrådet. I förordningen skall enligt 1 § i lagen fastställas den ekonomiska zonens yttre gräns mera detaljerat. Förordningen skall också innehålla bestämmelser om ansökan enligt lagens 6 och 7 § och anmälan enligt 8 §.

De föreslagna ändringarna i fartygsavfalls-lagen medför vissa ändringar av fartygsavfallsförordningen.

Förordningsutkastet har fogats till propositionen i bilaga 2.

3. Ikraftträdande

Eftersom det finns behov att informera andra stater i förväg om ikraftträdandet av lagarna och om att Finlands överhöghet till vissa delar utvidgas utanför territorialvattnet föreslås det att lagarna träder i kraft två månader efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om Finlands ekonomiska zon**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Den ekonomiska zonen

Finlands ekonomiska zon omfattar det havsområde som ligger omedelbart utanför Finlands territorialvatten och som avgränsas i enlighet med Finlands överenskommelser med främmande stater och vars yttre gräns anges genom förordning av statsrådet.

2 §

Finska statens rättigheter och jurisdiktion i den ekonomiska zonen

Rätten att utforska och utnyttja, bevara och förvalta levande och icke-levande naturtillgångar i den ekonomiska zonen samt rätten till andra verksamheter som avser ekonomisk exploatering och utforskning av zonen tillkommer finska staten.

I den ekonomiska zonen har Finland i enlighet med folkrätten jurisdiktion med avseende på uppförande och användning av konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner samt på skydd av den marina miljön och marinvetenskaplig forskning, liksom också andra av folkrätten erkända rättigheter och skyldigheter.

2 kap.

Tillämplig lagstiftning i den ekonomiska zonen

3 §

Lagstiftning som skall tillämpas på miljöskydd och vattenbyggande

I den ekonomiska zonen gäller vad som föreskrivs i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994), miljöskyddslagen (86/2000) och vattenlagen (264/1961) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

Bestämmelser om förhindrande av sådan förorening av vatten som orsakas av ordinarie drift av fartyg och om åtgärder i samband med bekämpning av oljeskador i den ekonomiska zonen finns i lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979). I den ekonomiska zonen tillämpas dessutom avfallslagen (1072/1993) enligt vad som föreskrivs särskilt.

4 §

Lagstiftning som skall tillämpas på fiske, jakt och naturvård

I fråga om fiske och jakt, bevarande av levande naturtillgångar samt naturvård gäller i den ekonomiska zonen vad som föreskrivs i

lagstiftningen om fiske, jakt och naturvård och i bestämmelserna om Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik eller i de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lagstiftning eller dessa bestämmelser, eller vad som har överenskommit med en främmande stat.

5 §

Lagstiftning som skall tillämpas på skydd av undervattensledning, på marksubstanser samt på gruvmineraler

I den ekonomiska zonen gäller vad som föreskrivs i lagen om skydd för vissa undervattensledning (145/1965).

På tagande av marksubstanser i den ekonomiska zonen tillämpas vattenlagen.

På forskning, prospektering och inmutning i syfte att utnyttja gruvmineraler samt på exploatering av gruvmineraler i den ekonomiska zonen tillämpas gruvlagen (503/1965) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

3 kap.

Ekonomiskt utnyttjande av den ekonomiska zonen och forskning som avser utnyttjande av den samt byggande i den ekonomiska zonen

6 §

Utnyttjanderätt

Statsrådet kan efter ansökan lämna samtycke till utnyttjande av naturgillgångar i havsbotten och i dess underlag i den ekonomiska zonen liksom också till forskning som åsyftar detta och till att i den ekonomiska zonen idka annan verksamhet som avser ekonomiskt utnyttjande av zonen (*utnyttjanderätt*). Utnyttjanderätten gäller inte sådan verksamhet som avses i 4 §. Bestämmelser om ansökans innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med naturtillgångar avses i 1 mom. gruvmineraler, stenmaterial och andra icke-levande förekomster på havsbotten och i dess underlag samt till bottenlevande arter hörande växter och djur som på det stadium

där de kan bli föremål för fångst antingen är örörliga på havsbotten eller därunder eller har förmåga att röra sig endast vid ständig fysisk beröring med havsbotten eller dess underlag.

Samtycket kan lämnas för en bestämd tid eller tills vidare. I beslutet skall de villkor anges som anses nödvändiga med tanke på säkerhet och allmänt intresse.

Beslutet om samtycke kan ses över om verksamheten inte motsvarar de villkor som har meddelats i beslutet. Under samma förutsättningar kan verksamheten även avbrytas. Handels- och industriministeriet beslutar om avbrytande av verksamheten. Beslutet om samtycke kan också återkallas om verksamheten väsentligt strider mot de villkor som har meddelats i beslutet. Tillsynsmyndigheten skall utan dröjsmål underrätta handels- och industriministeriet om uppdagade överträdelser.

7 §

Byggande

Statsrådet kan efter ansökan lämna samtycke till att uppföra och använda konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner för de verksamheter som avses i 6 § samt sådana övriga anläggningar och konstruktioner som kan störa utövandet av de rättigheter som Finland enligt folkrätten har i den ekonomiska zonen. Bestämmelser om ansökans innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den som erhåller samtycke skall i beslutet åläggas att av sjöfartssäkerhetsskäl avlägsna anläggningar och konstruktioner som inte längre används, om det är möjligt att avlägsna dem. Den som erhåller samtycke skall åläggas att underrätta handels- och industriministeriet om djup, läge och dimensioner för alla de anläggningar och konstruktioner som inte har avlägsnats i sin helhet.

Samtycket kan lämnas för en bestämd tid eller tills vidare. Om verksamheten inte motsvarar de villkor som har meddelats i beslutet eller om förhållandena har ändrats väsentligt efter det att beslutet om samtycke meddelades, kan villkoren i beslutet ändras eller samtycket återkallas. Tillsynsmyndigheten skall utan dröjsmål underrätta handels- och indu-

striministeriet om uppdagade överträdelser.

I beslutet får bestämmas att en säkerhetszon skall upprättas omkring konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner som har uppförts enligt denna lag. Säkerhetszonen får inte utsträcka sig mer än 500 meter mätt från varje punkt på den konstgjorda öns, anläggningens eller konstruktionens yttersida, om inte något annat är tillåtet enligt allmänt godtagna internationella normer eller rekommenderat av en behörig internationell organisation.

4 kap.

Marinvetenskaplig forskning

8 §

Marinvetenskaplig forskning

I fråga om annan forskning än sådan på vilken 4 eller 6 § tillämpas skall en anmälan göras till handels- och industriministeriet. Om handels- och industriministeriet anser att det forskningsprojekt som avses i anmälan om marinvetenskaplig forskning omfattas av 6 eller 7 §, skall ministeriet snarast möjligt meddela detta till den som gjort anmälan och senast inom fyra månader från det att anmälan mottagits. Ett forskningsprojekt om vilket anmälan gjorts kan inledas tidigast sex månader efter det att anmälan har mottagits, om inte handels- och industriministeriet beslutar att det kan inledas tidigare. Bestämmelser om innehållet i anmälan om marinvetenskaplig forskning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Handels- och industriministeriet kan förbjuda att ett forskningsprojekt inleds om anmälan innehåller sådana uppgifter om projektet som är oriktiga eller om den som skall inleda forskningsprojektet inte bedöms ha förmåga att uppfylla kraven enligt artikel 249 i Förenta Nationernas havsrättskonvention (FördrS 49—50/1996) därför att den som ämnar inleda forskningsprojektet tidigare har underlåtit att uppfylla motsvarande krav. Handels- och industriministeriet skall meddela om beslut om avslag inom fyra månader från det att anmälan mottagits.

9 §

Tillfälligt avbrytande av eller upphörande med marinvetenskaplig forskning

Handels- och industriministeriet kan besluta att forskning som avses i 8 § skall avbrytas, om forskningen bedrivs på ett sätt som avviker från de uppgifter som lämnats i anmälan enligt 1 mom. i den nämnda paragrafen, eller om den som bedriver forskningen inte följer bestämmelserna i artikel 249 i Förenta Nationernas havsrättskonvention beträffande kuststatens rättigheter när det gäller det marinvetenskapliga forskningsprojektet. Beslutet om avbrytande skall återkallas genast när den som bedriver forskningen lämnar riktiga uppgifter om forskningen eller iakttar vad som bestäms i den nämnda artikeln.

Handels- och industriministeriet kan besluta att marinvetenskaplig forskning skall upphöra helt och hållet, om avvikelserna från de uppgifter som lämnats i anmälan enligt 8 § 1 mom. innebär en betydande förändring av forskningsprojektet eller forskningsverksamheten, eller om de brister som avses i 1 mom. i denna paragraf inte avhjälpas inom skäligen tid.

Tillsynsmyndigheten skall omedelbart anmäla överträdelser eller försummelser som den observerat till handels- och industriministeriet.

5 kap.

Tillämpning av finsk straffrätt i den ekonomiska zonen samt straff

10 §

Tillämpning av finsk straffrätt på brott som begåtts i den ekonomiska zonen

Brott som begås på i 7 § avsedda konstgjorda öar, anläggningar eller andra konstruktioner i den ekonomiska zonen, brott som riktar sig mot dem och straffbara försök till sådana brott anses begångna i Finland enligt 1 kap. 1 § strafflagen (39/1889).

Brott som begås någon annanstans i den ekonomiska zonen och som nämns i 11—16

§ och straffbara försök till sådana brott anses begångna i Finland enligt 1 kap. 1 § strafflagen.

Har ett i 2 mom. avsett brott begåtts från ett utländskt fartyg medan det befinner sig i Finlands ekonomiska zon, får brottmålet inte prövas i Finland utan riksåklagarens åtalsförordnande, om inte det är frågan om något av de fall som avses i 1 kap. 12 § 2 mom. strafflagen.

11 §

Miljöbrott i den ekonomiska zonen

Till straff för miljöförstöring, grov miljöförstöring, miljöförseelse, miljöförstöring av oaktsamhet samt naturskyddsbrott i den ekonomiska zonen som begåtts i strid med de lagar som nämns i 3 § 1 mom. döms enligt 48 kap. 1–5 § strafflagen.

Till straff för brott mot miljöskyddslagen i den ekonomiska zonen döms enligt 116 § 2 mom. miljöskyddslagen, till straff för avfallsförseelse i den ekonomiska zonen döms enligt 60 § avfallslagen och till straff för naturskyddsförseelse i den ekonomiska zonen döms enligt 58 § 2 mom. naturvårdslagen (1096/1996).

På brott som nämns i denna paragraf tillämpas vad som i strafflagen bestäms om juridiska personers straffansvar.

12 §

Tillståndsförseelse enligt vattenlagen i den ekonomiska zonen

Till straff för tillståndsförseelse enligt vattenlagen i den ekonomiska zonen döms enligt 13 kap. 3 § vattenlagen.

13 §

Fiskebrott, döljande av olagligt byte, fiskeförseelse och brott mot den gemensamma fiskeripolitiken i den ekonomiska zonen

Till straff för fiskebrott och döljande av

olagligt byte i den ekonomiska zonen döms enligt 48 a kap. 2 och 4 § strafflagen. När straffet bestäms skall dessutom bestämmelserna i 48 a kap. 7 § beaktas.

Till straff för fiskeförseelse i den ekonomiska zonen döms enligt 108 § lagen om fiske (286/1982).

Till straff för brott mot den gemensamma fiskeripolitiken i den ekonomiska zonen döms enligt 7 § 1 mom. lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994).

14 §

Jaktbrott, döljande av olagligt byte, jaktförseelse och brott mot bestämmelserna i jaktlagen i den ekonomiska zonen

Till straff för jaktbrott och döljande av olagligt byte i den ekonomiska zonen döms enligt 48 a kap. 1 och 4 § strafflagen.

Till straff för jaktförseelse och brott mot bestämmelserna i jaktlagen i den ekonomiska zonen döms enligt 74 och 75 § jaktlagen (6115/1993).

15 §

Gruvförseelse i den ekonomiska zonen

Till straff för gruvförseelse i den ekonomiska zonen döms enligt 62 § 2 mom. gruvlagen.

16 §

Olovlig verksamhet i den ekonomiska zonen

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) inleder i 6 eller 7 § avsedd verksamhet utan samtycke av statsrådet,
- 2) handlar i strid med villkoren i ett beslut som avses i 6 eller 7 §, eller
- 3) handlar i strid med ett förbud som avses i 8 § 2 mom.

skall för *olovlig verksamhet i den ekonomiska zonen* dömas till böter.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

17 §

Tillämplig lag på konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner

På konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner som uppförts enligt denna lag tillämpas finsk lag på samma sätt som om konstruktionen hade funnits på det finska territorium som ligger närmast.

18 §

Myndigheternas territoriella behörighet

I den ekonomiska zonen fungerar den regionala miljöcentralen som kontaktmyndighet enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning samt som tillsynsmyndighet enligt miljöskyddslagen, vattenlagen och avfallslagen. Behörig regional miljöcentral är den vid vars verksamhetsområde projektet i den ekonomiska zonen är beläget. Gränsen mellan de regionala miljöcentralernas verksamhetsområden anses fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonens yttre gräns.

I den ekonomiska zonen är Västra Finlands miljö tillståndsvärk tillståndsmyndighet enligt miljöskyddslagen och vattenlagen.

19 §

Övervakning och gränsbevakningsmyndighetens förelägganden

Verksamhet som avses i 6—8 § övervakas av gränsbevakningsväsendet. Den som fattar ett beslut enligt 6—9 § skall utan dröjsmål underrätta staben för gränsbevakningsväsendet om beslutet. Handels- och industriministeriet skall utan dröjsmål underrätta staben för gränsbevakningsväsendet också om en anmälan som avses i 8 §, om ministeriet inte anser att det forskningsprojekt som anmälan avser omfattas av tillämpningsområdet för 6 eller 7 §. Underrättelsen skall samtidigt också tillkännages den som gjort anmälan.

En gränsbevakningsmyndighet har rätt att meddela föreläggande om att sådan i 6—8 § avsedd verksamhet som idkas utan samtycke av statsrådet eller anmälan till handels- och industriministeriet omedelbart skall upphöra, samt om att sådan verksamhet som fortgår i strid med ett beslut som avses i 9 § omedelbart skall upphöra.

20 §

Vite och hot om tvångsutförande

Beslut som avses i denna lag får förenas med vite eller hot om tvångsutförande enligt vad som bestäms i viteslagen (1113/1990).

21 §

Användning av straffprocessuella tvångsmedel

Med anledning av de i den ekonomiska zonen begångna brott som avses i denna lag används tvångsmedel enligt vad som bestäms i tvångsmedelslagen (450/1987).

22 §

Ändringsökande

Ändring i beslut som statsrådet eller handels- och industriministeriet har fattat med stöd av denna lag får sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i andra beslut som krävs för projekt som avses i denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs särskilt.

23 §

Behörig domstol

Mål som gäller brott mot denna lag handläggs av Helsingfors tingsrätt.

24 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen den 5

mars 1965 om kontinentalsockeln (149/1965) och lagen den 15 november 1974 om Finlands fiskezon (839/1974) jämte ändringar. De bestämmelser som utfärdats med stöd av den sistnämnda lagen förblir dock fortfarande i kraft.

Ett tillstånd som beviljats med stöd av kontinentalsockellagen och ett beslut som fattats med stöd av 4 § kontinentalsockellagen och som gäller när denna lag träder i kraft skall

iakttas om inte något annat bestäms med stöd av denna lag.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till lagen om Finlands fiskezon skall i stället i tillämpliga delar iakttas vad som i denna lag föreskrivs om Finlands ekonomiska zon.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.**Lag****om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 10 juni 1994 om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994)
en ny 4 a § som följer:

4 a §

ekonomiska zon, om vilken bestäms i 1 § lagen
om Finlands ekonomiska zon (/).*Finlands ekonomiska zon*

Denna lag tillämpas också i Finlands eko- Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av havsskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i havsskyddslagen av den 29 december 1994 (1415/1994) 3 § och 10 § 4 mom.,
 samt

ändras 1 § 1 och 3 mom., 2 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 2 mom., 8 §, 9 § 1, 3 och 5 mom.,
 10 § 1 och 3 mom., 11 § 1, 3 och 4 mom., 12 § 2 mom., 13 § 2 och 4 mom. samt 14 §,
 av dessa lagrum 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. och 11 § 1 mom., sådana de lyder i lag 221/1995,
 samt 9 § 5 mom., 10 § 3 mom. och 11 § 4 mom., sådana de lyder i lag 92/2000, som följer:

1 §

Förbud mot förorening

Utanför Finlands ekonomiska zon får åtgärder som kan orsaka förorening av havet inte vidtas på finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg. Finska medborgare eller finländska samfund får inte heller i övrigt till havs utanför Finlands ekonomiska zon vidta åtgärder som kan orsaka förorening av havet.

Utanför Finlands ekonomiska zon får finska medborgare eller finländska samfund dock vidta åtgärder vars verkningar begränsar sig till en annan stats territorialvatten eller ekonomiska zon, om en myndighet i respektive stat har beviljat tillstånd till detta. Detsamma gäller verksamhet på finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg utanför Finlands ekonomiska zon. Åtgärder får inte strida mot internationella fördrag som är förpliktande för Finland eller mot vad som föreskrivs i denna lag.

2 §

Tillämpningsområde

Utöver vad som föreskrivs i 1 § tillämpas denna lag även på annat skydd av havet utanför Finlands ekonomiska zon.

Bestämmelser om skydd av havet inom Finlands territorium och i Finlands ekonomiska zon finns i miljöskyddslagen (86/2000).

7 §

Dumpningsförbud

Det är förbjudet att från finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg eller från fartyg eller luftfartyg som i Finland lastat avfall dumpa avfall eller andra ämnen i havet utanför Finlands ekonomiska zon. Dumpning av avfall från Finland är också annars förbjudet. Dessa förbud gäller dock inte i 9 § avsedd deponering av muddermassa i havet.

Avsiktlig sänkning eller avsiktligt övergivande av finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg i havet utanför Finlands ekonomiska zon är förbjudet. Sänkning eller övergivande på stället av finska havstekniska enheter i en annan stats territorialvatten eller ekonomiska zon är dock tillåtet, om lagstiftningen i denna stat tillåter detta. En sådan åtgärd får dock inte strida mot ett internationellt fördrag som är förpliktande för Finland.

8 §

Förbud mot förbränning av avfall

Det är förbjudet att bränna avfall på finländska fartyg eller havstekniska enheter utanför Finlands ekonomiska zon. Förbudet gäller också förbränning på andra fartyg av avfall som kommer från, transiterats genom eller lastats i Finland.

9 §

Tillstånd till deponering av muddermassa

Muddermassa får inte utan tillstånd av Finlands miljöcentral deponeras i havet utanför Finlands ekonomiska zon från finländska fartyg eller havstekniska enheter eller från fartyg lastade i Finland, om inte något annat följer av 4 mom.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om deponering av muddermassa och om förutsättningarna för deponeringen. Genom förordning av miljöministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om bedömningsgrunder och gränsvärden för skadliga ämnen som ingår i muddermassa.

Om en i 1 mom. avsedd deponering av muddermassa utanför Finlands ekonomiska zon, eller verkningarna av den, också sträcker sig till Finlands ekonomiska zon eller territorialvatten, är Västra Finlands miljö- tillståndsverk tillståndsmyndighet för hela projektet. I fråga om tillståndsförfarande och sökande av ändring gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i vattenlagen (264/1961).

10 §

Konstruktioner i havet

Finska medborgare eller finländska samfund får inte utan tillstånd av Finlands miljöcentral bygga konstruktioner i fria havet utanför Finlands ekonomiska zon. Tillstånd

får inte beviljas till verksamhet som strider mot 1 §.

11 §

Tillstånd till utforskning och nyttjande av havsbotten och dess underlag

För finländska fartyg eller havstekniska enheter skall utan hinder av 2 § 3 mom. tillstånd av Finlands miljöcentral inhämtas för prospektering efter och utvinning av olja eller gas och därmed förbundna aktiviteter och för annat nyttjande av havsbotten utanför Finlands ekonomiska zon. Tillstånd behövs dock inte, om en myndighet i en annan stat har gett behörigt tillstånd för verksamheten inom ett område som enligt internationell rätt står under denna stats jurisdiktion.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall framgå av ansökan om tillstånd. Genom förordning av miljöministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om kemikalier som används vid utforskning och nyttjande av havsbotten.

Om en i 1 mom. avsedd verksamhet utanför Finlands ekonomiska zon också sträcker sig till Finlands ekonomiska zon eller territorialvatten, är Västra Finlands miljö- tillståndsverk tillståndsmyndighet för hela projektet. I fråga om tillståndsförfarande och sökande av ändring gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i miljöskyddslagen.

12 §

Tillsyn

Dessutom övervakar olika statliga myndigheter inom sina respektive verksamhetsom-

råden att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser följs.

13 §

Dataregister och överlåtande av uppgifter

 Miljöministeriet eller en av ministeriet förordnad myndighet skall föra bok över mängden och arten av muddermassa som med vederbörligt tillstånd deponerats i havet utanför Finlands ekonomiska zon samt mängden och arten av avfall och andra ämnen som avses i 7 § 3 mom. och som dumpats i havet utanför Finlands ekonomiska zon samt om var, när och hur deponeringen eller dumpningen skett.

Genom förordning av statsrådet kan närma-

re bestämmelser utfärdas om de förfaranden som avses i denna paragraf.

14 §

Tvångsmedel

Försummar någon att iaktta denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, eller vidtar någon åtgärder i strid med dem, kan miljöministeriet vid vite ålägga den som saken gäller att inom utsatt tid undanröja det rättsstridiga tillståndet eller rätta försummelsen eller förelägga hot om att åtgärderna vidtas på hans bekostnad. Ministeriet kan bestämma att dess beslut skall iakttas trots att ändring har sökts. På ett sådant ärende tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

 Denna lag träder i kraft den

20 .

4.

Lag**om ändring av miljöskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen av den 4 februari 2000 (86/2000) 9 § 1 och 2 mom. samt 28 § 2 mom. 5 punkten, samt
fogas till 2 § ett nytt 5 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också i Finlands ekonomiska zon, om vilken bestäms i lagen om Finlands ekonomiska zon (/).

9 §

Särskilda förbud som gäller havet

Inom Finlands territorium, insjöområden, territorialvatten eller ekonomiska zon får inte vidtas åtgärder som kan orsaka i havsskyddslagen avsedd havsförorening utanför Finlands ekonomiska zon.

I Finlands territorialvatten eller ekonomiska zon får avfall eller andra ämnen i sänkningssyfte eller annat bortskaffningssyfte inte dumpas från finska eller utländska fartyg, från fordon på isen, från luftfartyg eller från i 4 § 2 punkten havsskyddslagen avsedda

havstekniska enheter, inte heller får fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg sänkas eller överges, med beaktande av vad som i 7 § 3 mom. havsskyddslagen föreskrivs om motsvarande åtgärder utanför den ekonomiska zonen. Detsamma gäller utstjälning i havet från stranden av ämnen i sänkings- eller bortskaffningssyfte.

28 §

Allmän tillståndsplikt

Miljötillstånd behövs dessutom för

5) prospektering efter och utvinning av olja och gas inom Finlands territorialvatten eller i Finlands ekonomiska zon samt annan därmed förknippad verksamhet.

Denna lag träder i kraft den

5.

Lag**om ändring av 1 kap. 3 § och 16 kap. 7 § vattenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/1961) 1 kap. 3 §, sådan den lyder i lag 1416/1994, samt
fogas till 16 kap. 7 §, sådan den lyder i lag 88/2000, ett nytt 3 mom. som följer:

1 kap.

3 §

Vad som i denna lag föreskrivs om vattendrag gäller även Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

Bestämmelser om Finlands territorialvat-
 tengränser finns i lagen om gränserna för
 Finlands territorialvatten (463/1956), och be-
 stämmelser om Finlands ekonomiska zon i
 lagen om Finlands ekonomiska zon (/).

16 kap.

7 §

Om ansökan gäller ett projekt som genom-
 förs i Finlands ekonomiska zon skall kungö-
 relsen som avses i 1 mom. offentliggöras i de
 kommuner vid vilkas område projektet
 genomförs. Beträffande offentliggörandet av
 kungörelsen skall dessutom informeras i en
 officiell tidning.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

6.

Lag**om ändring av 73 a § avfallslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen av den 3 december 1993 (1072/1993) 73 a §, sådan den lyder i lag
1419/1994, som följer:

73 a §

*Förbud mot förbränning av avfall i finskt
vattenområde och i Finlands ekonomiska zon*

Bestämmelser om förbränning av avfall or-
sakat av fartygets ordinarie drift finns dock i
lagen om förhindrande av vattens förore-
ning, förorsakad av fartyg (300/1979).

Förbränning av avfall är förbjudet i finskt
vattenområde och i Finlands ekonomiska
zon.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

7.

Lag**om ändring av lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 mars 1979 om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979) 10 § 2 mom., 19 § 1 mom., 22 § 2 mom., 23 §, 27 b § 1 mom. och 30 § 3 mom.,

av dessa lagrum 19 § 1 mom. och 27 b § 1 mom., sådana de lyder i lag 489/2000, och 30 § 3 mom. sådant det lyder i lag 933/2003, samt

fogas till 5 a §, sådan den lyder i lag 433/2000, nya 2–5 mom., till 5 b §, sådan den lyder i sistnämnda lag, nya 2–5 mom., till lagen en ny 5 c §, till 28 §, sådan den lyder i lag 696/1995 och 522/1996, ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 28 a–28 c § som följer:

5 a §

När det finns grundad anledning att anta att denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den har överträtts i Finlands ekonomiska zon från ett utländskt fartyg som framförs på Finlands territorialhav eller i den ekonomiska zonen, får tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen avkräva fartyget information om dess identitet och registreringshamn, senaste och nästa anlöpningshamn samt annan information för att fastställa om en överträdelse har ägt rum.

I de fall som avses i 2 mom. får tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen inspektera fartyget, om överträdelsen av de bestämmelser som avses i momentet leder till omfattande utsläpp som medför eller riskerar medföra betydande förorening av den marina miljön, och fartyget har vägrat lämna information eller den information som lämnats av fartyget uppenbarligen inte överensstämmer med verkliga förhållanden och inspektionen är påkallad av omständigheterna i övrigt.

Tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen får stoppa ett utländskt fartyg som framförs på Finlands territorialhav eller i Finlands ekonomiska zon, om det är uppenbart att det från fartyget i den ekonomiska zonen har begåtts en överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den så att det leder till ett utsläpp som medför omfattande skada eller risk för omfattande

skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgångarna i territorialhavet eller den ekonomiska zonen.

På de villkor som anges i 2–4 mom. kan sådana åtgärder som avses i momenten vidtas även mot ett sådant utländskt fartyg som framförs i Finlands ekonomiska zon från vilket man misstänker att det på Finlands territorialhav har begåtts överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

5 b §

En inspektion av ett utländskt fartyg skall begränsas till en undersökning av certifikat och andra dokument som fartyget enligt internationella överenskommelser som är bindande för Finland skall medföra, eller av andra liknande dokument som fartyget medför. En närmare inspektion av fartyget får äga rum först efter denna undersökning av dokumenten och endast om det föreligger grundad anledning att anta att fartygets eller dess utrustnings skick väsentligt avviker från uppgifterna i dokumenten, eller innehållet i dokumenten inte är tillräckligt för att bekräfta eller verifiera en misstänkt överträdelse av bestämmelserna eller fartyget inte medför sådana giltiga certifikat eller dokument som krävs.

Även om inspektionerna enligt 5 och 5 a § visar att det från ett utländskt fartyg har begåtts överträdelse av denna lag eller bestäm-

melser som utfärdats med stöd av den skall fartyget utan dröjsmål tillåtas fortsätta sin färd.

Om den marina miljön utsätts för oskäligt stor skaderisk av att ett fartyg som stoppats i Finlands ekonomiska zon enligt 5 a § 4 mom. tillåts fortsätta sin färd, kan tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten förbjuda fartygets fortsatta färd eller som villkor för den fortsatta färden kräva att fartyget anlöper närmaste lämpliga reparationsvarv. Fartygets flaggstat skall utan dröjsmål underrättas om beslut som gäller förbud som utfärdats eller att villkor ställts för fartygets fortsatta färd.

Vid inspektion samt vid stoppandet av ett utländskt fartyg och vid driftinskränkningar för det gäller bestämmelserna i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten.

5 c §

Om det är uppenbart att det från ett fartyg inom Finlands inre territorialvatten, territorialhav eller ekonomiska zon har begåtts en överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den så att den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller naturtillgångarna i territorialhavet eller den ekonomiska zonen orsakas omfattande skada eller risk för omfattande skada kan som villkor för fartygets fortsatta färd uppställas att för fartyget skall ställas tillräcklig säkerhet för uppfyllandet av eventuell ersättningsskyldighet.

Beslut om säkerheten samt om säkerhetens storlek fattas av Finlands miljöcentral. Beslutet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet skall följas även om det överklagas. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. I fråga om deponering av säkerheten gäller vad som bestäms i lagen om deponering av pengar, värdeandelar, värdepapper eller handlingar som betalning eller till befrielse från annan fullgörelseskyldighet (281/1931). Säkerheten skall återställas till den som ställt säkerheten när det inte längre finns skäl att kvarhålla den.

Ett utländskt fartygs flaggstat skall utan dröjsmål underrättas om villkor som ställts för fartygets fortsatta färd.

10 §

Utsläpp i vattnet av olja eller oljehaltig blandning i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon är i regel förbjudet. Genom förordning av statsrådet bestäms om undantag från detta förbud i enlighet med protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg.

19 §

Har en fartygsoljeskada uppkommit eller föreligger det risk för sådan på öppen fjärd på finskt vattenområde eller i Finlands ekonomiska zon, skall Finlands miljöcentral förordna om bekämpning och tillsätta en ledare för bekämpningsarbetena. Om skadan inträffat eller risk för skada föreligger annanstans, inom flera kommuner eller om skadan eller risken är så stor att kommunen inte skäligen kan åläggas att ensam sörja för bekämpningsarbetena, leds bekämpningsarbetet av den regionala brandchefen. Om bekämpningsarbetet härvid blir långvarigt eller det annars finns särskilda skäl därtill, kan Finlands miljöcentral bestämma annat i fråga om ledaren för bekämpningsarbetena.

22 §

Utsläpp i vattnet av obehandlat toalettavfallsvatten från fartyg i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon samt utsläpp i vattnet av behandlat toalettavfallsvatten på finskt vattenområde är i regel förbjudet. Genom förordning av statsrådet bestäms om undantag från detta förbud i enlighet med protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg.

23 §

Utsläpp i vattnet av fast avfall från fartyg är förbjudet på finskt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon.

Utsläpp i vattnet av fast avfall från finska

fartyg är förbjudet även utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

Genom förordning av statsrådet bestäms om undantag från förbuden i 1 och 2 mom. när det gäller utsläpp av matavfall i vattnet i enlighet med protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg.

27 b §

Den högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av miljöskador, försakade av fartyg inom Finlands territorialvatten och ekonomiska zon på grund av andra farliga ämnen än olja (*fartygskemikalieolyckor*) ankommer på miljöministeriet.

28 §

Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 kap. strafflagen skall finsk lag tillämpas på överträdelser av de bestämmelser som avses i 1 och 2 mom. även när gärningen har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon.

28 a §

När ett förfarande enligt 5 och 5 a § tillämpas i fråga om ett utländskt fartyg skall fartygets flaggstat utan dröjsmål underrättas. Är det fråga om en gärning som begåtts på finskt vattenområde, lämnas endast underrättelse om de omständigheter som har samband med rättegång.

28 b §

Vid undersökning av en sådan i 28 § 1 mom. avsedd gärning som är straffbar enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen och för vilken det enligt kapitlets 10 § får dömas endast till böter, bestäms rätten till användning av tvångsmedel enligt straffskalorna i kapitlets 1–4 §.

28 c §

Har en i 28 § avsedd gärning begåtts från ett utländskt fartyg medan det befinner sig i Finlands ekonomiska zon, får brottmålet inte prövas i Finland utan riksåklagarens åtalsför-

ordnande, om inte det är fråga om något av de fall som avses i 1 kap. 12 § 2 mom. strafflagen.

Om det utländska fartyget inte har angjort en finsk hamn frivilligt, eller inte har ankrat frivilligt på finskt vattenområde, får åtal väckas för en gärning som avses i 1 mom. endast om utsläppet lett till omfattande skada eller risk för omfattande skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgångarna i Finlands territorialhav eller ekonomiska zon.

Åtal får inte väckas för en gärning som avses i 1 mom., om fartygets flaggstat vidtar rättsliga åtgärder för bestämmande av straff inom sex månader från det att förundersökningen har inletts i Finland. När de rättsliga förfaranden som inletts av flaggstaten har slutförts, skall förfarandet i Finland avslutas.

Åtal för en gärning som avses i 1 mom. får väckas utan hinder av 3 mom., om gärningen inneburit omfattande skada för Finland som kuststat eller om fartygets flaggstat upprepade gånger har underlåtit att beakta sin skyldighet att effektivt verkställa sådana åligganden vad avser överträdelser av internationella överenskommelser om förhindrande av vattens förorening som gjorts från fartyg under dess flagg.

30 §

Finlands miljöcentral svarar för övervakningen av fartygsutsläpp inom Finlands territorialvatten och ekonomiska zon. De regionala miljöcentralerna skall, utöver vad som föreskrivs i 12 § 1 mom., övervaka att hamnarna har i 14, 21 och 26 § avsedda anordningar för mottagning av avfall från fartyg. I miljöskyddslagen föreskrivs om hur efterlevnaden av bestämmelserna om avfallshanteringsplaner övervakas och om hur avfallshanteringsplanen för en hamn för vilken miljötillstånd krävs efterlevs. Efterlevnaden av hamnarnas avfallshanteringsplaner övervakas i övrigt som en del av övervakningen av avfallshanteringen så som anges i avfallslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

8.**Lag****om ändring av 1 § lagen om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 5 mars 1965 om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall (148/1965) 1 § som följer:

1 §
Ombord på ett utländskt handelsfartyg, som avgått från en utländsk hamn och befinner sig inom Finlands territorialhav i fredlig genomfart, får finska myndigheter inte förrätta undersökning eller använda tvångsmedel med anledning av ett brott som har begåtts innan fartyget anlände till Finlands territorialhav, om inte fartyget gör avvikelse till Fin-

lands inre territorialvatten eller det är fråga om ett sådant brott begånget från ett utländskt fartyg inom Finlands ekonomiska zon som avses i lagen om Finlands ekonomiska zon (/) eller lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979).

_____ Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om fiske**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 april 1982 om fiske (286/1982) 6 § 1 mom., 96 § 1 mom., 99 §, och 113–115 §,

av dessa lagrum 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 489/1993, 96 § 1 mom. sådant det lyder i lag 493/1997, 99 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 493/1997, 113 § sådan den lyder i lag 518/2002 och 115 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1355/1993, samt

fogas till 106 § ett nytt 2 mom. som följer:

6 §

Inom allmänt vattenområde i havet samt i Finlands ekonomiska zon har varje i Finland varaktigt bosatt medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet rätt att fiska. Medborgare i Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige har oberoende av hemort rätt till husbehovs- och fritidsfiske inom det nämnda området.

96 §

Polisen och fiskerimyndigheterna samt i vatten vid riksgränsen, på Finlands territorialvatten och i Finlands ekonomiska zon skall gränsbevakningsmyndigheterna utöva tillsyn över att bestämmelserna och föreskrifterna angående fiske följs samt, i enlighet med vad som föreskrivs nedan, omhändertar fångst som erhållits och redskap som använts vid olovligt fiske samt transportgods och handelsvara som enligt denna lag skall anses som olovliga. Tillsynen enligt detta moment får inte vara till förfång för gränsbevakningsmyndigheterna i deras egentliga tjänsteutövning.

99 §

I vatten vid riksgränsen, på Finlands territorialvatten och i Finlands ekonomiska zon utför tullmyndigheterna vid sidan av de myndigheter som nämns i 96 § däri åsyftade uppgifter, om inte detta är till förfång för deras egentliga tjänsteutövning.

106 §

De uppgifter som enligt 1 mom. ankommer på länsstyrelsen sköts i Finlands ekonomiska zon av den länsstyrelse vid vars verksamhetsområde den ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Förutom gränsen mot verksamhetsområdet för Ålands länsstyrelse anses gränsen mellan länsstyrelsernas verksamhetsområden fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonens yttre gräns.

113 §

Laga domstol

Mål som gäller överträdelse av bestämmelserna eller föreskrifterna om Finlands ekonomiska zon handläggs av Helsingfors tingsrätt.

114 §

Enligt 4 § lagen om Finlands ekonomiska zon iakttas vid fiske i Finlands ekonomiska zon bestämmelserna i den finska lagstiftningen om fiske och bestämmelserna om Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lagstiftning eller dessa bestämmelser, eller vad som har överenskommit med en främmande stat.

115 §

De uppgifter som ankommer på arbeidskrafts- och näringscentralen sköts i den ekonomiska zonen av den arbeidskrafts- och näringscentral vid vars verksamhetsområde den

ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Gränsen mellan arbetskrafts- och näringscentralernas verksamhetsområden anses fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonen yttre gräns.

I Finlands ekonomiska zon tillämpas inte bestämmelserna i 32 § 2 och 3 mom., 35 § 2 mom. och 88 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 48 kap. 8 § och 48 a kap. 5 § 2 mom., sådana de lyder, 48 kap. 8 § i lag 578/1995 och 48 a kap. 5 § 2 mom. i lag 515/2002, samt

fogas till 1 kap. 1 §, sådan den lyder i lag 626/1996, ett nytt 2 mom., till 48 kap. en ny 10 § och till 48 a kap. en ny 7 § som följer:

1 kap.

1 §

Brott som har begåtts i Finland

Bestämmelser om tillämpningen av finsk lag på brott som har begåtts i Finlands ekonomiska zon finns i lagen om Finlands ekonomiska zon (/) och i lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979).

48 kap.

8 §

Preskribering

Den kortaste preskriptionstiden för andra miljöbrott än miljöförseelse är tio år. Preskriptionstiden för en i 28 § lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg, avsedd gärning som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och som är straffbar enligt 1–4 § i detta kapitel är dock tre år.

10 §

Från utländska fartyg i den ekonomiska zonen begångna miljöbrott

För en i 28 § 1 mom. lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av far-

tyg, avsedd gärning som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och som är straffbar enligt 1–4 § i detta kapitel får dömas endast till böter.

48 a kap.

5 §

Åtalsrätt

Vad som i 1 kap. bestäms om väckande av åtal för ett mot Finland riktat brott som begåtts utanför Finland och om dom för detta gäller även i 2 § i detta kapitel avsett fiskebrott, om det har begåtts på vattenområden utanför Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon.

7 §

Från utländska fartyg i den ekonomiska zonen begångna fiskebrott och döljande av olagligt byte som erhållits genom fiskebrott

För ett fiskebrott som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och för döljande av olagligt byte som erhållits genom fiskebrottet får dömas endast till böter, om inte annat följer av en internationell överenskommelse som är bindande för Finland.

Denna lag träder i kraft den

20 .

11.

Lag**om ändring av jaktlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i jaktlagen av den 28 juni 1993 (615/1993) rubriken för 7 § och 7 § 1 mom., 43 §
samt rubriken för 60 § och 60 § 3 mom., samt
fogas till 23 § ett nytt 3 mom. som följer:

7 §

*Rätt att jaga på allmänt vatten och i den
ekonomiska zonen*

Var och en som är fast bosatt i Finland har
rätt att jaga inom allmänt vattenområde i ha-
vet och på sådana holmar och skär inom all-
mänt vattenområde i havet vilka tillhör staten
och för vilkas del besittningen inte har över-
låtits till någon, samt i Finlands ekonomiska
zon.

23 §

*Begränsning av jakt med hänsyn till allmän
säkerhet*

De uppgifter som enligt 1 och 2 mom. an-
kommer på länsstyrelsen sköts i Finlands
ekonomiska zon av den länsstyrelse vid vars
verksamhetsområde den ifrågavarande delen
av den ekonomiska zonen är belägen. Förut-
om gränsen mot verksamhetsområdet för
Ålands länsstyrelse anses gränsen mellan
länsstyrelsernas verksamhetsområden fortsät-
ta från territorialvattnets yttre gräns utan att
ändra riktning till den ekonomiska zonens
yttre gräns.

43 §

Handel med vilt

För bevarande av viltbeståndet kan genom
förordning av statsrådet handel med en viltart
som jagas i Finland eller i Finlands ekono-
miska zon begränsas eller förbjudas i hela
landet eller i någon del av det eller i Finlands
ekonomiska zon eller i någon del av den.

60 §

*Jaktvårdsdistriktets uppgifter och
verksamhetsområde*

Jaktvårdsdistriktens verksamhetsområden
fastställs genom förordning av statsrådet. De
uppgifter som ankommer på jaktvårdsdistrik-
tet sköts i Finlands ekonomiska zon av det
jaktvårdsdistrikt vid vars verksamhetsområde
den ifrågavarande delen av den ekonomiska
zonen är belägen. Gränsen mellan jaktvårds-
distriktens verksamhetsområden anses fort-
sätta från territorialvattnets yttre gräns utan
att ändra riktning till den ekonomiska zonens
yttre gräns.

Denna lag träder i kraft den

20 .

13.**Lag****om ändring av 3 § lagen om skydd av valar och arktiska sälar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 23 december 1982 om skydd av valar och arktiska sälar (1112/1982) 3 §
som följer:

3 §

Valar är fredade på finskt territorium och i Finlands ekonomiska zon så som föreskrivs i naturvårdslagen (1096/1996).

En val som har fastnat i ett nät eller annat fångstredskap skall omedelbart släppas fri, om den är oskadad. En val som är skadad eller annars i hjälplöst tillstånd skall i mån av möjlighet ges hjälp. Valen kan tas om hand för transport till vård eller för tillfällig vård. I

övrigt skall bestämmelserna i djurskyddslagen (247/1996) följas.

Det är förbjudet att ta om hand en val som påträffats död. Döda valar får dock sändas till Naturvetenskapliga centralmuseet eller Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

14.**Lag****om ändring av 1 § lagen om skydd för vissa undervattensledningar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 5 mars 1965 om skydd för vissa undervattensledningar (145/1965) 1 §
som följer:

1 §
Med undervattensledning avses i denna lag
en kabel eller rörledning som lagts ut i Fin-
lands territorialvatten eller ekonomiska zon
eller inom det fria havets område.

gäller denna lag endast fartyg under finsk
flagg, finska medborgare och finska sam-
manslutningar.

Utanför Finlands territorialvattengräns _____ Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

3.

Lag**om ändring av havsskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i havsskyddslagen av den 29 december 1994 (1415/1994) 3 § och 10 § 4 mom.,
samt
ändras 1 § 1 och 3 mom., 2 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 2 mom., 8 §, 9 § 1, 3 och 5 mom.,
10 § 1 och 3 mom., 11 § 1, 3 och 4 mom., 12 § 2 mom., 13 § 2 och 4 mom. samt 14 §,
av dessa lagrum 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. och 11 § 1 mom., sådana de lyder i lag 221/1995,
samt 9 § 5 mom., 10 § 3 mom. och 11 § 4 mom., sådana de lyder i lag 92/2000, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Förbud mot förorening

Utanför Finlands territorialvattengräns får åtgärder som kan orsaka förorening av havet inte vidtas på finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg. Finska medborgare eller finländska samfund får inte heller i övrigt till havs utanför Finlands territorialvattengräns vidta åtgärder som kan orsaka förorening av havet.

Utanför Finlands territorialvattengräns får finska medborgare eller finländska samfund dock vidta åtgärder vars verkningar begränsar sig till en annan stats territorialvatten eller ekonomizon, om en myndighet i respektive stat har beviljat tillstånd till detta. Detsamma gäller också verksamhet på finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg utanför Finlands territorialvattengräns. Sådana åtgärder får inte strida mot internationella fördrag som är förpliktande för Finland eller mot vad som stadgas nedan.

Föreslagen lydelse

1 §

Förbud mot förorening

Utanför Finlands *ekonomiska zon* får åtgärder som kan orsaka förorening av havet inte vidtas på finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg. Finska medborgare eller finländska samfund får inte heller i övrigt till havs utanför Finlands *ekonomiska zon* vidta åtgärder som kan orsaka förorening av havet.

Utanför Finlands *ekonomiska zon* får finska medborgare eller finländska samfund dock vidta åtgärder vars verkningar begränsar sig till en annan stats territorialvatten eller *ekonomiska zon*, om en myndighet i respektive stat har beviljat tillstånd till detta. Detsamma gäller verksamhet på finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg utanför Finlands *ekonomiska zon*. *Åtgärderna* får inte strida mot internationella fördrag som är förpliktande för Finland eller mot vad som *föreskrivs i denna lag*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Utöver vad 1 § *stadgar* tillämpas denna lag även på annat skydd av havet utanför Finlands territorium.

Om skydd av havet inom Finlands territorium stadgas i vattenlagen (264/61).

2 §

Tillämpningsområde

Utöver vad *som föreskrivs i 1 §* tillämpas denna lag även på annat skydd av havet utanför Finlands *ekonomiska zon*.

Bestämmelser om skydd av havet inom Finlands territorium *och i Finlands ekonomiska zon finns i miljöskyddslagen (86/2000)*.

3 §

Övrig lagstiftning

Utöver vad lagen om kontinentalsockeln (149/65) stadgar om tillstånd till utforskning och utnyttjande av kontinentalsockeln gäller vad 11 § stadgar om tillstånd av miljöministeriet.

3 §

(upphävs)

7 §

Dumpningsförbud

Det är förbjudet att från finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg eller från fartyg eller luftfartyg som i Finland lastat avfall dumpa avfall eller andra ämnen i havet utanför Finlands territorialvattengräns. Dumpning av avfall från Finland är också annars förbjudet. Dessa förbud gäller inte i 9 § avsedd deponering av muddermassa i havet.

Avsiktlig sänkning eller avsiktligt övergivande av finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg i havet utanför Finlands territorialvattengräns är förbjudet. Sänkning eller övergivande på stället av finska havstekniska enheter i en annan stats territorialvatten eller ekonomizon är dock tillåtet, om lagstiftningen i denna stat tillåter detta. En sådan åtgärd får dock inte strida mot ett internationellt fördrag som är förpliktande för Finland.

7 §

Dumpningsförbud

Det är förbjudet att från finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg eller från fartyg eller luftfartyg som i Finland lastat avfall dumpa avfall eller andra ämnen i havet utanför Finlands *ekonomiska zon*. Dumpning av avfall från Finland är också annars förbjudet. Dessa förbud gäller *dock* inte i 9 § avsedd deponering av muddermassa i havet.

Avsiktlig sänkning eller avsiktligt övergivande av finländska fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg i havet utanför Finlands *ekonomiska zon* är förbjudet. Sänkning eller övergivande på stället av finska havstekniska enheter i en annan stats territorialvatten eller *ekonomiska zon* är dock tillåtet, om lagstiftningen i denna stat tillåter detta. En sådan åtgärd får dock inte strida mot ett internationellt fördrag som är förpliktande för Finland.

8 §

Förbud mot förbränning av avfall

Det är förbjudet att bränna avfall på finländska fartyg eller havstekniska enheter utanför Finlands territorialvattengräns. Förbudet gäller också förbränning på andra fartyg av avfall som kommer från, transiterats genom eller lastats i Finland.

9 §

Tillstånd till deponering av muddermassa

Muddermassa får inte utan tillstånd av Finlands miljöcentral deponeras i havet utanför Finlands territorialvattengräns från finländska fartyg eller havstekniska enheter eller från fartyg lastade i Finland, om inte något annat följer av 4 mom.

Genom statsrådsbeslut utfärdas närmare *allmänna* bestämmelser om *sådan* deponering av muddermassa *som avses i denna lag* och om förutsättningarna för deponeringen. Genom beslut av miljöministeriet kan närmare *allmänna* bestämmelser utfärdas om bedömningsgrunder och gränsvärden för skadliga ämnen som ingår i muddermassa.

Om en i 1 mom. avsedd deponering av muddermassa utanför Finlands territorialvattengräns, eller verkningarna av den, också sträcker sig till Finlands territorialvatten, är miljötillståndsverket tillståndsmyndighet för hela projektet. I fråga om tillståndsförfarande och sökande av ändring gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i vattenlagen.

10 §

Konstruktioner i havet

Finska medborgare eller finländska samfund får inte utan tillstånd av Finlands miljöcentral bygga konstruktioner i öppna ha-

8 §

Förbud mot förbränning av avfall

Det är förbjudet att bränna avfall på finländska fartyg eller havstekniska enheter utanför Finlands *ekonomiska zon*. Förbudet gäller också förbränning på andra fartyg av avfall som kommer från, transiterats genom eller lastats i Finland.

9 §

Tillstånd till deponering av muddermassa

Muddermassa får inte utan tillstånd av Finlands miljöcentral deponeras i havet utanför Finlands *ekonomiska zon* från finländska fartyg eller havstekniska enheter eller från fartyg lastade i Finland, om inte något annat följer av 4 mom.

Genom *förordning av statsrådet* utfärdas närmare bestämmelser om deponering av muddermassa och om förutsättningarna för deponeringen. Genom *förordning* av miljöministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om bedömningsgrunder och gränsvärden för skadliga ämnen som ingår i muddermassa.

Om en i 1 mom. avsedd deponering av muddermassa utanför Finlands *ekonomiska zon*, eller verkningarna av den, också sträcker sig till Finlands *ekonomiska zon* eller territorialvatten, är *Västra Finlands miljötillståndsverk* tillståndsmyndighet för hela projektet. I fråga om tillståndsförfarande och sökande av ändring gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i vattenlagen (264/1961).

10 §

Konstruktioner i havet

Finska medborgare eller finländska samfund får inte utan tillstånd av Finlands miljöcentral bygga konstruktioner i *fria* havet

Gällande lydelse

vet utanför Finlands territorialvattengräns. Tillstånd får inte beviljas till verksamhet som strider mot 1 §.

Om en i 1 mom. avsedd konstruktion också sträcker sig till Finlands territorialvatten, är miljötillståndsverket tillståndsmyndighet för hela projektet. I fråga om tillståndsförfarande och sökande av ändring gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i vattenlagen.

Genom statsrådsbeslut kan utfärdas närmare allmänna bestämmelser om byggande av konstruktioner i havet.

11 §

Tillstånd till utforskning och nyttjande av havsbotten och dess inre

För finländska fartyg eller havstekniska enheter skall utan hinder av 2 § 3 mom. tillstånd av Finlands miljöcentral inhämtas för prospektering efter och utvinning av olja eller gas och därmed förbundna aktiviteter och för annat nyttjande av havsbotten utanför Finlands territorialvattengräns. Tillstånd behövs dock inte, om en myndighet i en annan stat har gett behörigt tillstånd för verksamheten inom ett område som enligt internationell rätt står under denna stats jurisdiktion.

Närmare allmänna bestämmelser om tillståndet utfärdas genom statsrådsbeslut. Genom beslut av miljöministeriet kan närmare allmänna bestämmelser utfärdas om kemikalier som används vid utforskning och nyttjande av havsbotten.

Om en i 1 mom. avsedd verksamhet utanför Finlands territorialvattengräns också sträcker sig till Finlands territorialvatten, är miljötillståndsverket tillståndsmyndighet för hela projektet. I fråga om tillståndsförfarande och sökande av ändring gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i vattenlagen.

Föreslagen lydelse

utanför Finlands *ekonomiska zon*. Tillstånd får inte beviljas till verksamhet som strider mot 1 §.

Om en i 1 mom. avsedd konstruktion också sträcker sig till Finlands *ekonomiska zon* eller territorialvatten, är *Västra Finlands miljötillståndsverk* tillståndsmyndighet för hela projektet. I fråga om tillståndsförfarande och sökande av ändring gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i vattenlagen.

(upphävs)

11 §

*Tillstånd till utforskning och nyttjande av havsbotten och dess **underlag***

För finländska fartyg eller havstekniska enheter skall utan hinder av 2 § 3 mom. tillstånd av Finlands miljöcentral inhämtas för prospektering efter och utvinning av olja eller gas och därmed förbundna aktiviteter och för annat nyttjande av havsbotten utanför Finlands *ekonomiska zon*. Tillstånd behövs dock inte, om en myndighet i en annan stat har gett behörigt tillstånd för verksamheten inom ett område som enligt internationell rätt står under denna stats jurisdiktion.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall framgå av ansökan om tillstånd. Genom förordning av miljöministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om kemikalier som används vid utforskning och nyttjande av havsbotten.

Om en i 1 mom. avsedd verksamhet utanför Finlands *ekonomiska zon* också sträcker sig till Finlands *ekonomiska zon* eller territorialvatten, är *Västra Finlands miljötillståndsverk* tillståndsmyndighet för hela projektet. I fråga om tillståndsförfarande och sökande av ändring gäller i tillämpliga delar vad som därom bestäms i *miljöskyddslagen*.

12 §

Tillsyn

 Dessutom övervakar olika statliga myndigheter inom sina respektive verksamhetsområden att denna lag och med stöd därav utfärdade *stadganden och bestämmelser* efterlevs.

 Dessutom övervakar olika statliga myndigheter inom sina respektive verksamhetsområden att denna lag och med stöd *av den* utfärdade bestämmelser *följs*.

13 §

Dataregister och överlåtande av uppgifter

 Miljöministeriet eller en av ministeriet förordnad myndighet skall föra bok över mängden och arten av muddermassa som med vederbörligt tillstånd deponerats och mängden och arten av avfall och andra ämnen som avses i 7 § 3 mom. och som dumpats i havet utanför Finlands territorialvattnegräns samt om var, när och hur deponeringen eller dumpningen skett.

 Miljöministeriet eller en av ministeriet förordnad myndighet skall föra bok över mängden och arten av muddermassa som med vederbörligt tillstånd deponerats *i havet utanför Finlands ekonomiska zon samt* mängden och arten av avfall och andra ämnen som avses i 7 § 3 mom. och som dumpats i havet utanför Finlands *ekonomiska zon* samt om var, när och hur deponeringen eller dumpningen skett.

 Genom statsrådsbeslut kan närmare bestämmelser utfärdas om tillämpningen av stadgandena i denna paragraf.

 Genom *förordning av statsrådet* kan närmare bestämmelser utfärdas om *de förfaranden som avses* i denna paragraf.

14 §

Tvångsmedel

 Försummar någon att iaktta denna lag eller *de stadganden eller* bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, eller vidtar någon åtgärder i strid med dem, kan miljöministeriet vid vite ålägga den som saken gäller att inom utsatt tid undanröja det rättsstridiga tillståndet eller rätta försummelsen eller förelägga hot om åtgärderna vidtas på hans bekostnad. Ministeriet kan bestämma att dess beslut skall iaktas trots att ändring har sökts. På ett sådant ärende tillämpas i övrigt viteslagen (1113/90).

14 §

Tvångsmedel

 Försummar någon att iaktta denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av *den*, eller vidtar någon åtgärder i strid med dem, kan miljöministeriet vid vite ålägga den som saken gäller att inom utsatt tid undanröja det rättsstridiga tillståndet eller rätta försummelsen eller förelägga hot om att åtgärderna vidtas på hans bekostnad. Ministeriet kan bestämma att dess beslut skall iaktas trots att ändring har sökts. På ett sådant ärende tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av miljöskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen av den 4 februari 2000 (86/2000) 9 § 1 och 2 mom. samt 28 § 2
mom. 5 punkten, samt
fogas till 2 § ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

*Denna lag tillämpas också i Finlands
ekonomiska zon, om vilken bestäms i lagen
om Finlands ekonomiska zon (/).*

9 §

9 §

Särskilda förbud som gäller havet

Särskilda förbud som gäller havet

Inom Finlands territorium, insjöområden
eller territorialvatten får inte vidtas åtgärder
som kan orsaka i havsskyddslagen avsedd
havs förorening utanför Finlands territorial-
vattengräns.

I Finlands territorialvatten får avfall eller
andra ämnen i sänkningssyfte eller annat
bortskaffningssyfte inte dumpas från finska
eller utländska fartyg, från fordon på isen,
från luftfartyg eller från i 4 § 2 punkten
havsskyddslagen avsedda havstekniska en-
heter, inte heller får fartyg, havstekniska
enheter eller luftfartyg sänkas eller överges,
med beaktande av vad som i 7 § 3 mom.
havsskyddslagen föreskrivs om motsvarande
åtgärder utanför territorialvattengränsen.
Detsamma gäller också utstjälning i havet
från stranden av ämnen i sänkings- eller
bortskaffningssyfte.

Inom Finlands territorium, insjöområden,
territorialvatten eller ekonomiska zon får
inte vidtas åtgärder som kan orsaka i havs-
skyddslagen avsedd havsförorening utanför
Finlands ekonomiska zon.

I Finlands territorialvatten eller ekono-
miska zon får avfall eller andra ämnen i
sänkningssyfte eller annat bortskaffnings-
syfte inte dumpas från finska eller utländska
fartyg, från fordon på isen, från luftfartyg
eller från i 4 § 2 punkten havsskyddslagen
avsedda havstekniska enheter, inte heller får
fartyg, havstekniska enheter eller luftfartyg
sänkas eller överges, med beaktande av vad
som i 7 § 3 mom. havsskyddslagen före-
skrivs om motsvarande åtgärder utanför den
ekonomiska zonen. Detsamma gäller ut-
stjälning i havet från stranden av ämnen i
sänkings- eller bortskaffningssyfte.

5.

Lag**om ändring av 1 kap. 3 § och 16 kap. 7 § vattenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/1961) 1 kap. 3 §, sådan den lyder i lag 1416/1994, samt
fogas till 16 kap. 7 §, sådan den lyder i lag 88/2000, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

3 §

Vad denna lag stadgar om vattendrag gäller även Finlands territorialvatten.

Om Finlands territorialvattengränser stadgas i lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/56).

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Vad som i denna lag föreskrivs om vattendrag gäller även Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

Bestämmelser om Finlands territorialvattengränser finns i lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/1956), och bestämmelser om Finlands ekonomiska zon i lagen om Finlands ekonomiska zon (/).

16 kap.

7 §

Om ansökan gäller ett projekt som genomförs i Finlands ekonomiska zon skall kungörelsen som avses i 1 mom. offentliggöras i de kommuner vid vilkas område projektet genomförs. Beträffande offentliggörandet av kungörelsen skall dessutom informeras i en officiell tidning.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

6.

Lag**om ändring av 73 a § avfallslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen av den 3 december 1993 (1072/1993) 73 a §, sådan den lyder i lag
1419/1994, som följer:

Gällande lydelse

73 a §

*Förbud mot avfallsförbränning i Finlands
vattenområde*

Förbränning av avfall är förbjudet i Fin-
lands vattenområden.

Om förbränning av avfall orsakat av far-
tygets ordinarie drift stadgas dock i lagen
om förebyggande av vattens förorening,
försakad av fartyg (300/79).

Föreslagen lydelse

73 a §

*Förbud mot **förbränning av avfall i finskt
vattenområde och i Finlands ekonomiska
zon***

Förbränning av avfall är förbjudet i *finskt
vattenområde och i Finlands ekonomiska
zon*.

Bestämmelser om förbränning av avfall
orsakat av fartygets ordinarie drift *finns*
dock i lagen om *förhindrande* av vattens
förorening, *försakad* av fartyg
(300/1979).

Denna lag träder i kraft den _____ *20* .

7.

Lag**om ändring av lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 mars 1979 om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979) 10 § 2 mom., 19 § 1 mom., 22 § 2 mom., 23 §, 27 b § 1 mom. och 30 § 3 mom.,

av dessa lagrum 19 § 1 mom. och 27 b § 1 mom., sådana de lyder i lag 489/2000, och 30 § 3 mom., sådant det lyder i lag 933/2003, samt

fogas till 5 a §, sådan den lyder i lag 433/2000, nya 2–5 mom., till 5 b §, sådan den lyder i sistnämnda lag, nya 2–5 mom., till lagen en ny 5 c §, till 28 §, sådan den lyder i lag 696/1995 och 522/1996, ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 28 a–28 c § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

När det finns grundad anledning att anta att denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den har överträtts i Finlands ekonomiska zon från ett utländskt fartyg som framförs på Finlands territorialhav eller i den ekonomiska zonen, får tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen avkräva fartyget information om dess identitet och registreringshamn, senaste och nästa anlöpningshamn samt annan information för att fastställa om en överträdelse har ägt rum.

I de fall som avses i 2 mom. får tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen inspektera fartyget, om överträdelsen av de bestämmelser som avses i momentet leder till omfattande utsläpp som medför eller riskerar medföra betydande förorening av den marina miljön, och fartyget har vägrat lämna information eller den information som lämnats av fartyget uppenbarligen inte överensstämmer med verkliga förhållanden och inspektionen är påkallad av omständigheterna i övrigt.

Tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten samt gränsbevakningsmyndigheterna och polisen får stoppa ett utländskt fartyg som framförs på Finlands territorialhav eller i Finlands ekonomiska zon, om det är uppenbart att det från fartyget i den eko-

onomiska zonen har begåtts en överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den så att det leder till ett utsläpp som medför omfattande skada eller risk för omfattande skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgångarna i territorialhavet eller den ekonomiska zonen.

På de villkor som anges i 2–4 mom. kan sådana åtgärder som avses i momenten vidtas även mot ett sådant utländskt fartyg som framförs i Finlands ekonomiska zon från vilket man misstänker att det på Finlands territorialhav har begåtts överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

5 b §

En inspektion av ett utländskt fartyg skall begränsas till en undersökning av certifikat och andra dokument som fartyget enligt internationella överenskommelser som är bindande för Finland skall medföra, eller av andra liknande dokument som fartyget medför. En närmare inspektion av fartyget får äga rum först efter denna undersökning av dokumenten och endast om det föreligger grundad anledning att anta att fartygets eller dess utrustnings skick väsentligt avviker från uppgifterna i dokumenten, eller innehållet i dokumenten inte är tillräckligt för att bekräfta eller verifiera en misstänkt överträdelse av bestämmelserna eller fartyget inte medför sådana giltiga certifikat eller dokument som krävs.

Även om inspektionerna enligt 5 och 5 a § visar att det från ett utländskt fartyg har begåtts överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den skall fartyget utan dröjsmål tillåtas fortsätta sin färd.

Om den marina miljön utsätts för oskäligt stor skaderisk av att ett fartyg som stoppats i Finlands ekonomiska zon enligt 5 a § 4 mom. tillåts fortsätta sin färd, kan tillsynsmyndigheten för fartygssäkerheten förbjuda fartygets fortsatta färd eller som villkor för den fortsatta färden kräva att fartyget anlöper närmaste lämpliga reparationsvarv. Fartygets flaggstat skall utan dröjsmål underrättas om beslut som gäller förbud som

utfärdats eller att villkor ställts för fartygets fortsatta färd.

Vid inspektion samt vid stoppandet av ett utländskt fartyg och vid driftinskränkningar för det gäller bestämmelserna i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten.

5 c §

Om det är uppenbart att det från ett fartyg inom Finlands inre territorialvatten, territorialhav eller ekonomiska zon har begåtts en överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den så att den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller naturtillgångarna i territorialhavet eller den ekonomiska zonen orsakas omfattande skada eller risk för omfattande skada kan som villkor för fartygets fortsatta färd uppställas att för fartyget skall ställas tillräcklig säkerhet för uppfyllandet av eventuell ersättningsskyldighet.

Beslut om säkerheten samt om säkerhetens storlek fattas av Finlands miljöcentral. Beslutet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet skall följas även om det överklagas. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. I fråga om deponering av säkerheten gäller vad som bestäms i lagen om deponering av pengar, värdeandelar, värdepapper eller handlingar som betalning eller till befrielse från annan fullgörelseskyldighet (281/1931). Säkerheten skall återställas till den som ställt säkerheten när det inte längre finns skäl att kvarhålla den.

Ett utländskt fartygs flaggstat skall utan dröjsmål underrättas om villkor som ställts för fartygets fortsatta färd.

10 §

Utsläpp i vattnet av olja eller oljehaltig blandning från finskt fartyg är förbjudet även utanför finskt territorialvatten i enlighet med vad därom genom förordning stadgas.

Utsläpp i vattnet av olja eller oljehaltig blandning i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon är i regel förbjudet. Genom förordning av statsrådet bestäms om undantag från detta förbud i enlighet med protokollet av år 1978 till

1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg.

19 §

Har en fartygsoljeskada uppkommit eller föreligger det risk för sådan på öppen fjärd, skall Finlands miljöcentral förordna om bekämpning och tillsätta en ledare för bekämpningsarbetena. Om skadan inträffat eller risk för skada föreligger annanstans inom flera kommuner eller om skadan eller risken är så stor att kommunen inte skäligen kan åläggas att ensam sörja för bekämpningsarbetena, leds bekämpningsarbetet av den regionala brandchefen. Om bekämpningsarbetet härvid blir långvarigt eller det annars finns särskilda skäl därtill, kan Finlands miljöcentral bestämma annat i fråga om ledaren för bekämpningsarbetena.

19 §

Har en fartygsoljeskada uppkommit eller föreligger det risk för sådan på öppen fjärd *på finskt vattenområde eller i Finlands ekonomiska zon*, skall Finlands miljöcentral förordna om bekämpning och tillsätta en ledare för bekämpningsarbetena. Om skadan inträffat eller risk för skada föreligger annanstans, inom flera kommuner eller om skadan eller risken är så stor att kommunen inte skäligen kan åläggas att ensam sörja för bekämpningsarbetena, leds bekämpningsarbetet av den regionala brandchefen. Om bekämpningsarbetet härvid blir långvarigt eller det annars finns särskilda skäl därtill, kan Finlands miljöcentral bestämma annat i fråga om ledaren för bekämpningsarbetena.

22 §

Utsläpp i vattnet av obehandlat toalettavfallsvatten från finskt fartyg utanför finskt territorialvatten och utsläpp i vattnet av behandlat toalettavfallsvatten på finskt vattenområde är förbjudet i enlighet med vad där-om genom förordning stadgas.

Utsläpp i vattnet av obehandlat toalettavfallsvatten från *fartyg i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon samt utsläpp i vattnet av behandlat toalettavfallsvatten på finskt vattenområde är i regel förbjudet. Genom förordning av statsrådet bestäms om undantag från detta förbud i enlighet med protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg.*

23 §

Utsläpp i vattnet av fast avfall från fartyg är förbjudet på finskt vattenområde.

Utsläpp i vattnet av fast avfall från finskt fartyg är förbjudet även utanför finskt territorialvatten.

23 §

Utsläpp i vattnet av fast avfall från fartyg är förbjudet på finskt vattenområde *och i Finlands ekonomiska zon.*

Utsläpp i vattnet av fast avfall från *finska fartyg* är förbjudet även utanför *Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.*

Genom förordning av statsrådet bestäms om undantag från förbuden i 1 och 2 mom. när det gäller utsläpp av matavfall i vattnet i enlighet med protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

27 b §

Den högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av miljöskador, förorsakade av fartyg inom Finlands territorialvatten på grund av andra farliga ämnen än olja (*fartygskemikalieolyckor*) ankommer på miljöministeriet.

27 b §

Den högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av miljöskador, förorsakade av fartyg inom Finlands territorialvatten *och ekonomiska zon* på grund av andra farliga ämnen än olja (*fartygskemikalieolyckor*) ankommer på miljöministeriet.

28 §

Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 kap. strafflagen skall finsk lag tillämpas på överträdelser av de bestämmelser som avses i 1 och 2 mom. även när gärningen har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon.

28 a §

När ett förfarande enligt 5 och 5 a § tillämpas i fråga om ett utländskt fartyg skall fartygets flaggstat utan dröjsmål underrättas. Är det fråga om en gärning som begåtts på finskt vattenområde, lämnas endast underrättelse om de omständigheter som har samband med rättegång.

28 b §

Vid undersökning av en sådan i 28 § 1 mom. avsedd gärning som är straffbar enligt 48 kap. 1–4 § strafflagen och för vilken det enligt kapitlets 10 § får dömas endast till böter, bestäms rätten till användning av tvångsmedel enligt straffskalorna i kapitlets 1–4 §.

28 c §

Har en i 28 § avsedd gärning begåtts från ett utländskt fartyg medan det befinner sig i Finlands ekonomiska zon, får brottmålet inte prövas i Finland utan riksåklagarens åtalsförordnande, om inte det är fråga om något av de fall som avses i 1 kap. 12 § 2 mom. strafflagen.

Om det utländska fartyget inte har angjort en finsk hamn frivilligt, eller inte har ankrat frivilligt på finskt vattenområde, får åtal väckas för en gärning som avses i 1 mom. endast om utsläppet lett till omfattande skada eller risk för omfattande skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgång-

arna i Finlands territorialhav eller ekonomiska zon.

Åtal får inte väckas för en gärning som avses i 1 mom., om fartygets flaggstat vidtar rättsliga åtgärder för bestämmande av straff inom sex månader från det att förundersökningen har inletts i Finland. När de rättsliga förfaranden som inletts av flaggstaten har slutförts, skall förfarandet i Finland avslutas.

Åtal för en gärning som avses i 1 mom. får väckas utan hinder av 3 mom., om gärningen inneburit omfattande skada för Finland som kuststat eller om fartygets flaggstat upprepade gånger har underlåtit att beakta sin skyldighet att effektivt verkställa sådana åligganden vad avser överträdelser av internationella överenskommelser om förhindrande av vattens förorening som gjorts från fartyg under dess flagg.

30 §

Finlands miljöcentral svarar för övervakningen av fartygsutsläpp inom Finlands territorialvatten. De regionala miljöcentralerna skall, utöver vad som föreskrivs i 12 § 1 mom., övervaka att hamnarna har i 14, 21 och 26 § avsedda anordningar för mottagning av avfall från fartyg. Miljöskyddslagen föreskriver om hur efterlevnaden av bestämmelserna om avfallshanteringsplaner övervakas och om hur avfallshanteringsplanen för en hamn för vilken miljötillstånd krävs efterlevs. Efterlevnaden av hamnarnas avfallshanteringsplaner övervakas i övrigt som en del av övervakningen av avfallshanteringen så som avfallslagen föreskriver.

Finlands miljöcentral svarar för övervakningen av fartygsutsläpp inom Finlands territorialvatten och ekonomiska zon. De regionala miljöcentralerna skall, utöver vad som föreskrivs i 12 § 1 mom., övervaka att hamnarna har i 14, 21 och 26 § avsedda anordningar för mottagning av avfall från fartyg. I miljöskyddslagen föreskrivs om hur efterlevnaden av bestämmelserna om avfallshanteringsplaner övervakas och om hur avfallshanteringsplanen för en hamn för vilken miljötillstånd krävs efterlevs. Efterlevnaden av hamnarnas avfallshanteringsplaner övervakas i övrigt som en del av övervakningen av avfallshanteringen så som anges i avfallslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.**Lag****om ändring av 1 § lagen om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 5 mars 1965 om förrättande av undersökning och användande av tvångsmedel ombord på utländskt handelsfartyg med anledning av brott i vissa fall (148/1965) 1 § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ombord på utländskt handelsfartyg, som avgått från utländsk hamn och befinner sig inom Finlands territorialhav i fredlig genomfart, må finsk myndighet icke förrätta undersökning eller använda tvångsmedel med anledning av brott, som förövats innan fartyget anlänt till Finlands territorialhav, såframt icke fartyget gör avvikelse till Finlands inre vatten.

Föreslagen lydelse

1 §

Ombord på *ett* utländskt handelsfartyg, som avgått från *en* utländsk hamn och befinner sig inom Finlands territorialhav i fredlig genomfart, *får finska myndigheter inte* förrätta undersökning eller använda tvångsmedel med anledning av *ett* brott som *har begåtts* innan fartyget *anlände* till Finlands territorialhav, *om inte* fartyget gör avvikelse till Finlands inre *territorialvatten* eller *det är fråga om ett sådant brott begånget från ett utländskt fartyg inom Finlands ekonomiska zon som avses i lagen om Finlands ekonomiska zon (/) eller lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979).*

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

9.

Lag

om ändring av lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 april 1982 om fiske (286/1982) 6 § 1 mom., 96 § 1 mom., 99 §, och 113 §–115 §,

av dessa lagrum 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 489/1993, 96 § 1 mom. sådant det lyder i lag 493/1997, 99 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 493/1997, 113 § sådan den lyder i lag 518/2002 och 115 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1355/1993, samt fogas till 106 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Inom allmänt vattenområde i havet samt inom Finlands fiskezon har varje i Finland varaktigt bosatt medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet rätt att fiska. Medborgare i Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige har inom ovan nämnda område oberoende av hemort rätt till husbehovs- och fritidsfiske.

Föreslagen lydelse

6 §

Inom allmänt vattenområde i havet samt i Finlands *ekonomiska zon* har varje i Finland varaktigt bosatt medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet rätt att fiska. Medborgare i Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige har oberoende av hemort rätt till husbehovs- och fritidsfiske inom det nämnda området.

96 §

Polisen och fiskerimyndigheterna samt i vatten vid riksgränsen och inom Finlands havsområde gränsbevakningsmyndigheterna skall tillse att stadgandena och föreskrifterna angående fiske följs samt, i enlighet med vad som stadgas nedan, även omhändertaga vid olovligt fiske *erhållen fångst och därvid begagnade redskap* samt transportgods och handelsvara som med stöd av denna lag bör anses som olovliga. Tillsynen enligt detta moment får inte vara till förfång för gränsbevakningsmyndigheterna i deras egentliga tjänsteutövning.

96 §

Polisen och fiskerimyndigheterna samt i vatten vid riksgränsen, på *Finlands territorialvatten och i Finlands ekonomiska zon* skall gränsbevakningsmyndigheterna *utöva tillsyn över att bestämmelserna* och föreskrifterna angående fiske följs samt, i enlighet med vad som föreskrivs nedan, omhändertaga *fångst som erhållits och redskap som använts* vid olovligt fiske samt transportgods och handelsvara som enligt denna lag skall anses som olovliga. Tillsynen enligt detta moment får inte vara till förfång för gränsbevakningsmyndigheterna i deras egentliga tjänsteutövning.

99 §

I vatten vid riksgränsen och inom Finlands havsområde utövar tullmyndigheterna vid sidan av de myndigheter som nämns i 96 § däri åsyftad tillsyn, om inte detta är till förfång för deras egentliga tjänsteutövning.

99 §

I vatten vid riksgränsen, på *Finlands territorialvatten och i Finlands ekonomiska zon* utför tullmyndigheterna vid sidan av de myndigheter som nämns i 96 § däri *åsyftade uppgifter*, om inte detta är till förfång för deras egentliga tjänsteutövning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Angående den tillsyn som förutsätts av stadgandena om fångst som bedrivs inom Finlands fiskezon gäller vad i lagen om Finlands fiskezon (839/74) är stadgat.

(upphävs)

106 §

De uppgifter som enligt 1 mom. ankommer på länsstyrelsen sköts i Finlands ekonomiska zon av den länsstyrelse vid vars verksamhetsområde den ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Förutom gränsen mot verksamhetsområdet för Ålands länsstyrelse anses gränsen mellan länsstyrelsernas verksamhetsområden fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonens yttre gräns.

113 §

Laga domstol

Åtal för överträdelse av bestämmelserna och föreskrifterna om fiskezonen skall väckas vid den allmänna underrätt som är laga domstol för handläggning av åtal som väckts för brott som förövats utanför Finland.

114 §

I fråga om Finlands fiskezon och fiske som bedrivs inom den gäller, om inte i denna lag annorlunda stadgas, vad i lagen om Finlands fiskezon är stadgat.

115 §

Inom fiskezonen ombesörjs de uppgifter som ankommer på landsbygdsnäringsdistrikten och fiskeområdesförvaltningen av det landsbygdsnäringsdistrikt invid vars verksamhetsområde ifrågavarande del av fiskezonen är belägen. I fråga om sagda befogenhet anses gränserna mellan landsbygdsnäringsdistrikten fortsätta i samma riktning inom fiskezonen.

113 §

Laga domstol

Mål som gäller överträdelse av bestämmelserna eller föreskrifterna om Finlands ekonomiska zon handläggs av Helsingfors tingsrätt.

114 §

Enligt 4 § lagen om Finlands ekonomiska zon iakttas vid fiske i Finlands ekonomiska zon bestämmelserna i den finska lagstiftningen om fiske och bestämmelserna om Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lagstiftning eller dessa bestämmelser, eller vad som har överenskommit med en främmande stat.

115 §

De uppgifter som ankommer på arbetskrafts- och näringscentralen sköts i den ekonomiska zonen av den arbetskrafts- och näringscentral vid vars verksamhetsområde den ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Gränserna mellan arbetskrafts- och näringscentralernas verksamhetsområden anses fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonens yttre gräns.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Inom fiskezonen tillämpas inte stadgandena i 32 § 2 och 3 mom. samt i 35 § 2 mom.

I Finlands ekonomiska zon tillämpas inte bestämmelserna i 32 § 2 och 3 mom., 35 § 2 mom. och 88 §.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

10.

Lag**om ändring av strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 48 kap. 8 § och 48 a kap. 5 § 2 mom., sådana de lyder, 48 kap. 8 § i lag 578/1995 och 48 a kap. 5 § 2 mom. i lag 515/2002, samt

fogas till 1 kap. 1 §, sådan den lyder i lag 626/1996, ett nytt 2 mom., till 48 kap. en ny 10 § och till 48 a kap. en ny 7 § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 kap.

1 §

Brott som har begåtts i Finland

Bestämmelser om tillämpningen av finsk lag på brott som har begåtts i Finlands ekonomiska zon finns i lagen om Finlands ekonomiska zon (/) och i lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979).

48 kap.

48 kap.

8 §

8 §

*Preskribering**Preskribering*

Den kortaste preskriptionstiden för andra miljöbrott än miljöförseelse är tio år.

Den kortaste preskriptionstiden för andra miljöbrott än miljöförseelse är tio år. *Preskriptionstiden för en i 28 § lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg, avsedd gärning som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och som är straffbar enligt 1–4 § i detta kapitel är dock tre år.*

10 §

Från utländska fartyg i den ekonomiska zonen begångna miljöbrott

För en i 28 § 1 mom. lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av

fartyg, avsedd gärning som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och som är straffbar enligt 1–4 § i detta kapitel får dömas endast till böter.

48 a kap.

5 §

Åtalsrätt

Vad som i 1 kap. bestäms om väckande av åtal för ett mot Finland riktat brott som förövats utanför Finland och om dom för detta gäller även i 2 § avsett fiskebrott, då det har förövats utanför Finlands territorialvatten.

Vad som i 1 kap. bestäms om väckande av åtal för ett mot Finland riktat brott som *begåtts* utanför Finland och om dom för detta gäller även i 2 § *i detta kapitel* avsett fiskebrott, *om* det har *begåtts på vattenområden* utanför Finlands territorialvatten *och Finlands ekonomiska zon*.

7 §

Från utländska fartyg i den ekonomiska zonen begångna fiskebrott och döljande av olagligt byte som erhållits genom fiskebrott

För ett fiskebrott som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och för döljande av olagligt byte som erhållits genom fiskebrottet får dömas endast till böter, om inte annat följer av en internationell överenskommelse som är bindande för Finland.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

11.

Lag

om ändring av jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i jaktlagen av den 28 juni 1993 (615/1993) rubriken för 7 § och 7 § 1 mom., 43 §
samt rubriken för 60 § och 60 § 3 mom., samt
fogas till 23 § ett nytt 3 mom., som följer:

Gällande lydelse

7 §

Rätt att jaga på allmänt vatten

Inom allmänt vattenområde på havet och på sådana holmar och skär inom ett allmänt vattenområde vilka tillhör staten och för vilkas del besittningen inte har överlåtits till någon har varje i Finland fast bosatt person rätt att jaga.

Föreslagen lydelse

7 §

Rätt att jaga på allmänt vatten och i den ekonomiska zonen

Var och en som är fast bosatt i Finland har rätt att jaga inom allmänt vattenområde i havet och på sådana holmar och skär inom allmänt vattenområde i havet vilka tillhör staten och för vilkas del besittningen inte har överlåtits till någon, samt i Finlands ekonomiska zon.

23 §

Begränsning av jakt med hänsyn till allmän säkerhet

De uppgifter som enligt 1 och 2 mom. ankommer på länsstyrelsen sköts i Finlands ekonomiska zon av den länsstyrelse vid vars verksamhetsområde den ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Förutom gränsen mot verksamhetsområdet för Ålands länsstyrelse anses gränsen mellan länsstyrelsernas verksamhetsområden fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonen yttre gräns.

43 §

Handel med vilt

För bevarande av viltbeståndet kan handel med en viltart genom förordning begränsas eller förbjudas i hela landet eller i någon del av det.

43 §

Handel med vilt

För bevarande av viltbeståndet kan genom förordning av statsrådet handel med en viltart som jagas i Finland eller i Finlands ekonomiska zon begränsas eller förbjudas i

hela landet eller i någon del av det *eller i Finlands ekonomiska zon eller i någon del av den.*

60 §

Jaktvårdsdistriktets uppgifter

Jaktvårdsdistriktens verksamhetsområden fastställs genom förordning.

60 §

Jaktvårdsdistriktets uppgifter och verksamhetsområde

Jaktvårdsdistriktens verksamhetsområden fastställs genom förordning *av statsrådet. De uppgifter som ankommer jaktvårdsdistriktet sköts i Finlands ekonomiska zon av det jaktvårdsdistrikt vid vars verksamhetsområde den ifrågavarande delen av den ekonomiska zonen är belägen. Gränsen mellan jaktvårdsdistriktens verksamhetsområden anses fortsätta från territorialvattnets yttre gräns utan att ändra riktning till den ekonomiska zonens yttre gräns.*

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

12.

Lag

om ändring av 17 och 37 § naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i naturvårdslagen av den 20 december 1996 (1096/1996) mellanrubriken före 10 §, 17 § och 37 § 1 mom., av dem 37 § 1 mom. sådant det lyder i lag 492/1997, som följer:

Gällande lydelse

Naturskydd i områden som tillhör staten

17 §

Övriga naturskyddsområden

Om inrättandet av övriga naturskyddsområden i statsägda områden och syftet därmed samt om fridlysningsstadganden som gäller dessa naturskyddsområden stadgas genom förordning. Forststyrelsen kan dock i områden som är i dess besittning besluta inrätta högst 100 hektar stora naturskyddsområden och meddela fridlysningsbestämmelser för dessa.

Försvarsministeriet kan i områden i dess besittning besluta inrätta naturskyddsområden och meddela fridlysningsbestämmelser för dessa.

Beträffande fridlysningsbestämmelserna för övriga naturskyddsområden gäller i tillämpliga delar 13-15 §§.

Föreslagen lydelse

*Naturskydd i områden som tillhör staten
och i Finlands ekonomiska zon*

17 §

Övriga naturskyddsområden

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om inrättande av övriga naturskyddsområden på statsägda områden och i Finlands ekonomiska zon och om syftet med dessa naturskyddsområden. Genom förordning av miljöministeriet föreskrivs dock om inrättande av övriga naturskyddsområden på statsägda områden som omfattar högst 100 hektar.

(upphävs)

Genom ovan i 1 mom. avsedd förordning föreskrivs om förbjuden verksamhet på övriga naturskyddsområden och om tillåtna undantag till den förbjudna verksamheten. I dessa fall iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms i 13-16 §. Då övriga naturskyddsområden inrättas i Finlands ekonomiska zon skall dessutom de begränsningar i kuststatens behörighet beaktas som följer av del V och XII i Förenta Nationernas havsrättskonvention (FördrS 49-50/1996).

Bestämmelserna i 19-22 § tillämpas inte på övriga naturskyddsområden som inrättas i Finlands ekonomiska zon.

37 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på vilt levande växt- och djurarter som förekommer naturligt i Finland, med undantag för vilt och icke fredade djur som avses i 5 § jaktlagen samt av fisk som har ekonomisk betydelse. Med avvikelse från detta stadgas i 44 och 49 § om tillämpningsområdena för dessa paragrafer.

37 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på vilt levande växt- och djurarter som förekommer naturligt i Finland *och i Finlands ekonomiska zon*, med undantag *av* vilt och icke fredade djur som avses i 5 § jaktlagen samt *fiskarter* som har ekonomisk betydelse. Med avvikelse från detta *bestäms* i 44 och 49 § om *tillämpningsområdet* för dessa paragrafer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Fridlysningsbestämmelserna för de naturskyddsområden som Forststyrelsen inrättat med stöd av det 17 § 1 mom. som gällde vid lagens ikraftträdande skall alltjämt gälla.

13.

Lag**om ändring av 3 § lagen om skydd av valar och arktiska sälar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 23 december 1982 om skydd av valar och arktiska sälar (1112/1982) 3 §
som följer:

Gällande lydelse

3 §
Valar som påträffas på finskt område är
fredade.

Det är förbjudet att taga till vara val som
påträffats död. Sådana djur får dock sändas
till naturvetenskapligt museum eller veteri-
närmedicinsk forskningsanstalt vid univer-
sitet.

Föreslagen lydelse

3 §
Valar är fredade på finskt territorium och
i Finlands ekonomiska zon så som före-
skrivs i naturvårdslagen (1096/1996).

En val som har fastnat i ett nät eller an-
nat fångstredskap skall omedelbart släppas
fri, om den är oskadad. En val som är ska-
dad eller annars i hjälplöst tillstånd skall i
mån av möjlighet ges hjälp. Valen kan tas
om hand för transport till vård eller för till-
fällig vård. I övrigt skall bestämmelserna i
djurskyddslagen (247/1996) följas.

Det är förbjudet att ta om hand en val
som påträffats död. Döda valar får dock
sändas till Naturvetenskapliga centralmuse-
et eller Forskningsanstalten för veterinär-
medicin och livsmedel.

Denna lag träder i kraft den 200 .

14.**Lag****om ändring av 1 § lagen om skydd för vissa undervattensledning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 5 mars 1965 om skydd för vissa undervattensledning (145/1965) 1 §
som följer:

Gällande lydelse

1 §
Med undervattensledning avses i denna lag kabel eller rörledning som utlagts inom det öppna havets område.

Föreslagen lydelse

1 §
Med undervattensledning avses i denna lag *en* kabel eller rörledning som *lagts ut i* Finlands territorialvatten eller ekonomiska zon eller inom det fria havets område.
Utanför Finlands territorialvattengräns gäller denna lag endast fartyg under finsk flagg, finska medborgare och finska sammanlutningar.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

15.

Lag**om ändring av 2 § lagen om gränsbevakningsväsendet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 mars 1999 om gränsbevakningsväsendet (320/1999) 2 § 1 punkten
som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *gränsbevakningsväsendets bevakningsområde* de kommuner som gränsar till rikets landgräns, Kesälahti och Punkaharju kommuner samt Nurmes stad, området utanför tätorterna i de kommuner som gränsar till havet, landskapet Åland, Finlands territorialvatten och fiskezon samt *dessutom* områden i anslutning till gränsövergångsställen som skall övervakas av gränsbevakningsväsendet och sjöbevakningsstationerna i de kommuner som gränsar till havet,

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *gränsbevakningsväsendets bevakningsområde* de kommuner som gränsar till rikets landgräns, Kesälahti och Punkaharju kommuner samt Nurmes stad, området utanför tätorterna i de kommuner som gränsar till havet, landskapet Åland, Finlands territorialvatten och *ekonomiska zon* samt områden i anslutning till gränsövergångsställen som skall övervakas av gränsbevakningsväsendet och sjöbevakningsstationerna i de kommuner som gränsar till havet,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning**om Finlands ekonomiska zon**

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från utrikesministeriet, föreskrivs med stöd av lagen den 20 om Finlands ekonomiska zon (/):

1 §
Begynnelsepunkten för Finlands ekonomiska zons yttre gräns är rikssjögränsens södra ändpunkt i östra Finska viken (boj 16), varifrån den ekonomiska zons yttre gräns riktar sig mot väster och mot sydväst och går via följande punkter vilkas latituder och longituder är angivna i koordinatsystemet WGS84 och som förenas med räta linjer:

Nr	Nordlig bredd	Ostlig längd
1	60°10.296'	27°10.866'
2	60°10.296'	26°57.466'
3	60°10.096'	26°54.466'
4	60° 8.495'	26°47.466'
5	60° 6.495'	26°37.966'
6	60° 6.095'	26°32.166'
7	59°59.695'	26°20.366'

Från punkt 7 går den ekonomiska zons yttre gräns mot väster och mot sydväst på Finska viken och norra Östersjön via följande punkter vilkas latituder och longituder är angivna i koordinatsystemet WGS84 och som förenas med geodetiska linjer:

Nr	Nordlig bredd	Ostlig längd
8	59°59.678'	26°20.147'
9	59°59.095'	26°12.666'
10	59°58.095'	26° 7.966'
11	59°51.694'	25°58.067'
12	59°52.594'	25°27.566'
13	59°53.294'	25°10.166'
14	59°52.093'	24°57.166'
15	59°50.493'	24°49.266'
16	59°44.193'	24°24.367'
17	59°37.092'	23°54.367'
18	59°31.591'	23°29.667'
19	59°31.691'	23° 9.567'

20	59°24.891'	22°45.068'
21	59°22.790'	22° 9.868'
22	59°18.689'	21°46.568'
23	59°11.489'	21°11.168'
24	58°50.670'	20°28.888'

Från punkt 24 går den ekonomiska zons yttre gräns mot nordväst på norra Östersjön och Ålands hav via följande punkter vilkas latituder och longituder är angivna i koordinatsystemet WGS84 och som förenas med geodetiska linjer:

Nr	Nordlig bredd	Ostlig längd
25	58°51.776'	20°28.276'
26	59°26.701'	20° 9.200'
27	59°47.501'	19°39.497'
28	60°11.501'	19° 4.992'
29	60°14.115'	19° 6.162'

Punkt 29 är rikssjögränsens södra ändpunkt söder om Märket.

I Bottniska viken norr om Märket från rikssjögränsens norra ändpunkt går den ekonomiska zons yttre gräns mot norr och vidare mot nordost via följande punkter vilkas latituder och longituder är angivna i Finlands nationella koordinatsystem (KKJ) och som förenas med räta linjer:

Nr	Nordlig bredd	Ostlig längd
30	60°40.7'	19°14.1'
31	62°42.0'	19°31.5'
32	63°20.0'	20°24.0'
33	63°29.1'	20°41.8'
34	63°31.3'	20°56.4'
35	63°40.0'	21°30.0'
36	65°30.9'	24° 8.2'

Från punkt 36 går den ekonomiska zonens yttre gräns mot nord-nordost och upphör vid rikssjögränsens södra ändpunkt söder om Torneå.

2 §

Av ansökan om statsrådets samtycke enligt 6 och 7 § lagen om Finlands ekonomiska zon skall framgå:

1) sökandens namn eller om det finns flera sökande, namnen eller firman, hemkommunen eller hemvisten och medborgarskapet på var och en,

2) fullständiga uppgifter om verksamhetens beskaffenhet och syfte,

3) fullständiga uppgifter om den teknik och det tillvägagångssätt som kommer att användas,

4) de exakta geografiska områden där verksamheten kommer att bedrivas, och

5) uppgifter om när verksamheten inleds och hur länge den pågår.

Ansökan skall lämnas in till handels- och industriministeriet minst sex månader före den planerade tidpunkten för inledandet av verksamheten.

3 §

Av anmälan enligt 8 § 1 mom. lagen om Finlands ekonomiska zon skall framgå:

1) namnet på den som kommer att bedriva forskningen eller, om dessa är flera, namnet eller firman, hemkommunen eller hemvisten och medborgarskapet på var och en,

2) institutionen som verkställer forskningen, institutionens chef och personen som kommer att leda forskningen,

3) fullständiga uppgifter om forskningens beskaffenhet och syfte,

4) fullständiga uppgifter om den teknik och det tillvägagångssätt som kommer att användas, inbegripet fartygets namn, tonnage, typ och klass samt en redovisning av forskningsutrustningen,

5) de exakta geografiska områden där forskningen kommer att bedrivas,

6) den planerade tidpunkten för forskningsfartygens ankomst och slutliga avgång eller utplacering av utrustning och avlägsnande därav, samt

7) en redovisning av i vilken utsträckning finska forskningsanstalter bör kunna delta eller vara representerade i forskningen.

Anmälan skall lämnas in till handels- och industriministeriet minst sex månader före den planerade tidpunkten för inledandet av forskningsprojektet.

4 §

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning

om ändring av förordningen om förhindrande av vattnens förorening, försakad av fartyg

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från kommunikationsministeriet, ändras i förordningen den 28 juni 1993 om förhindrande av vattnens förorening, försakad av fartyg (635/1993) 3 § 2 mom., 18 § och 21 § 2 mom., av dessa lagrum 3 § 2 mom. och 18 § sådana de lyder i förordningen 435/2000, som följer:

3 §

Förbud mot utsläpp av olja

Det är förbjudet att släppa ut olja eller oljehaltig blandning i vattnet i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon, med undantag för vad som bestäms i Marpol 73/78-konventionen.

18 §

Utsläpp av toalettavfallsvatten i vattnet från fartyg

Det är förbjudet att släppa ut toalettavfallsvatten i vattnet på finskt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg också annorstädes, med följande undantag:

1) behandlat toalettavfallsvatten får släppas ut genom en behandlingsanläggning för toalettavfallsvatten vilken när det gäller finska fartyg har godkänts enligt förordningen om marin utrustning (925/1998) och när det gäller fartyg som för flagg tillhörande någon annan medlemsstat i Europeiska unionen enligt rådets direktiv 96/98/EG om marin utrustning eller vilken, när det gäller fartyg som för flagg

tillhörande någon annan främmande stat, har godkänts av administrationen i fartygets flaggstat,

2) behandlat toalettavfallsvatten får släppas ut på minst 4 sjömil avstånd från närmaste land genom en sådan av sjöfartsverket godkänd anläggning som finfördelar och desinficerar toalettavfallsvattnet eller när det gäller ett utländskt fartyg av dess flaggstats administration, och

3) obehandlat toalettavfallsvatten får släppas ut på minst 12 sjömil avstånd från närmaste land så att det toalettavfallsvatten som samlats i tankarna inte släpps ut i vattnet på en gång utan med måttlig hastighet när fartyget gör minst 4 knop.

21 §

Utsläpp av fast avfall i vattnet

I Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon får från fartyg släppas ut matavfall så långt från närmaste land som möjligt, dock på minst 12 sjömil avstånd från närmaste land.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Bilaga 3

